

Narodi brez države in jezikovne pravice: pogovor z Aurelijem Argemijem, izvedencem iz Katalonije

f 3

Čezmejna naveza treh goriških komisij snuje nove sinergije

f 15

V prostorih bivšega KGS bo nova ustanova za upravljanje Krasa

f 6

Primorski dnevnik

*Ignoranti,
vendar
v lepih
haljah*

MARJAN KEMPERLE

Italijansko šolo so zadnji čas obogavali (če se temu lahko tako reče...) tri novice. Prvi so sredstva javnega obveščanja posvetila veliko pozornost, drugi nekoliko manj, tretjo so skoraj prezrla.

Prva novica: nova ministrica za šolstvo Mariastella Gelmini je napovedala skorajšno vrnitev halje v šolo. Tako bo odpravljena diskriminacija med tistimi, ki si lahko privoščijo oblačila priznanega dua Dolce-Gabbana in drugih čaščenih modnih kreatorjev, in onimi, ki se morajo zadovoljiti s čisto navadnimi kavbojkami in majicami, je pogrunata. Halje bodo uravnilosko poenotile zunanjí videz italijanskih šolarčkov in dijakov (- v veliko veselje proizvajalcev Made in China, ki že krojijo na milijone sintetičnih šolskih uniform, da bi zadostili nepričakovanim povpraševanjem...).

Druga novica: v prihodnjih treh letih bo italijanska vlada črtala 148 tisoč (!) učiteljskih in profesorskih mest ter mest neučnega osebja. S tem bo država »prihranila« 7 milijard 832 milijonov evrov, kar ni nič drugega, kot davek, ki ga bo italijanska šola plačala kot prispevek za ukinitve davka ICI.

Tretja novica: Program za mednarodno ocenjevanje študentov OECD je objavil analizo stopnje pripravljenosti petnajstletnikov v 43 najbolj razvitih državah. V poštěv je vzel branje, matematiko in znanost. Dijaki dvomilijonske Slovenije so se uvrstili na splošljivo 10. mesto v znanju naravoslovnih ved. Dijakov 60-milionske Italije ni med prvimi desetimi na nobeni od treh objavljenih lestvic...

Med tremi novicami obstaja določena korelacija. Podjetniki dobro vedo, da sodijo investicije med pogoje za rast. Italijanska vlada namerava državno podjetje, imenovano šola, pošteno oklestiti. Bo ta način (ne)investiranja izboljšal sedanje (ne)znanje italijanskih šolarjev in dijakov?

Dvom je upravičen, a za desnosredinsko vlado očitno zanemarljivega pomena.

Zanjo je sedaj glavno, da bo po novem v šole strumno zakorakala četica šolarčkov in dijakov v lepih zlikanih haljah. Dejstvo, da bodo ostali ignoranti, je le postranski učinek vse bolj na imidžu temelječega italijanskega šolskega sistema.

SEVNICA - Slovenijo pretresla tragična nesreča

V globinah Save umrlo trinajst ljudi

Za zdaj je mrtvih sicer osem, toda pet jih še pogrešajo

NOVINARSKA NAGRADA - Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin

Razglasili zmagovalce

Žirija izbirala med 100 prispevkov - Nagrade bodo podelili čez teden dni na tržaškem Velikem trgu

TRST - Izgubljeno otroštvo je vezna nit prispevkov, s katerimi so Valerio Cataldi, Stefano Liberti, Vincenzo Bonanni, Marco Gobbini, Clarence Dwyer Hogg in Riccardo Venturi (*njegovo zmagovalno fotografijo objavljamo na tej strani*) osvojili no-

vinarske nagrade Fundacije Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin. Zmagovalce so razglasili včeraj, nagrade (izdelal jih je videmski umetnik Giorgio Celiberti) pa bodo izročili prihodnjo soboto na Velikem trgu; posebega priznanja bo deležen tudi

priznani novinar Vittorio Zucconi. Gala večer Naši angeli bosta vodila palestinska novinarka Rula Jebreal in igralec Sebastiano Somma, nastopil pa bo tudi kantavtor Edoardo Bennato.

Na 8. strani

SEVNICA - Po četrtkovi tragični nesreči pri hidroelektrarni Blanca na reki Savi se je včeraj nadaljevalo iskanje pogrešanih. Doslej so iz reke potegnili šest trupel, dve ponesrečenki sta umrli v bolnišnici, pet oseb še iščejo. Med umrlimi je tudi sevnški župan in poslanec v državnem zboru Kristijan Janc. Nesreča se je zgodila v četrtek popoldne med spustom po reki. Za dva kanuja s skupno 14 potnikov je bil usoden prehod čez hrbel jezu in čez prelivno polje na jezu hidroelektrarne v gradnji, kjer se voda nevarno vrtinci.

Na 4. strani

**Demokratska stranka:
JE Krško z zastarelo
tehnologijo**

Na 2. strani

**Dan proti birokraciji:
pri Tondu tudi Kmečka
zveza in SDGZ**

Na 7. strani

**V prometni nesreči
umrl 44-letni motorist
iz Sesljana**

Na 7. strani

**Včeraj črni petek
na goriških cestah**

Na 14. strani

**Zelena luč za spojitev
goriške družbe IRIS
do marca 2009**

Na 15. strani

BORDON IMPIANTI ELETTRICI
BORDON ELEKTRIČNE INSTALACIJE

IDROSYSTEM
SKERK PAOLO

FOTOVOLTAIČNI in TERMIČNI sistemi

Specializirani smo v projektiranju, inštalaciji in vzdrževanju fotovoltačnih in termičnih sistemov majhne, srednje in velike zmogljivosti. Nudimo vam vso potrebno dokumentacijo in načrte za izkoriscenje odloka z davčno olajšavo do 55% "Conto energia" z dne 19.02.07

Šempolaj, 15 - 34011 (TS)
Tel. 040.200727 Mob. 3482251122
www.bordonimpiani.com
info@bordonimpiani.com

Prosečna postaja 29/F - Zgonik
Tel. 040.225035 Mob. 3332811793
www.idro-system.it
info@idro-system.it

-10%

nat
spaziocorti

-30%
-50%

-40%

VALCUCINE HABITAT NATURALE

HORM

GRATTAROLA

20%

TEAM7

iittala FINLAND

Stressless

SLOVENIJA TA TEDEN

Pravna država - žrtev predvolilne kampanje?

VOJKO FLEGAR

Janez Janša politične krize rešuje z vojnama, je ta teden v svoji kolumni v ljubljanskem Dnevniku zapisal eden najbolj pronicljivih slovenskih političnih analitikov Vlado Miheljak. Ekonomist Jože P. Damijan, leta 2006 nekaj mesecev razvojni minister Janeševe vlade, pa je menil (na razgledi.net), da se zdi vse bolj nujna ustanovitev Odbora za zaščito pravne države pred Janezom Janšo. Povod za obe za predsednika slovenske vlade uničujoči oceni sta bili predvsem nenačudni nedeljski aretaciji Ivana Zidarja, razvpitega predsednika uprave največjega slovenskega gradbenega podjetja SCT, in Boštjana Penka, tožilca, ki je zapustil skupino za organizirani kriminal pri vrhovnem državnem tožilstvu in sploh tožilske vrste.

A aretaciji, za kateri je generalna država tožilka Barbara Brezigar dejala, da sta bili povsem običajni, sta bili samo povod – razlogi za razmišljjanja kritične javnosti o tem, kaj vse je premier Janša pripravljen storiti, da si na jesenskih volitvah zagotovi drugi mandat, se namreč nabirajo že dalj časa. Vse od lanskega novembarskega glasovanja o zaupnici vladi, ki ga je zahteval sam predsednik vlade, po njem pa napovedal boj proti tajkunsko-političnim pozavam. Ta »vojna proti tajkunom« se je nato začela februarja letos z aretacijo (med drugimi) Zidarja, prvega človeka podjetja, ki gradi večino po prevladujočem prepričanju (pred)dragih in dvomljivo kakovostnih avtocest in drugih javnih objektov v Sloveniji.

Penko je bil takrat še član omenjene posebne tožilske skupine, zaradi spora z Brezigarjevo pa se je nekaj tednov kasneje odločil za prestop v odvetniške vode, ker pa se je še pred tem nekajkrat sestal z Zidarjem, je organom odkrivanja in pregona postal »sumljiv« zaradi morebitnega konflikta interesov. Pridržani direktor in tožilec oziroma odvetnik sta bila po približno dvanajstih urah v ponedeljek zjutraj brez zaslisanja in razlage izpuščena, preiskovalni sodnik je zahteval za preiskavo zavrnit, tudi tisti, ki o Zidarju nimajo »najboljšega mnenja«, pa so postali pozorni na številne nejasnosti in neobičajne okoliščine tega pridržanja. Kako to, denimo, da je bila s kamero pravočasno na pravem mestu aretacij pravjava televizija? Zakaj so Penka, ki se aretaciji ni upiral, uklenili? Kje je sklep sodnega senata, ki ga policija potrebuje, če hoče odvzeti prostost tožilcu? Zakaj policija ni dobila naloga za preiskavo, a se je kljub temu lotila aretacij?

Vprašanja so videti utemeljena tudi zato, ker niti preiskava proti Zidarju po februarški aretaciji še ni postregla z ničimer opipljivim. Imata torej policija in tožilstvo »kaj v rokah« ali pa se že nekaj mesecev gresta »protitajkunsko vojno« zgolj po ukazu politične oblasti, ki je ocenila, da si lahko zaradi splošnega prepričanja o razraščanju korupcije prav s tem zagotovi odločilno naklonjenost volivcev?

Čeprav pričakovan, je izbruh političnih strasti hkrati s koncem predsedovanja Slovenije Evropski

PISMA UREDNIŠTVU

Zahvala

Prostovoljni odbor za odpravo tovornjakov iz štivanskega vaškega jedra se zahvaljuje županu devinsko nabrežinske občine Giorgiu Retu za zanimanje dokazano s postavitvijo smerokazov, kateri prepovedujejo zavijanje iz dež. ceste št.55 na dež. cesto št.14 tovornjakom skupne dolžine nad 10 metrov. Na tak način se je standard življenja v vasi že vidno izboljšal. Odbor upa, da bo tudi deželni glavar Renzo Tondo dokazal tolikšno zanimanje za ta problem in bo uvedel iste smerokaze tudi za zavijanje iz dež. ceste št.14 na dež. cesto št. 55 ter tako povrnil Štivanu vsaj povprečni standard življenja male vasice.

Za Prostovoljni odbor za odpravo tovornjakov iz štivanskega vaškega jedra

Peric Davide

Je potrebna vinjeta za v Sežano?

Voznik, ki prečka mejo na Feretičih mora najprej prevoziti obširen prostor (piazzolo) in nato izbira smer za v Sežano ali Ljubljano. Smatram, da kdor gre v Sežano, mu ni treba posluževati se ne avtoceste ne superceste. Kaj misli DARS o tem?

V. Sosić

Spet Taras Bulba

Ob ponovnem preverjanju »črkarske pravde« Bulba ali Buljba sem ugotovila, da Taras Bulba ni zapisal samo Levstik l.1948, ampak je s tem naslovom izšel tudi prevod v 12. št. Knjižnice Sinjega galeba (MK 1953), torej v času, ko so vsako besedo blagoslovile skrbne roke lek-

torjev. Da pa pisava tudi še pozneje niha med Bulba in Buljba, se lahko prepiča vsakdo, ki brski po internetu. Sicer pa ni to pri Slovencih, kjer se pravopisna pravila brez uteviljenih razlogov iz leta v leto spreminjajo, nič posebnega. Pri Bulbi niti tega ne vemo, kdo mu je dal končni pečat, lektorji ali jezikoslovci, ali morda doslej še nihče. Edinovzelični Pravopis zaenkrat junakov še ne vključuje med svoja gesla. Škoda! Saj celo tako malenkost lahko sproži majhno »polemiko«, če ne moremo postaviti pike na i.

Lejla Rehar Sancin

JEDRSKA ENERGIJA - Polemika po seji deželnega sveta

Demokratska stranka prepričana, da Krško ne odgovarja rezultatom EU

TRST - Demokratska stranka vztraja pri prepričanju, da krška jedrska centrala ne odgovarja vsem tehničnim rezultatom Evropske unije. To so njeni predstavniki povedali na seji deželnega sveta in to je včeraj ponovil vodja deželne skupine Gianfranco Moretton, ki sicer kritizira predsednika Dežele Renza Tonda in njegove »prenagljene izjave« o jedrski energiji.

Da se je Tondo prenagli pri možnosti sodelovanja s Slovenijo glede prihodnosti JE Krško je dal razumeti tudi minister Claudio Scajola. V včerajšnjem Picculu beremo na mreži njegovo izjavo, po kateri je

prezgodaj govoriti o sodelovanju med Italijo in Slovenijo na področju jedrske energije in tako ali drugače tudi Krškega. Minister Scajola, tako Moretton, naj bi se torej zelo jasno ogradi od Tondovih stališč po srečanju s slovenskim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom.

Kritični do predsednika deželne vlade sta tudi stranki Italija vrednot in Občani. Vodja njene deželne skupine Piero Colussi se, podobno kot Moretton, sklicuje na včerajšnja stališča ministra Scajole v tržaškem Picculu. Colussi je trdno prepričan, da je rimska vlada pravzaprav ustavila Tondove »jedrske načrte« v Slove-

niji in dejansko tudi v našem deželnem okolju. Boljše je vsekakor, da se o teh vprašanjih ukvarjajo v Rimu in ne na deželnini ravni, kjer vlada o tem prevelika zmeda, je prepričan Colussi.

Med tistimi, ki pozdravljajo široko podporo deželnega parlamenta jedrske energije in jedrskim centralam na državnem ozemlju, je tudi tudi vladni podstajnik Roberto Menia. Na okoljskem ministrstvu torej pozdravljajo potek deželne razprave, poslanec Menia pa kot izkušen politik izpostavlja skupna gledanja na energetskem področju med desnosredinsko koalicijo in Demokratsko stranko.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Obračun dela

Za nami je prva polovica leta, čas je, da se ozremo nazaj v potek Skladovega dela. Z občima zboroma na koncu aprila sta tako Sklad kot VZS Mitja Čuk tudi formalno zaključila lanskoletno delovanje. Za obe ustanovi je bil obračun storilnosti pozitiven, razen finančne plati, pri kateri se pozna predvsem nezadostno javno financiranje. Medtem ko VZS, ki letos praznuje svojo 20-letnico, skrbi za vzgojo, izobraževanje in doseganje avtonomnosti približno 12 gojencev v dnevnem varstvu, spada med redne dejavnosti Sklada Mitja Čuk promocija kulture, vzgoje in izobraževanja v slovenskem duhu ter ustvarjanje enakih priložnosti za vse pri udejstvovanju in uživanju na teh področjih. Sklad si že skoraj 30 let pripravlja za materialni, socialni, kulturni ter duhovni blagor, zlasti najšibkejših členov slovenske skupnosti v Italiji. Delovanje je obsežno in po splošnem mnenju kakovostno. Z infrastrukturo ter sredstvi, ki jih ima na razpolago, se na osnovi povpraševanja iz leta in uživanju na teh področjih. Razvezjanost Skladovih dejavnosti sega tudi na Goriško in v Videmsko pokrajino ter s sodelovanjem v SOS in z drugimi priložnostnimi pobudami tudi v Sloveniji.

Upanje, da se bo z večjo zavzetostjo slovenske krovne organizacij za Skladova načrt in delo že v preteklem letu zaključila gradnja večnamenskega središča, je splavalo lani po vodi. Tako Skladu ni bilo mogoče že lansko jesen izvajati dejavnosti v novih prostorih. Tudi se ni uresničilo, da bi Urad za Slovenije, karor se je v domeni s krovnima organizacijama to dogajalo kratek čas v preteklosti, že naprej podpiral bodisi redne dejavnosti Sklada kot delno odpplačila za gradnjo. Naresno, sredstva so nam bila zmanjšana v letu 2007 za 12%, letos pa smo prejeli le dve tretjini lanskega prispevka. To je Sklad pahnilo v finančno krizo. Vsa prizadevanja, da bi dobili pojasnilo, so doslej gluho padla v vodo. Utrjuje se žal občutek, da ni sogovornika, ki bi mu bila Skladova usoda mar. Upamo, da bodo odgovorni forumi končno prisluhnili naši stiski. Umanjkljaj sredstev za 2008 pomeni namreč eno letno plačo s skrajšanim delovnim urnikom manj. Ostaja dilema: odsloviti enega uslužbenca ali zatreći revijo za vzgojo in izobraževanje?

Tudi zamude pri izplačevanju sredstev iz tako imenovanega zaščitnega zakonu za Slovene, namenjena manjšim ustanovam (dosedanje prošnje za sprejem Sklada med primarne ustanove, niso bile upoštevane), ne koristijo. Delno dotacija za lani smo prejeli šele ob koncu prejšnjega leta, končnih 30% pa še do danes ne, kljub dokumentiranju stroškov. O sredstvih za leto 2008 se sploh še ne govorji. Kadar bremenijo društvo stalni stroški za osebje in vzdrževanje, ta problem ni od muh!

Tudi v preteklem letu je Sklad izvedel številne in raznolike dejavnosti z različnih področij z namenom, da bi vsem pripadnikom slovenske narodne skupnosti v Italiji ponudil enake možnosti izvajanja in uživanja kulturnih dobrin. Prav tako je bilo dejavnosti kar nekaj že v prvem letosnjem polletju. Lani je bilo npr. v Bambičevi galeriji dvajsetrazastav, letos pa že sedem. Pri zadnjem so bila na ogled dela VZS Mitja Čuk. Vse so spremljali tudi kakovostni glasbeni in literarni dogodki. Posebna razstava je bila v božičnem času v dvorani Zadružne kraške banke, kjer so bila razstavljena dela kakih 30 slovenskih slikarjev. Pri razstavni dejavnosti so sodelovali številni slikarji, fotografji, literarni kritiki, glasbeniki in literati iz naše dežele, kakor tudi iz Slovenije. Po sebe bogato smo obeležili februarja slovenski kulturni praznik in decembra Ta veseli dan kulture. Jav-

nost je na ob urah odprtja galerije na razpolago emeroteke s slovenskim in drugim periodičnim tiskom.

Zvrstilo se je tudi nekaj priložnostnih predavanj in razmišljanj o aktualnih problemih. Letos smo med drugim že gostili Žigo X. Gombača, ki je dijakom animirano predstavil svoje delo Jastrebov let, pesnika Radivoja Pahorja ter skupino šolnikov iz Roj na Dolenjskem, katerim sta svetovalka za slovenske šole v Italiji prof. Andreja Duhovnik ter specialna pedagoginja Stanka Čuk prikazali slovensko šolo v Italiji. Decembra sta za Sklad pripravila koncert pevka Martina Feri in vsestranski glasbenik Iztok Cergol; jeseni je koncert posvetilo Skladu Mitja Čuk tudi Društvo krvodajcev iz Sovodenj, letos januarja pa v prosečki župni cerkvi kitarist Marjan Feri. Izvajal je obsežen in zahteven program, namenjen koncertni turneji po ZDA. Na tradicionalnem Kresovanju na openskem Piklcu, kjer uspešno sodelujejo vse vaške organizacije ter skavti SZSO in taborniki RMV, so nastopili že lani člani Moškega pevskega zbora Tabor pod vodstvom Mikele Šimac, letos, ko je bilo dogajanje že bogatejše in izredno dobro obiskano, pa se je pevcom Tabora pridružila še Moška pevska skupina sv. Jernej pod vodstvom Janka Bana. Gajenci VZS Mitja Čuk so delili cvetlične šopke, ki naj bi varovali domove pred uroki »štrig«.

Vzgojnoizobraževalne dejavnosti potekajo po ustaljenem načrtu za približno 70 učencev in dijakov letno. Lani smo lahko nudili ekonomsko pomoč šolam na Tržaškem in Goriškem, da bi omogočili udeležbo vsem pri šolskih pobudah, letos nam doslej zaradi prevelikega finančnega umanjkljaja to ni bilo mogoče.

Delovala je tudi svetovalnica za vzgojo in razvoj, organizirani so bili razni tečaji za približno 120 udeležencev. Jezikovni za slovenščino kot utrjevanje materinščine in za tujce, tečaji angleščine (tudi delavnice za vrtce) in španščine, ki smo jih uspešno izvajali tudi v prvem polletju letosnjega leta in jih bomo nadaljevali jeseni. Izvajali smo tudi tečaje za osebnostno rast, sproščanje in dobro počutje. Poletno vzgojno rekreacijsko delovanje (Kratkočasnik in Kratkohlačnik) se je odvijalo lani v poletnih središčih na Tržaškem in Goriškem in je zajelo nad 200 otrok. Letos se je pravkar pričelo v Doberdobu in s prihodnjim tednom tudi na Proseku.

Sklad deluje, zlasti z gojenci VZS -CEO Mitja Čuk, kakor tudi z drugimi posebnimi atleti, na področju posebnega športa, včlanjen je v ZSSDI in v SOS Slovenije. Vsako leto marca organizira Mednarodni košarkarski turnir »Zmagajmo vsi!« za posebne športnike v sodelovanju z VZS Mitja Čuk Onlus v športnem središču pri Briščikih. Omogočil je treninge in tekme v sklopu Specialne olimpiade Slovenije ter v okviru deželnih nastopov. V sodelovanju z jadralnim krožkom iz Tržiča so nekateri posebni atleti lani uspešno nastopili tudi na vsakolesnem septembrskem turnirju v Jadranju. Tudi letos imajo v žepu že nekaj pokalov, medalj in priznanj, kakor smo lahko prebrali v našem dnevniku, ki vestno beleži njihovo nastopanje, zlasti po zaslugu in prizadevanju Branka Lakoviča.

Za učinkovito delovanje Sklada da se moramo zahvaliti predvsem dinamičnosti njegovih sodelavcev, zlasti osebju, ki je v stalni službi, kakor tudi številnim prostovoljcem in prijateljem. O gradbenem načrtu bomo pa bomo podrobneje poročali prihodnjic. (jec)

VIDEM - Na obisku predsednik organizacije CIEMEN Aureli Argemì

Manjšinskih in večinskih jezikov ni več, v Evropi moramo biti vsi enaki

Dolgoletni katalonski aktivist živel v izgnanstvu v Italiji - Svet ZN za človekove pravice obravnava deklaracijo o jezikovnih pravicah

VIDEM - Aureli Argemì i Roca se je rodil v katalonskem Sabadellu leta 1936, ko so Francove čete zakorakale na Pirenejskem polotoku. Demokracija se je v Španijo vrnila šele 40 let pozneje, za časa režima pa so bile poleg levičarskih disidentov najbolj prizadete jezikovne manjštine. Argemì se je kljub temu, tako kot milijoni rojakov, na skrito naučil katalonskega jezika in ta identiteta se je vanj trdno usidrala. Več let je bil tajnik opata Aurelija Marie Escarré i Jané iz Montserrat, velikega katalonskega aktivista, s katerim je bil med letoma 1965 in 1968 v izgnanstvu v opatiji Viboldone pri Milatu. V domovino sta se vrnila tik pred opatovo smrtnjo. Argemì je nadaljeval njegovo delo in leta 1974 je ustanovil organizacijo CIEMEN, ki se ukvarja z jezikovnimi manjšinami. Ta teden je na obisku v Vidmu, kjer je predstavil 8. Konferenco narodov brez države. Srečal je deželnega odbornika za kulturo Roberta Molinara, videmskega pokrajinskega predsednika Pietra Fontaninija, predstavnike furlanskih organizacij in društvo Slavia friulijske.

Govoriva po špansko?

Ne, moj drugi jezik je italijanski.

Kako? Pa saj živite v Barceloni ...

Tam govorim vedno po katalonsko, španščino uporabljam morda enkrat na dva dni. Italijansko pa sem redno govoril v času, ko sem z opatom Escarrejem živel v izgnanstvu v Milanu.

Zanimivo. Začniva torej kar pri vaši organizaciji CIEMEN.

To je »Mednarodni center Escarré za etnične manjštine in narode«. Obravnavamo tri velika poglavja, ki jih imenujemo spoznavanje, priznavanje in solidarnost. Prvo zadava širjenje informacij o t.i. manjšinskih narodih, ki so večini javnosti povsem neznani. Z besedo »priznavanje označujemo delovanje v bran narodov in njihovih pravic: redno se pogovarjam z institucijami in lobiram. Ob vsem tem spodbujamo medsebojno povezovanje in solidarnost med narodi po vsem svetu. Ne seme pozabiti, da so mnogi narodi po svetu tarče prejanja. Na spletni strani www.ciemer.cat pa je na voljo naš spletni časopis Nationalia, ki izhaja v

Aureli Argemì je ustanovitelj in predsednik organizacije CIEMEN, ki se ukvarja z manjšinami

katalonskem in angleškem jeziku.

Kot lobisti ste aktivni tudi v krogih mednarodnih organizacij.

Leta 1996 smo v sodelovanju s pravniki, politiki in sociologi iz vsega sveta sestavili splošno deklaracijo o jezikovnih pravicah. Podprle so jo ugledne osebnosti, med drugim tudi Nobelovi nagranci Nelson Mandela, Rigoberta Menchu in Jaser Arfat. Dokument smo izročili organizaciji UNESCO, ki ga je vzela v poštev in izjavila, da je zanimiv. A diskusija je zašla na slepi tir in konkretnih dejanj ni bilo. Nazadnje smo se obrnili na Svet Združenih narodov za človekove pravice s sedežem v Ženevi, kateremu smo predložili osnutek splošne deklaracije. Cilj je, da bi dokument v prihodnosti vključili v univerzalno deklaracijo o človekovih pravicah. V mednarodnem pravu obstaja namreč samo splošen princip proti diskriminaciji jezikovnih skupnosti, kar je odločno premalo. Ustvariti je treba novo doktrino, sam potujem večkrat v Ženevo, kjer se pogovarjam z veleposlaniki raznih držav. Septembra bo na vrsti novo zasedanje omenjene-

ga sveta in sedmerica veleposlanikov je že obljudila, da bo naš predlog predstavila (ženevski svet sestavlja 47 držav).

Kateri so stebri deklaracije?

Vsi imamo iste pravice, ne glede na jezik. Jezikovne pravice pa sodijo med socialne pravice in vsako skupnost je treba spoštovati in priznavati. Vprašanja o večinskih ali manjšinskih jezikih ni več.

V Videm pa ste prišli zaradi mednarodne konference o jezikih v Barceloni.

Trudimo se, da bi ustvarili mrežo »narodov brez države«: prvi sestanki so bili na vrsti že leta 1986. Navadno debatirajo o Evropi samo najmočnejši narodi, a včasih smo na vrsti tudi vsi ostali. Med obravnavanimi temami naj izpostavim šok-situacijo, ki se je ustvarila v Evropi po padcu maja, sprejetju evra in podobnih prelomnih dogodkih. Nastala je nova miselnost, ki nasprotuje logiki zaprtih držav in sprejema načelo enakosti. Narodi brez države smo bili v preteklosti žrtve Evrope, zdaj pa imamo kaj povedati: hočemo ustvariti novo Evropo odprte narave. Posvet bo spomladni,

jaz pa potujem po celini, da bi ljudi vabil k sodelovanju.

Že dolgo let ste strokovnjak jezikovnih skupnosti. Kakšna je po vašem današnja situacija »narodov brez države« v Evropi?

Nekoč so gradili države na podlagi enotnosti in zavračali različnost. Zgled je Francija, katero so posnemale tudi druge države. Danes pa temelji EU ravno na principu različnosti. V samem francoskem parlamentu so pred kratkim razpravljali o spremembni ustawe, s katero bi priznali obstoj manjšinskih jezikov. Senat je predlog sicer zavrnal, a vsekakor se nekaj premika. V Franciji so bili katalonški, baskovški in galicijski jezik prepovedani, danes pa imajo v posameznih deželah status uradnega jezika: to je dokaz, da se lahko vse spremeni. Še vedno je mnogo ovir, a prepričan sem, da smo na dobrati poti. Splošni obračun zadnjih let je za narode brez države zmerno pozitiven.

Ali bomo termin »manjšina« prej ali slej opustili?

Ta koncept moramo izbrisati. Katalonci smo manjšina glede na Špance, oni pa so manjšina glede na Francoze in slednjih je manj kot Nemcev. Razen angleškega, španskega (zaradi Latinske Amerike) in delno nemškega jezika, so vsi ostali evropski jeziki v krizi. Zanimivo je, da se razne države, kot je npr. Francija, potegujejo za pravice svojih uradnih jezikov na podoben način, kot to delamo mi »malii«. Nekaj reka pravi, da je edina razlika med jezikom in narečjem ta, da ima jezik za sabo vojsko. To je seveda vic, a bistvo je, da so jeziki pomembni ne glede na države.

Katalonci ste največja in ekonomsko najmočnejša narodna skupnost brez države. Kako se lahko postopni asimilaciji in celo izginotju izognemo manjše skupnosti?

Delati moramo vse, kar je v naših močeh, da bi okrepili svojo samozavest. Tudi najmanjše skupnosti se morajo zavedati, da je njihov jezik zelo pomemben. Seveda moramo poznati jezik soseda in angleščino, a materin jezik je temelj identitete: kdor to razume, je bitko že dobil.

Aljoša Fonda

CANAL & C.

Do 5. septembra. Datum na voljo tudi v posameznih prodajnih mestih.

**ZNIŽANJE
OD 5. JULIJA***

**KRIČEČA
PRILOŽNOST!**

JUTRI ODPRTO od 9.30 do 20.00

Danes in jutri

IGRAJ IN USTVARAJ.

**Delavnica za otroke, kjer domišljija
dobiva obliko s koruznim testom.**

URNIK:

**PONEDELJEK 14:30 - 21:00
OD TORKA DO SOBOTE 9:00 - 21:00**

**40TRGOVIN
IN HIPERMARKET**

MONFALCONE / TRŽIČ (GO) - ULICA POCAR , 1

EMISFERO
TRGOVSKI CENTER

SEVNICA - V prevrnjenih čolnih umrlo osem ljudi, pet pa jih še pogrešajo, vendar zanje ni več upanja, da bi preživeli

Slovenijo pretresla tragična nesreča na Savi

SEVNICA - Po četrtkovi tragični nesreči pri hidroelektrarni Blanca na reki Savi se je včeraj nadaljevalo iskanje pogrešanih. Doslej so iz reke potegnili šest trupel, dve ponesrečenki sta umrli v bolnišnicu, pet oseb še iščejo. Med umrlimi je tudi sevniški župan in poslanec v državnem zboru Kristijan Janc. Reševalci so z iskanjem pogrešanih nadaljevali tudi ponoči, svoje delo pa bodo nadaljevali tudi danes in tudi v soboto.

Nesreča se je zgodila v četrtek popoldne med spustom po reki, ki ga je organizirala občina Sevnica. Za dva kanuja s skupno 14 potnikami je bil usoden prehod čez hrbel jezu in čez prelivno polje na jezu hidroelektrarne v gradnji, kjer se voda nevarno vrtinči. Nesrečo je preživelena le ena oseba, žena preminulega sevniškega župana, oba kanuja sta bila hudo poškodovana, enega pa je prelomilo.

Reševalci so bili na kraju nesreče že 15 ali 20 minut po dogodku. Da bi omogočili reševanje potapljačem, so zaprli pretok vode skozi prelivne kanale. Našli so šest moških trupel, tri nižje, nizvodno, v strugi reke Save že v četrtek, tri pa kasneje preko noči in včeraj zjutraj ob je-

zu, je povedal tiskovni predstavnik Policijske uprave Krško Robert Perc.

Razkril je tudi identiteto drugih umrlih, ki so voljeni funkcionarji. Poleg Janca sta med njimi predsednik sveta krajevne skupnosti Sevnica Bojan Lipovšek in predsednik krajevne skupnosti Studenec Mihail Metelko, medtem ko je predsednik krajevne skupnosti Blanca Bogoslav Peklar med pogrešanimi.

Na prizorišče nesreče sta v nekaj urah po dogodku prispeila tudi predsednik republike Danilo Türk in predsednik vlade Janez Janša, ki sta izrazila sožalje bližnjim ponesrečenim. Sožalje Sloveniji ob tragičnem dogodku pa so včeraj izrekli tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering ter hrvaški premier Ivo Sanader in predsednik hrvaškega parlamenta Luka Bebić.

Sožalje sta poleg drugih izrekla tudi Svet slovenskih organizacij in stranka Slovenske skupnosti.

Dan po nesreči so bile v državnem zboru odpovedane vse aktivnosti in nekateri drugi dogodki na političnem prizorišču. Odpovedane so bile tudi prireditve v Sevnici, kjer

Tako po nesreči je prizorišče obiskal premier Janez Janša, ki se je srečal s svojimi umrlih in pogrešanimi (na posnetku desno), včeraj pa so reševalci ves dan iskali pogrešane (spodaj), za katere pa ni več upanja, da bi nesrečo preživeli

BOBO

so pretreseni ob izgubi sodelavcev. Med pogrešanimi in umrlih so namreč poleg sevniškega župana tudi nepoklicni podžupan Rudi Dobnik, dva občinska svetnika ter pred-

sedniki sevniških krajevnih skupnosti Studenec, Sevnica, Boštanj in Blanca.

Ob smrti poslanca SLS Kristijana Janca so v predverju državnega zbora odprli žalno knjigo, v katero se bo mogoče vpisati tudi v prihodnjih dneh. Žalna knjiga je odprta tudi na sedežu SLS, katere dolgoletnega člena in poslanca je bil Janc.

Janc ni bil samo dolgoletni član stranke, župan, poslanec, član različnih organov stranke, "ampak tudi naš prijatelj", je dejal strankin predsednik Bojan Šrot ob obisku prizorišča nesreče. "Tragični dogodek, ki je včeraj pretresel Slovenijo, je šokiral tudi nas v Slovenski ljudski stranki, predvsem smo izjemno žalostni. Naše misli so pri sorodnikih ponesrečencev," je še povedal.

Predsednik državnega zbora (-DZ) France Cukjati je dejal, da je DZ izgubil poslanca, ki se je odlikoval po svoji zelo optimistični in konstruktivni drži. Pojasnil je, da so se na posvetu v DZ dogovorili tudi, da bo žalna seja na dan pogreba.

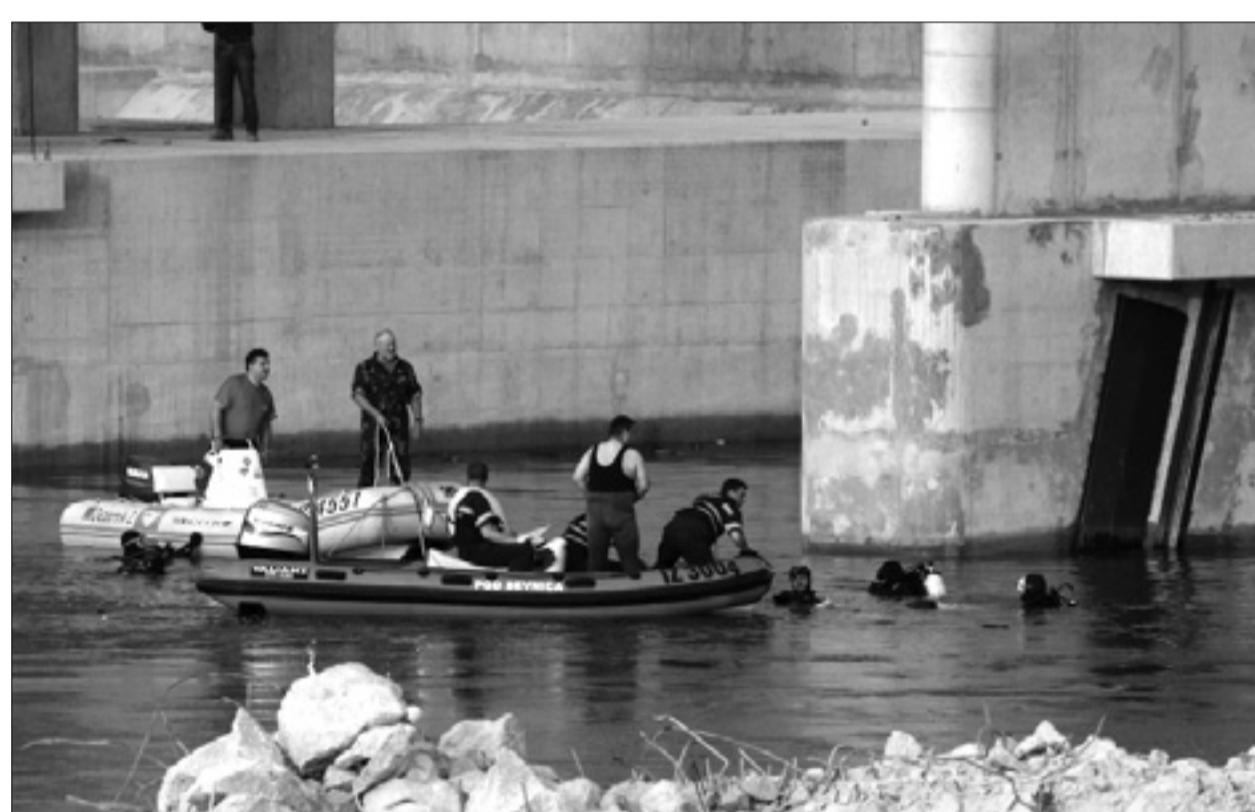
Ob tem pa je včeraj potekalo tudi ugotavljanje vzrokov nesreče. Po besedah sodelavca ministrstva za promet Žarka Preglja je spust čez prelivna polja primerljiv plovbi po divji reki. Po besedah inšpektorja za plovbo po celinskih vodah Danila

Sabadina so takšni kanuji, kot so jih uporabili nesrečni izletniki po Savi, primerni kvečemu za mirne vode. Plovba čez prelivna polja je po Pregljevih besedah prepovedana, Sabadin pa je opozoril, da je hidroelektrarna še v gradnji in spusta s čolni skozi gradbišče ne bi smeli dovoliti.

Kot je dejal minister za gospodarstvo Andrej Vizjak, so imeli vsi udeleženci tragičnega spusta po Savi jasna varnostna navodila, vendar pa jih nekateri niso upoštevali in so se odločili za nevaren spust čez prelivna polja hidroelektrarne Blanca.

Eden od udeležencev četrtekovega spusta po Savi župan Krškega Franci Bogovič je pojasnil, da so v kanuju, v katerem je bil sam, upoštevali vnaprejšnji dogovor, da se ob hidroelektrarni spustijo na levo stran in da ostanejo v mirni vodi ter po suhem prenesejo čolne pod jezom in kasneje nadaljujejo s spusom.

Ko so se približali hidroelektrarni, pa so opazili, da se dva kanuja spuščata proti jezu, v en glas so začeli vpti in opozarjati na nevarnost, vendar jih udeleženci v drugih dveh kanujih kljub temu niso slišali in so šli proti jezu, kjer jih je v brzicah zajela voda, je dejal Bogovič. (STA)

LJUBLJANA - Na povabilo slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla

Jandrovković v torek v Sloveniji

Šefu hrvaške diplomacije bo sprejel tudi premier Janez Janša - Govor bo tudi o dvostranskih odnosih in pristopu Hrvaške v EU

LJUBLJANA - Hrvaško zunanjé ministerstvo je včeraj potrdilo, da bo minister Gordan Jandrovković v torek na enodnevnom delovnem obisku v Sloveniji. Jandrovkovića bo v Ljubljani sprejel predsednik slovenske vlade Janez Janša, na Bledu pa bo imel srečanje s svojim kolegom Dimitrijem Ruplom.

Da se bo Jandrovković na povabilo ministra Rupla v torek mudil na delovnem obisku v Sloveniji, so včeraj sporočili tudi s slovenskega zunanjega ministerstva. Na MZZ so potrdili, da bo premier Janša Jandrovkovića sprejel dopoldne v Ljubljani, glede srečanja Jandrovković-Rupel pa so navedbe Ljubljane drugačne od navedb Zagreba.

Kot so namreč zapisali na MZZ, bo srečanje z ministrom Ruplom in z obema delegacijama potekalo na Brdu pri Kranju in ne na Bledu. Delovnemu konsilu bo sledila skupna novinarska konferenca, ki je predvidena okoli 14. ure. Hrvaško ministerstvo za zunanjé zadeve je poudarilo, da bodo osrednje teme pogovorov razvoj in poglobitev dvostranskih odnosov, prisotnost Hrvaške v EU in Nato ter stanje v Jugovzhodni Evropi.

Minister Rupel je na sredini novinarski konference naredil, da bo bistvo srečanja z Jandrovkovićem v tem, da se bosta dobro spoznala in v odnosih odstranila kako oviro. Jandrovković v Slovenijo prihaja na povabilo Rupla. Slovenski zunanjí minister je nedavno pojasnil, da je hrvaškega kolega, s katerim se je prvič sezel februarja v Münchenu, povabil že pred časom, vendar do srečanja ni prišlo zaradi prepolnega urnika v času slovenskega predsedovanja EU. (STA)

Slovenski zunanjí minister Dimitrij Rupel (levo) in njegov hrvaški kolega Gordan Jandrovković (desno) bosta v torek govorila tudi o zapletenih odnosih med državama

Ladja Argo bo priplula tudi v Slovenijo

ATENE - Replika legendarne antične ladje Argo z Jazonom in njegovimi Argonauti se je sredi junija iz Grčije odpravila na pot, na kateri se bo do končnega pristana v Benetkah ustavila v 23 mestih. Osemindvajset metrov dolga ladja s petdesetimi veslači se bo ustavila tudi v Sloveniji.

Posadka mitološke ladje je poleg 50 veslačev vključevala še kapitana, pet uradnikov in dva krmarja. Veslači naj bi sedeli na 25 klopeh, na vsakih 40 minut veslanja jim je pripadel 8-minutni odmor. Ladja naj bi plula v Kolhido, ki je na območju današnje Gruzije, kjer naj bi ukradli zlato runo. Ker jim Turki niso zagotovili varne poti čez Bospor, so Argonauti nadaljevali svojo plovbo do Grčije po Jadranskem morju.

Argonauti so v skladu z legendo pluli tudi po Ljubljanci. Jazon naj bi tu s pomočjo Argonautov opravil še eno izmed herojskih del - ubil močvirsko pošast, predhodnico današnjega Ljubljanskega zmaja. Po herojskem delu naj bi Jazon na tem mestu ustanovil prvo naselbino - Ljubljano.

Ladja bo po 2000 nautičnih miljah v Benetkah prispela predvidoma 11. avgusta. Na dan bo plula od 10 do 15 ur. Po plovbi bo na ogled v muzeju. (STA)

POLITIKA - Berlusconi na tiskovni konferenci v palači Chigi

»Tokrat sodnikom ne bo uspelo, kot jim je leta 1994«

Premier se odpoveduje vsem prednostim - Demokratka stranka snuje nov opozicijski model

RIM - Sodniki že 15 let poskušajo »spreobrniti ljudski glas«, vendar nas to »ne impresionira«. »Leta 1994 jim je poskus, da me izločijo, uspel. Toda zdaj mu je usoden neuspeh. Konsenz moji vladi je zrasel, pa čeprav provincialni časopisi, namesto da bi ukvarjali s tolikimi narejenimi stvari, raje polnijo svoje strani z blatom in neosnovanimi čenčami proti meni in mojim ministrom.« Tako Silvio Berlusconi, potem ko se je v četrtek odpovedal nastopu v televizijski oddaji Matrix, včeraj na tiskovni konferenci v palači Chigi o tem, kar sam opredeljuje kot »emergenza sodstvo«.

Odločitev predsednika vlade, da se odpove sprejemu zakonskega odloka o prisluskovanju, je ocitni znak njegove odločnosti, da ne gre v konflikt z institucijami in v prvi vrsti s Kvirinalom. Tudi dejstvo, da toliko bojazni zbujoči zapisi prisluskovanj niso šli v objavo (napovedal jih je tednik L'Espresso) in da je vse ostalo pri indiskretnostih, je premiera prepričalo, da je bolje ohraniti mirno kri in bolj previdno zadržanje. »Nočem več zaostrovati polemike,« je izjavil, čeprav zaskrbljenosti ni mogel skriti in je zato izbral defenzivno linijo. Na osnovi sondaž, ki mu pripisujejo vse večjo priljubljenost, je napovedal, da se bo odpovedal »vsem prednostim«: »Ne potrebujem novih sodnih norm. Jaz sem se na procesih vedno branil. Z 2500 avdicnami sem rekorder v vsej zgodovini človeka in tudi drugih bitij, ki živijo na drugih planetih...«

Tudi zakon, ki ščiti najvišje institucionalne zadolžitve, »ni norma za rešitev premiera, ampak za rešitev vseh«: »Premier nima več potrebe po rešitvi, reši se lahko sam.«

Ce je dejstvo, da vlada včeraj ni sprejela napovedane odloka o prisluskovanjih, nekoliko pomirilo napetosti med večino in opozicijo, Berlusconi je ves besede niso prepričale predvsem njenega najbolj radikalnega dela. Demokratka stranka pa medtem pripravlja nov opozicijski model, in sicer peticijo proti vladnim potezam, pod katero želi zbrati pet milijonov podpisov. Odločitev, da ne bo sodelovala na demonstraciji »ringaraja« 8. julija, pa ostaja. Še več, Veltroni se je povezel s Casinijem, s katerim sta se dogovorila za skupno opozicijsko strategijo, ki bi lahko spravila v zadreg razboritega Antonia Di Pietra.

Berlusconi z delom svojih ministrov na včerajšnji tiskovni konferenci v palači Chigi

ANSA

CARINE Francozi vrnili Italiji antične vase

PARIZ - V Parizu je bila včeraj slovesnost ob 40. obletnici carinske unije, ki so se je udeležili evropski komisar za carinsko unijo László Kovacs in direktorji carin iz vseh članic EU. Francoski cariniki so ob tej priložnosti italijanskim kollegom predali zaplenjene vase iz 3. in 4. stoletja pr.n.št. Petdeset antičnih vaz izvira iz nelegalnih izkopavanj in so jih zaplenili na francoski carini v Perpignanu.

Na včerajšnji slovesnosti so tudi uradno objavili Pariško izjavo o vlogi evropskih carin in njihovih izvirov. Dokument, v katerem je razčlenjena nova globalna vloga carinske službe s poslanstvom varovanja, spodbujanja trgovine in zaščite ekonomskih interesov EU, so pripravili še pod slovenskim predsedstvom na zasedanju 14. maja.

ŠIROKA PORABA - Confcommercio

Maja 2,7-odstotno zmanjšanje prodaje

Zgornovo prazni vozički v supermarketu

ANSA

ŠKANDALI - Finančna straža odkrila storilce

Pokvarjen sir prodajali kot svežega

Pokvarjena mozzarella

ANSA

RIM - Italijanska finančna straža je izsledila nov živilski škandal. Mlečni izdelki s pretečenim rokom trajanja, ki bi morali biti predelan v krmo za živilo, so se namreč pojavili v italijanskih in nemških supermarketih. Kriminalna združba, katere vodja naj bi bil nek 46-letni podjetnik s Sicilije, je napol plesniv in gnil sir tako predelala, da je izgledal kot svež. Policisti so pri preiskavi ostankov sira med drugim našli tudi crve, mišje iztrebke in plastiko. Pri tem siru gre predvsem za vrste mozzarella, gorgonzola, in tudi za priznane blagovne znamke, kot so Galbani, Granarolo in Prealpi. Kriminalcev predelovanje omenjenega sira ni stalo skoraj nič, tako da bi jim prodaja navrgla desetine milijonov evrov.

Finančni stražniki so prišli skupini na sled pred dvema letoma, ko so v severni Italiji ustavili tovornjak, iz katerega je pokvarjeni sir širil neznosen smrad. Po telefonskem prisluskovanju so sedaj končno odkrili storilce.

RIM - Proč z avtomobilom, varčevanje pri hrani in odrekanje razvedrilnim trenutkom, kot so kino ali nogometna tekma. Italijani si tako spet stiskajo pas in omejujejo porabo, saj so se majna cene spet pošteno dvignite. Po podatkih organizacije Confcommercio se je v tem mesecu prodaja skrčila za 2,7 odstotka v primerjavi z lanskim majem, sicer pa je bil to šesti negativni podatek v zadnjih sedmih mesecih. V obdobju januar-maj se je prodaja glede na enako lansko petmesečje zmanjšala za 1,9 odstotka.

Študijski urad Confcommercia je z objavo podatkov opozoril na krizo, v katero je zašla država: »Podatki dokončno potrjujejo, da iz krize ne bo mogoče tako hitro. Postala je že struktorna, je globoka in ni vezana na sezonske vplivne, kar krepi predvidevanje, da bo letošnja gospodarska rast blizu ničle.«

Preglednice, ki spremljajo raziskavo, razkrivajo težave, ki jih sicer družine zelo dobro poznajo. Najbolj problematičen je sektor mobilnosti, ki vsebuje kazalnik o nakupih avtomobilov, motorjev, bencina in letalskih vozovnic. Ta kazalnik je majna strmoglavlil za 13,5 odstotka, od začetka leta pa za 8,1 odstotka. Italijani so se prisiljeni odpovedati nakupu avtomobila (-20%), motorja (-13%) in tudi porabi bencina (-1%), tako da ostaja avtomobil bolj dolgo v garaži.

Sicer pa si družine pomagajo tako,

da krčijo porabo pri najmanj nujnih stvareh. Na prvem mestu so kino, športni dogodki, knjige ipd., tako da se je kazalnik rekreacijskih dobrin in storitev glede na lanski manj znižal za 4,9 odstotka, v prvih petih mesecih letos pa glede na enako lansko obdobje za 5,1 odstotka. Toda zmanjšanje porabe je posloeno, tako da tudi sektorji, ki še »vlečajo«, kot npr. telekomunikacije (mobilni, internetti priključki ipd.), začenjamjo kazati prve znake upočasnjevanja.

Odpovedovanje sega tudi na področje prehrane, saj se je prodaja živil znatno skrčila. Cene so se na tem področju dvignite za 5 odstotkov, vzporedno pa se je prodaja zmanjšala za 3,3 odstotka v maju in za 3,1 odstotka v prvih petih mesecih. Nič boljše ne gre oblike in obutv, katera prodaja se je majna glede na enak lanski mesec zmanjšala za 2,3 odstotka. Kazalnik dobrine in storitev za gospodinjstvo, ki ga sestavlja cela vrsta poglavij, od električne in gospodinjskih strojev do opreme in najemnine, se je znižal za 1,6 odstotka, edina prodaja, ki ni pokazala zmanjšanja, pa je prodaja gospodinjskih strojev. Morda tudi zaradi olajšav, ki veljajo pri zamenjavi energijsko potratnih strojev z bolj varčnimi.

O stagnaciji je mogoče govoriti pri poglavju hoteli in gostinstvo (+0,4% oziroma +0,3%), medtem ko je pozitivno le gibanje komunikacijskih storitev, ki pa, kot omenjeno, že kaže znake uprehanja.

EVRO

1,5671 \$ -1,35

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

4. julija 2008

valute	evro (povprečni tečaj)
ameriški dolar	1,5671 1,5885
japonski jen	167,31 168,62
kitski juan	10,7486 10,8828
ruski rubel	36,8605 37,1150
danska krona	7,4571 7,4575
britanski funt	0,79080 0,79920
švedska krona	9,3935 9,4538
norveška krona	7,9860 8,0475
češka koruna	23,694 23,816
švicarski frank	1,6085 1,6097
estonska korona	15,6466 15,6466
mazurski forint	233,81 236,74
poljski zlot	3,3255 3,3486
kanadski dolar	1,5930 1,6117
avstralski dolar	1,6280 1,6509
bolgarski lev	1,9558 1,9558
romunski lev	3,6090 3,6359
slovaška korona	30,270 30,300
litovski litas	3,4528 3,4528
latviški lats	0,7050 0,7046
brazilski real	2,5274 2,5535
islandska korona	121,35 124,17
turška lira	1,9372 1,9950
hrvaška kuna	7,2416 7,2459

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

4. julija 2008

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	2,46	2,7893	3,113	3,293
LIBOR (EUR)	4,466	4,9568	5,1425	5,3956
LIBOR (CHF)	2,3183	2,8	2,9716	3,27
EURIBOR (EUR)	4,47	4,959	5,144	5,395

ZLATO

(99,99 %) za kg 19.119,47 € +14,32

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

4. julija 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	32,01	+0,19
INTEREUROPA	25,17	-0,71
KRKA	86,37	-0,30
LUKA KOPER	56,00	+1,65
MERCATOR	222,30	-2,30
PETROL	531,98	-1,23
TELEKOM SLOVENIJE	236,06	-1,95
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ACH	63,00	-
AERODROM LJUBLJANA	80,47	-2,08
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	51,00	+0,10
ISTRABENZ	74,17	-2,96
NOVA KRE.BANKA MARIBOR	27,20	+0,55
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	79,01	+0,82
POZAVAROVALNICA SAVA	27,03	+0,41
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	395,00	-0,19
SAVA	-	-
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	213,59	-0,71

MILANSKI BORZNI TRG

4. julija 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	2,317	-1,59
ALLEANZA	6,57	-1,79
ATLANTIA	18,67	+0,83
BANCO POPOLARE	11,07	-4,27
BCA MPS	1,76	-2,28
BCA POP MILANO	5,84	-1,93
EDISON	1,401	-1,27
ENEL	5,93	-0,30
FIAT	22,96	-0,91
FINMECCANICA</td		

POKRAJINA - Skupščina je včeraj odobrila statut za ustanovitev skupine GAL

Nova ustanova za upravljanje Krasa

V prihodnosti bo načrtovala razvoj tržaškega in goriškega Krasa - Sedež v prostorih bivše KGS

Pokrajinski svet je včeraj odobril statut, ki vsebuje smernice in pogoje za ustanovitev družbe, ki bo v prihodnosti skrbela za upravljanje in načrtovanje razvoja tržaškega in goriškega Krasa. Potem ko je to že storila v ponedeljek goriška pokrajinska skupščina, so zdaj tudi tržaški kolegi sprejeli sklep in z odobritvijo statuta napravili pomemben korak na poti do ustanovitve novega subjekta za upravljanje ozemlja, ki bo imel svoj sedež v Sesljanu v prostorih bivšega sedeža Kraške gorske skupnosti.

V dvorani pokrajinskega sveta je sklep predstavil pristojni pokrajinski odbornik, in sicer pokrajinski podpredsednik Walter Godina, ki je sklep tudi izdelal in predlagal (kot je to na Goriškem storila Mara Černic). Po odobritvi tehnične variante k bilanci je bila namreč glavna točka razprava o ustanovitvi t.i. lokalne akcijske skupine GAL (it. gruppo di azione locale) in odobritvi ustrezne statuta. V njem so zapisani vsi potrebeni kriteriji za ustanovitev in upravljanje zadružne družbe z omejeno odgovornostjo oz. podjetja, ki bo konkretno skrbelo za načrtovanje in upravljanje tržaškega in goriškega Krasa. Za njegov razvoj je v tem smislu že predvideno evropsko financiranje v višini 4 milijonov evrov v okviru novega evropskega programskega obdobja 2007-2013. Razprava se je sicer dokaj zavlekla zaradi zadranja desnosredinske opozicije (v dvorani so bili vsekakor le trije njeni člani), ki ni soglašala z dosedanjim postopkom in z nekaterimi postavkami statuta. Vendar je pokrajinski svet naposled s 13 glasovi (in trije proti) statut odobril.

Sicer je to prva faza postopka, ki se bo moral vsekakor zaključiti pred začetkom septembra. GAL oz. podjetje, ki ga bodo ustanovili, bodo namreč sestavljale za 50 odstotkov javne institucije in za drugih 50 odstotkov stanovske organizacije, združenja in zasebniki. Glavni korak je bil zdaj storjen. Statut sta odobrili tako goriška kot tržaška pokrajina, v tej fazi pa naj bi ga kmalu podpisale tudi razne organizacije, od Kmečke zvezde in Zveze neposrednih obdelovalcev Col-diretti do agrarne skupnosti, srenj, pa tudi Zadržušne kraške banke in drugih. Do konca julija bodo statut odobrile tudi vse občine tržaškega in goriškega Krasa, ki nameravajo sodelovati. V tej drugi fazi bo lahko za sodelovanje zaprosil vsakdo. Družbo bodo morali vsekakor ustanoviti čim prej. Najkasneje 1. septembra bo moralo namreč novo podjetje predstaviti načrt za lokalni razvoj, na podlagi katerega bo mogoče črpati finančna sredstva v okviru deželnega programa za poddeželski razvoj za obdobje 2007-2013.

Na obzoru je torej nova ustanova oz. podjetje, ki bo upravljalo Kras in skrbelo za njegov razvoj. V upravnem svetu bodo na osnovi statuta sedeli trije člani, vstevši predsednika. Od teh bodo le enega imenovale javne uprave (pokrajini in sodelujoče občine, ki bodo imeli 50-odstotni delež), medtem ko bosta ostala dva sad dogovora med raznimi organizacijami in zasebniki. To je bila tudi ena izmed točk, s katerimi desna sredina ni soglašala. Jasno je namreč, da bo tako manj prostora za politične računice. Toda »prav je, da o usodi ozemlja odloča, kdor na njem dela,« nam je povedal levsredinski pokrajinski svetnik Massimo Veronese, ki se je skupaj z vsemi ostalimi slovenskimi pokrajinskimi svetniki včeraj veselil sprejetega sklepa.

Odobreni statut bo pokrajinska uprava objavila v sredo na oglasni deski. V njem je med drugim zapisano, kot rečeno, da bo sedež novega podjetja v prostorih bivšega sedeža KGS, ki je zdaj v lasti Pokrajine Trst in Pokrajine Goriške.

Aljoša Gašperlin

Bivši sedež Kraške gorske skupnosti v Sesljanu

KROMA

ENERGIJA - Stališče tržaškega občinskega sveta

Plinovod kot sredstvo pritiska na špansko družbo Gas Natural

Uplinjevalnik brez plinovoda je dejansko kot avto brez motorja. Tako razmišlja tržaški župan Roberto Dipiazza, ki bo odklonilno stališče mestne skupščine do plinovoda skušal sedaj »unovčiti« v pogajanjih s špansko družbo Gas Natural. Slednja, kot znano, načrtuje kopenski terminal pri Žavljah na območju nekdanje rafinerije Aquile. Njen projekt je že doživel prvo zeleno luč pristojnih teles okoljskega ministrstva, zadnjo besedo pa bo imela vladna.

Tržaški občinski svet se je svojčas opredelil proti kopenskemu terminalu, sedaj pa še proti plinovodu, čeprav se je medtem marsikaj zgodilo. Morski terminal Ende-

ROBERTO
DIPIAZZA

sa je pravzaprav propadel, v Rimu in na Deželi se je menjala oblast, ki brez oklevanj podpira žaveljski terminal. Čeprav zgleda paradoks, ne plinovodu družbe Snam krepi Dipiazza pri pogajanjih z Gas Natural, ki so tik pred začetkom. Župan ne

zahteva samo cenejši plin za Tržaščane, temveč tudi vrsto ekonomskih bonitet za lokalno skupnost.

Odklonilno mnenje o podmorskem plinovodu se je rodilo v precej nenavadnih (ali prečnih) političnih razmerah. Sklep proti projektu Snam so podprtli zastopniki desnosredinske koalicije, ostali so se vzdržali ali pa se niso udeležili glasovanja. Za to so se odločili svetniki Demokratske stranke, za kateri jasno, če podpira ali ne žaveljski terminal. Do prvega prepira pa je prišlo v desni sredini, kjer je vodja Forza Italia Piero Camber na občinski seji odkrito obtožil zaveznike Nacionalnega zavezništva, da so lažnivci.

Tržaški občinski svet je v četrtek soglasno odobril sklep o izvajjanju sporazuma o varnosti na delu, ki so ga pred časom podpisali občinski odbor, državno združenje gradbenikov ANCE, združenje Confartigianato, konfederacija obrtnikov ter malih in srednjih podjetij CNA in sindikati CGIL, CISL in UIL. Pomembne novosti zadevajo nadzorovanje gradbenih del, v okviru boja proti sivi ekonomiji in nesrečam na delu.

Dokument je včeraj, v družbi občinskih tehnikov in načelnikov nekaterih svetniških skupin, predstavljal tržaški občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli. Občina Trst, stanovske organizacije in sindikati so se zavzeli za učinkovitejši nadzor nad gradbenimi deli, ki jih občina daje v zakup zasebnim podjetjem. Namen je zagotoviti kakovost krajevnega trga ter podprtji boj proti ilegalni, zaščito delavcev in vrednotenje podjetij, ki delujejo pošteno. Sredstva so dvojne narave: okrepili bodo nadzor nad gradbišči, pravila za sodelovanje na občinskih razpisih za dela v zakupu pa bodo strožja.

Občina Trst je po odbornikovih besedah ustanova, ki daje v EJK največ del v zakup: trenutno je odprtih gradbišč več kot 60. Sporazum dodeljuje več pristojnosti mešanemu pokrajinskemu odboru CPT, ki ga sestavljajo zastopniki sindikatov in občine. Ko bo odbor zasledil eno izmed nepravilnosti, ki so podrobno naštete v dokumentu (od manjkočega seznama delavcev do neupoštevanja varnostnih predpisov), bo dela prekinil. Če se bodo nepravilnosti nadaljevale, bo podjetje doletela prepoved sodelovanja na javnih razpisih občine. »Dosej je bila ta kazen predvidena samo za podjetja, ki so povezana z mafijo,« so ugotovljali načelniki svetniških skupin. Roberto Sasco (-UDC) je občinskemu odboru predlagal, naj dogovor razširi tudi na zakupe, ki ne zadevajo gradbeništva.

Bandelli je napovedal, da bodo v predoru med Padričami in Katinaro postavili ploščo v spomin na delavca Ljuna Ruffonija iz Sondria, ki je 5. marca lani umrl med gradnjo predora. (af)

POLITIKA - Pokrajinski kongres v Ljudskem domu pri Sv. Sergiju

SIK poziva k enotnosti levice

Tajnica Giuliana Zagabria kritična do Demokratske stranke in tudi do Mavrične levice

Z včerajnjega pokrajinskega kongresa Stranke italijanskih komunistov je prišel močan poziv k enotnosti levice. Tajnica Giuliana Zagabria je v svojem poročilu kritizirala Demokratsko stranko zaradi njene »samozadostne« politike, kritična pa je bila tudi do Mavrične levice, ki očitno ni znala posredovati ljudem svojih idej in stališč. Zagabrio skrbi tudi pred-kongresno soočenje v obeh komunističnih strankah, kjer se stališča eni in drugih preveč prikrivajo in tudi razpršujejo.

Danes vsekakor imamo na oblasti Silvia Berlusconija in desnice s po raznimi učinki, ki jih vsi občutimo na lastni koži. Zato Italija potrebuje levice in tudi komuniste, ki so na aprilske volitve prvič po vojni izpadli iz parlamenta, kar predstavlja obubožanje za našo demokracijo, je prepričana Zagabria. V svojem poročilu je izrazila podporo kongresnemu dokumentu, ki ga je predložil predsednik SIK Oliviero Diliberto.

Včerajšnji kongres Stranke italijanskih komunistov so vodile tri ženske: Giuliana Zagabria, Bruna Zorzini in Francesca Scarpato

DEŽELA - Dan proti birokraciji

»V Sloveniji za vinograd tri tedne, pri nas pa tri leta«

Kmečka zveza zelo kritična do vinkulacij, ki dušijo Kras - Na avdicijah tudi SDGZ

V Furlaniji-Juliji krajini moraš na dovoljenje za vinograd čakati tri leta, v Sloveniji pa približno tri tedne. Ta podatek zgovorno priča o zelo velikem vplivu birokracije na raznorazne postopke v kmetijstvu, kot v drugih gospodarskih panogah. Na to so predsednika Dežela opozorili predstavniki deželnih kmetov (med njimi tudi Kmečke zveze in Coldiretti) na včerajnjih srečanjih, ki jih je Renzo Tondo posvetil »debirokratizaciji«. To je bila ena Tondovih glavnih predvolilnih obvez, ki jo hoče očitno uresničiti. Na avdicijah, če jih tako lahko imenujemo, je sodelovalo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Predstavnika Kmečke zveze Franc Fabec (predsednik) in Edi Bušavec (tajnik) sta Tonda in njegovega namestnika Paola Cirianija posebej seznanila tudi s številnimi neresenimi problemi kmetijstva na Krasu. Namesto, da bi Dežela spodbujala gospodarske dejavnosti, vztraja na poti vse ostrejših vinkulacij, kot dokazujejo tudi zadnji sklepi deželnega sveta glede t.i. zaščitenih območij ZPS in SIC.

Dan proti birokraciji sta Tondo in Ciriani ocenila zelo pozitivno, če-

Predsednik FJK
Renzo Tondo se je
srečal s predstavniki
deželnih kmetov

prav gre komaj za začetek dolge in tudi strme poti. Posvetovanjem naj bi sedaj sledila konkretna dejanja, začenši z novimi zakoni. Kot zadnjega sta deželna upravitelja sprejela pred-

sednika deželne Confindustria Adalberta Valduga, ki je izrazil upanje, da bo deželni parlament odobril nova urbanistična pravila. Valduga se je tudi zavzel, da bi deželna družba Furlanije-Julijiske krajine.

lia ne opravljal zgodil finančnih dejavnosti, temveč da bi vsestransko pomagala podjetjem ter tako prispevala k splošni gospodarski rasti Furlanije-Julijiske krajine.

MED MOŠČENICAMI IN SESLJANOM - V četrtek tik pred polnočjo

Smrtna nesreča na dveh kolesih

Sesljančan Franco Schiberna je z yamaha trčil v cestno ograjo, nato ga je povozil še avto - Bil je spremljevalec nogometnega društva Gallery

Smrtna kosa se je v četrtek zvečer že spet pojavila na dveh kolesih. Na avtocestnem odseku med Moščenicami in Sesljanom je izgubil življenje 44-letni motorist Franco Schiberna. Vračal se je domov v Sesljan, ko je iz še nepojasnjene vzrokov treščil v cestno ograjo na levi strani cestišča. Padel je na asfalt prehitevalnega pasu, takoj začenši pa ga je povozil avtomobil, ki je vozil za njim. Zaenkrat ni jasno, ali je motorist umrl že pred prihodom avta.

Schiberna, poročen in oče 12-letnega otroka, se je po navedbah prometne policije vračal z neke večerje s sodelavci. Še pred polnočjo je s svojo yamaho XP 500 privozil skozi postajo pri Moščenicah na avtocestni priključek, ki vodi proti Trstu. Namenjen je bil domov v Sesljan, do izvoza pa ni dospel, ker ga je pred tem zaneslo v levo ograjo. Ko je Schiberna obležal na prehitevalnem pasu, ga je povozil avto audi A3. Slednjega

je vozil njegov sovrašnik iz Trsta, ki se baje ni mogel izogniti oviri. Posegla je prometna policija iz Palmanove, ki je pristojna za avtocestno omrežje, Sesljančanu pa ni mogla več pomagati. Vzroke nesreče bodo skušali ugotoviti v naslednjih dneh.

Franco Schiberna (na sliki desno) bi avgusta dopolnil 45 let. Zaposlen je bil v trgovskem centru Mercatone Uno, v devinsko-nabrežinski občini pa so ga poznali tudi kot prijaznega in zvestega sodelavca nogometnega društva A.S.D. Gallery. Z društvom je začel sodelovati pred šestimi leti, bil je spremljevalec ekipe začetnikov, v kateri igra tudi njegov sin. Pri nogometnem društvu so seveda vsi zelo pretreseni, še posebej, ker je zanje to že druga tragična izguba v pičilih treh tednih. V začetku junija je drugega dokaj mladega sodelavca društva nenadoma zadela srčna kap. (af)

KAVA
Illycaffè
gradi na
popolnosti

»Izboljšati vsako skodelico kave, doseči popolnost ne le pri mešanici, ampak tudi pri degustaciji.« To je eden od ključnih konceptov, ki ga je pooblaščeni upravitelj družbe Illycaffè Andrea Illy izrazil v svojem posugu na zaprttem posvetu podjetja, s katerim se je začelo obeleževanje 75. obletnice njegove ustavnovitve. Omenjeni koncept je po Illyjevih besedah cilj podjetja za naslednjih 25 let.

Toda kaj sploh je ta popolna skodelica kave? »Skodelica je trenutek užitka v teku dneva in v funkciji popolnosti tega trenutka se že pet let trudimo nadzorovati, proizvesti in razviti vse tisto, kar prispeva k pripravi, k storitvam in ambientaciji. Pri pripravi nam pomaga tehnologija, pri storitvah pa naše univerze kavene Kitajskem in Evropi, kmalu pa tudi v ZDA,« je povedal Illy. Dodal je, da delež skodelic odlične kakovosti danes dosega približno 70%, v naslednjih 25 letih pa naj bi zrasel na 90%.

PASTA ZARA
V Trst prispel
prvi blok vlak
s pšenično moko

Včeraj navsezgodaj je pripeljal v Trst prvi blok vlak s tovorom trdozrnate pšenične moke, ki je odpotoval v četrtek popoldne iz kraja Giovinazzo pri Bariju. Tovor je bil namenjen v tovarno Pasta Zara v miljski industrijski coni. Gre za prvi železniški prevoz tovrstnega tovora v Italiji glede na količino in na dolžino prevoza. Vlak je namreč sestavljalo 16 vagonov, naloženih z 32 zabojni, kar pomeni dva na vsak vagon. Bruto teža tovora je znašala 1280 ton. Vsak kontejner meri 2,6 krat 9,1 metra in pol tehta 31 ton. Vlak je prevozil 908 kilometrov dolgo progo, vožnja pa je trajala 16 ur. Povratno bo vozil vsaka dva tedna.

Blok vlak je organizirala podjetje Pasta Zara, ki je največji izvoznik in drugi največji proizvajalec testenin v Italiji, v sodelovanju s skupino Gruppo Casillo iz Apulije, vodilnim svetovnim proizvajalcem trde pšenične moke, in z logistično družbo Alpe Adria Spa, ki ji je pomagalo tržaško prevozno podjetje Autamarocchi. Po računih okoljskega združenja Legambiente bo s to pobudo z italijanskimi cest umaknjenih približno 3200 tovornjakov letno.

ZAHODNI KRAS
Negativno
o gradbenem
pravilniku

Zahodnokraški rajonski svet je na četrtkovi seji z glasovi levo-sredinske večine izrekel negativno mnenje o spremembni gradbenega pravilnika tržaške občine. Rajonska skupščina je o zadevi razpravljala že februarja letos, ko je predlagala dva popravka k osnutku pravilnika. Prvi se je nanašal na prisotnost predsednika rajonskega sveta na sejah, na katereh je govor o gradnjah na ozemlju rajona, druga pa na omejitve višine poslopij na določenih kraških območjih.

Občinska uprava je oba predloga zavrnila, zato je levo-sredinska večina glasovala proti pravilniku. Svetnik Forze Italia Roberto Barnabà se je vzdržal, drugi svetnik Berlusconijeve stranke Albino Debernardi in svetnik Nacionalnega zavezništva Annarosa Benvegnù pa sta pravilnik podprla.

SV. JAKOB - Današnje vabilo k nakupovanju
Z nakupi kupon
za kavo in parkiranje

Šentjakobski trgovci so pa res iznjeli, saj so si ob začetku razprodaj zamislieli nekakšno spodbudo k nakupovanju v njihovem domačem rajonu. Danes bodo strankam ob nakupu izročili kupon, ki jim bo omogočal brezplačno uro parkiranja v parkirišču pod cerkvijo in jim hrkrati ponudil kavo v šentjakobskem baru, ki sodeluje pri pobudi (seznam je natisnjen na hrbitni strani kupona). K pobudi je pristopilo več trgovcev, tako da bo ponudba segala tja od čevljev in oblačil za vse okuse, mimo rož pa vse do nakita in dlje. Večina trgovin bo upoštevala tradicionalni delovni čas, nekateri trgovci pa so se odločili za celodnevno odprtje do 20. ure. Včeraj pa se bodo tudi cest pridržali množici, ki bo preplavila mestno središče.

MILJE

Omero
Leiter
novi
odbornik

Komercialist Omero Leiter je novi miljski občinski odbornik. Predstavnik Zelenih je prevzel mesto Piera Veronese (Stranka italijanskih komunistov), ki je pred dnevi odstopil. Župan Nerio Nesladek mu je poveril skrb za davke in proračun, s čemer se Leiter tudi poklicno ukvarja.

Odstop Piera Veroneseja je miljski župan izkoristil za porazdelitev odborniških pristojnosti. Tehnične službe in občinsko policijo, za kar je bil odgovoren Veronese, bo prevzel Franco Crevatin, ki je bil pristojen za javna dela. Ta resor je bil dotedaj v pristojnosti Morena Valenticha, ki je tudi skrb za urbanistiko. Valentich bo odslej pristojen za splošne zadave, osebje in uresničevanje programa. Urbanistiko bo vodil sam župan Nesladek, ki je bil doslej pristojen tudi za kulturo. Ta resor je župan predal Roberti Tarlao, ki že skrbi za promocijo mesta in turizem.

Miljski župan je včeraj demantiral, da naj bi odstop Piera Veroneseja sprožil politično krizo v miljski upravi. »To je bilo le preverjanje srednje mandatne dobe, ki je privedlo tudi do nekaterih sprememb upraviteljskih pristojnosti,« je poudaril in izjavil podkrepil z dokazom: občinsko upravo je zapustil Veronese, pripadnik Mavrične levice, njegovo mesto je prevzel Leiter, prav tako pripadnik Mavrične levice. Političnih sprememb ni bilo, prav tako ni bilo sprememb v programu levo-sredinske uprave: ta ostaja tak, kot je bil dogovoren pred zmagovalimi volitvami. V Miljah torej ni prišlo do nobene politične spremembe, je podčrtal župan.

Tržaška sredstva javnega obveščanja so poročala tudi o odstopu predsednika tretje občinske komisije Andrea Mariuccija, predstavnika Italije vrednot. Nesladek je pojasnil, da je za odstop »izvedel iz časopisa«, in da ni doslej prejel nobene njegove formalne odstopne izjave.

Za miljskega župana so sedanji dogodki le povsem navaden izraz politične dialektike med koalicjskimi partnerji. Uprava je trdna in bo izpeljala svoj program do konca manda.

Drugačnega mnenja je vodja Forze Italia v miljskem občinskem svetu Claudio Grizon, ki govoril o »šepajoči Nesladekovi upravi«. Danes bo svoje kritične poglede predstavil na tiskovni konferenci.

NAGRADA LUCHETTA '08 - Razglasili zmagovalce letošnje izvedbe

Reportaže, fotografije in posnetki o izgubljenem otroštvu

Prihodnjo soboto na Velikem trgu prireditev Naši angeli - Posebna nagrada Zucconiju

Italijanski otroci - z orožjem v rokah, zapuščeni afriški otroci - obsojeni čarovništva, kitajski otroci - ugrabljeni in prepodani, afghanstanski otroci - okuženi s tuberkulozo: otroci, ki živijo na treh različnih celinah, a jih druži podobna usoda: ukradeno otroštvo. Z njihovimi zgodbami je danes seznanjena tudi širša javnost, saj so omenjeni otroci protagonisti letošnje novinarske nagrade Marco Luchetta, ki jo fundacija Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin podeljuje najboljšim novinarskim, fotografskim in video prispevkom, ki s svojo sporočilnostjo spodbujajo vrednote miru in solidarnosti ter spoštovanje človekovih pravic. V deželnini palači na Velikem trgu so včeraj razglasili zmagovalce, ki so s svojimi reportažami, fotografijami in video posnetki spregovorili o otrocih v stiski. Konferenco je vodil urednik deželnega novinarskega oddelka Rai Giovanni Marzini, spregovorili pa so tudi deželnini predsednik Renzo Tondo, deželnini odbornik za kulturo Roberto Molinaro, Enzo Angiolini, predsednik Fundacije, ki nosi ime po štirih umorjenih »angelih informacije«, in član žirije Fulvio Molinari. Žirija, ki ji predseduje Angela Buttiglione, direktorka deželnih dnevnikov Rai, je med okrog sto izdelki izbrala naslednje. **Nagrado Marco Luchetta za najboljši televizijski prispevek** prejme Valerio Cataldi, rimski novinar, zaposlen v uredništvu t-dnevnika Tg2. Žirijo je prepričal s svojo reportažo »Bambini con la pistola«, v kateri je spregovoril o otrocih, ki jih kriminalne organizacije, v prvi vrsti camorra, zvabijo v svoje vrste. Reportažo so spremljali pogumni in profesionalni posnetki, ki so na izviren način rekonstruirali življenje v degradiranih predmestnih Barija in Neaplja: snemalca Vincenzo Bonanni in Marco Gobbini bosta zanje prejela **nagrado Saša Ota za najboljše televizijske posnetke**.

O številnih otrocih, ki živijo na ulicah kenijske prestolnice Kinšasa, ker so jih družine, pod obsodbo čaravnista, zapustile, je pisal Stefano Liberti, novinar dnevnika Il Manifesto. Reportažo je objavil v mesečniku Ilaria: s srlijivo pripovedjo o otrocih, ki se drogirajo v vdihavanju lepila, in so zato prepricani, da imajo nadnaravno moč, si je prislužil **nagrado Marco Luchetta za najboljši članek**.

Na Kitajskem vsak dan ugrabijo sto devetdeset fantkov: fenomen opazovalci pripisujejo »politiki edinega otroka«, ki so jo uvedle kitajske oblasti. Družinam na podeželju je dovoljeno imeti drugega

Ob zmagovalcih so včeraj predstavili tudi nagrado, delo umetnika Giorgia Celiberti (v ospredju na zgornjem posnetku). Desno pa nedavni obisk igralca Sebastiana Somme na sedežu Fundacije.

KROMA

otroka samo v primeru, ko je bil prvorjenec deklica, v mestih pa morajo zanj plačati globo. Na Kitajskem prodaja otrok ni prepovedana, zato jih kriminalna organizacija najprej ugrabi, nato pa proda družinam, ki nimajo moškega naslednika. Novinarka Clare Dwyer Hogg jim je posvetila članek v reviji The Observer Magazine in z njim osvojila **nagrado Dario D'Angelo za najboljši tujezjezični članek**.

Diplomirani fotograf Riccardo Ven-

turi, zaposlen pri agenciji Contrasto, pa je zmagovalec **nagrada Miran Hrovatin za najboljšo fotografijo**. Prejel jo je za svojo reportažo o tuberkulozi, bolezni, ki tudi danes povzroča trpljenje med nanjevnejšimi; nagrajeno fotografijo je posnel v Kabulu.

Nagrade bodo podelili prihodnjo soboto na Velikem trgu, med slavnostnim večerom Naši angeli, ki ga bosta vodila palestinska novinarka Rula Jebreal in igra-

lec Sebastiano Somma, obogatila pa prisotnost nekaterih priznanih umetnikov (na primer kantavtorja Edoarda Bennata). Med občinstvom bo tudi Vittorio Zucconi, ameriški dopisnik dnevnika La Repubblica, ki bo prejel **posebno nagrada Luchetta 2008**. Vabilo bo mogoče od srednje dvigniti v agenciji Ticket Point (na Korzu 6/c), dogodek pa bo v ponedeljek, 14. julija, predvajala tudi vsedržavna mreža Rai 1. (pd)

LICEJ PREŠEREN Jezikovna smer obstaja že petnajst let

Pred petnajstimi leti, v šolskem letu 1993/94, so na Znanstvenem liceju Franceta Prešernega dobili novo jezikovno smer in maksiexperimentiranje z novimi učnimi programi Brocca za višje srednje šole. Doslej je na jezikovnem liceju opravilo državni izpit 144 dijakinj in dijakov. Ponašamo se s trinajstimi odličnjaki oz. zlatimi maturanti. Z odličnim uspehom so zaključili študij Tanja Sternad leta 1998, Alenka Možina in Niko Štokelj leta 2001, Maja Kapic in Jelena Šaina leta 2004, Maja Sancin in Aleksandra Velise leta 2005, Veronika Carli in Ivana Zidarič leta 2006. Na lanskem deseti jubilejni maturi so z odličnim uspehom izdelale še Nataša Balbi, Anja Malalan in Verena Žeriul, dijakinja Metka Pucer pa si je prislužila prvo odličje s pohvalo. Letos je na tej smeri opravilo državni izpit trinajst dijakinj in dijakov.

DRŽAVNI IZPIT - Izidi tudi na jezikovni in klasični smeri Liceja Franceta Prešerna

Vsi uspešni in nekaj odličnih

Z včerajšnjo objavo zadnjih izidov se je letošnja matura zaključila - Še dodatne štiri odličnjakinje na liceju Prešeren

Nad letošnjim državnim izpitom je včeraj dokončno padel zastor. Na oglašni deski v veži Liceja Franceta Prešerna so namreč nekaj čez poldne izobesili še zadnja lista, na katerih so bili zapisani izidi mature kandidatov jezikovne in klasične smeri. Ustni del izpita se je sicer zaključil že pred nekaj dnevi (točneje v torek), a je komisija morala počakati na kandidatko, ki je zaradi bolezni pisala tretjo pisno nalogo pozneje kot ostali in posledično bila izpršana tudi pozneje. Izpit se je vsekakor za vse kandidate uspešno končal. Spričo prepovedi objave končnih ocen iz uradnega sporocila ni razvidno, koliko je kdo prejel, a smo vseeno izvedeli, da se tudi na jezikovni in klasični smeri lahko ponašajo s stoticami, čeprav brez pohvale. Na jezikovni smeri so najvišjo oceno prejele tri kandidatke, na klasični smeri pa ena. V nadaljevanju objavljamo izide mature na omenjenih smerih liceja Prešeren.

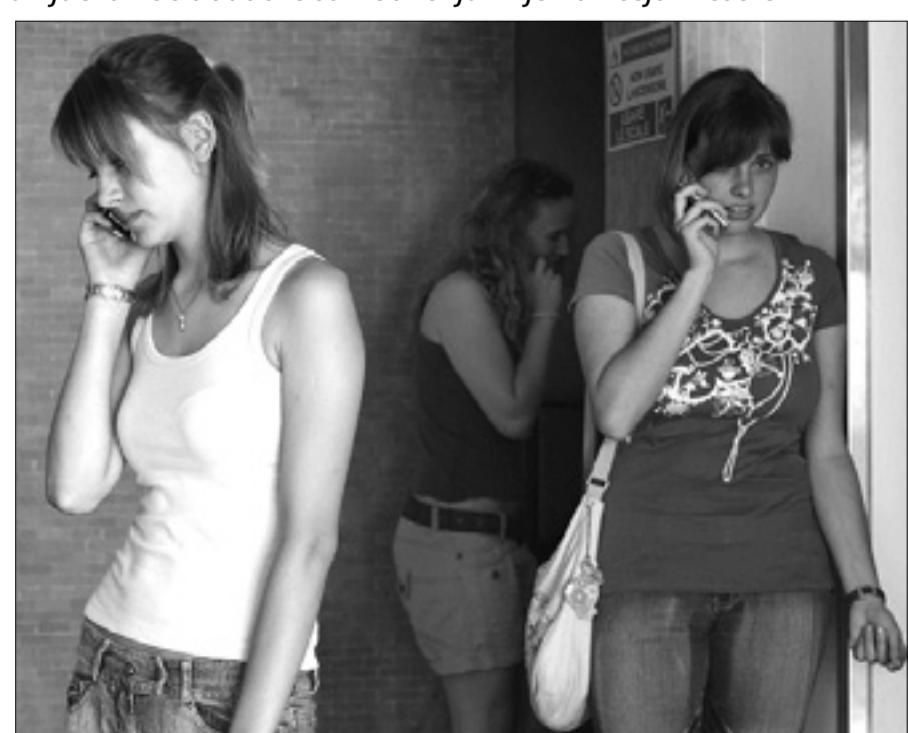
Jezikovna smer

5.C razred - izdelali so: Nastja Gherlani, Maruška Kapič, Jure Kopušar, Olesia Kouzmenko, Lisa Meriggoli, Nika Nadlišek, Mojca Pertot, Tania Petroni, Elisabetta Rodopoulos, Malina Tedeschi, Rok Zaccaria, Lara Zaccagna in Manuel Zottich.

Klasična smer

3.C klasični licej - izdelali so: Tjaša Bajc, Paola Cigui, Alenka Cok, Mara Ghersinich, Maja Grisonic, Matija Rupel, Gregor Znidarcic, Jana Zupančič in Nina Žvab.

O uspehu je bilo treba seveda obvestiti svojce in prijatelje

KROMA

Pogrešajo Tržačana

Tržaški karabinjerji so sporočili, da se je od četrtna izgubila vsakršna sled za 35-letnim Tržačanom Robertom Agrijem. Gre za pomorščaka tovorne ladje, ki pluje s Sicilije proti Kopru. Včeraj se je ladja ustavila v Reggio Calabrii in nato odplula proti Crotoneju, na krovu pa so opazili, da Agrinija ni. Sile javnega reda pregledujejo kalabrijske obale ter Messinsko ožino, možno je, da je pogrešani padel v more.

Tepel policista

Zaradi upiranja in povzročitve poškodb javnemu funkcionarju je policija včeraj aretirala 22-letnega C.G. Policija je ob 4.30 prihitela v prostore lokala Malibù na Drevoredu XX. septembra, kjer so C.G. in druge tri osebe razgrajali in motili goste lokal. Mladenci, ki ga je imel kot njegov prijatelj kar precej pod kapo, so skušali agenti istovetiti. V odgovor je C.G. udaril enega policista po obrazu in se nato spravil na drugega, ki se bo zaradi poškodb zdravil 5 dni. Prenapeteža so kaj kmalu onesposobil in ga odpeljali v koronejski zapor.

Zaključena preiskava o smrti invalida

Javni tožilec na tržaškem sodišču Pietro Montrone je včeraj obvestil osumniteljence, da je zaključil preiskavo o smrti 34-letnega Tržačana Riccarda Rasmana. Slednji je umrl 27. oktobra leta 2006, ko so ga 4 policisti tržaške kvesture skušali aretrirati na domu. Javno tožilstvo je mnenja, da so smrt mladenčka povzročili policisti, ki naj bi bili med aretacijo preveč nasilni. Odvetniki policistov pa zatrjujejo, da je mladenč, ki je bil invalid, nasilno reagiral na aretacijo. Dejstvo, da bodo zdaj po vsej verjetnosti policistom sodili, je po mnenju odvetnika družine Rasman Giovannija Di Lulla pravično dejanje. Di Lullo je tudi iznesel zahtevo po javnem procesu.

Na Krmenki brez vode

Zaradi vzdrževalnih del na občinskem vodovodnem omrežju bo v ponedeljek, 7. julija, od 9. do približno 11. ure prekinjena dobava vode na Krmenki. V primeru neugodnih vremenskih razmer bo prekinitev odložena na prvi dan, ko bo mogoče izvesti popravila.

Padriče: opasilo in obletnica

Na Padričah bodo jutri (ob 11.30) praznovali vaška zavetnika Svetega Cirila in Metoda. Ob priliku opasila bo maševal domaći župnik Žarko Škerlj, nastopil pa bo tudi domaći mešani pevski zbor Sloven Skala, ki ga vodi dirigent Herman Antonič. Letos je namreč mililo 110 let odkar so Padričarji sami zgradili vaško cerkvico posvečeno slovenskemu apostolomu. 110 letnico ustanovitve letos praznuje tudi Gozdna zadruga, ki je lastnica padriške cerkvice.

SKD TABOR - Poletje pod kostanjem

Vodovodar Boris Kobal poskrbel, »da je predstava pritekla do konca«

Prihodnji četrtek bo pred Prosvetnim domom koncert škotske glasbene skupine New Celeste

Potrebuje vodovodnega inštalaterja? Svetujemo vam svojevrstnega strokovnjaka, Joška Dušo, ki svoje delo opravlja veste in natančno. Vedno je pripravljen pomagati in ponaša se lahko z imenitnimi slovenskimi in zamejskimi strankami.

Joško Duša alias Boris Kobal je bil včeraj tudi prvi gost priljubljene poletne pobude Poletje pod kostanjem 2008, ki jo prireja SKD Tabor. Igralec, režiser in kabaretist je z monokomedijo Marka Pokorna *Kdo vam je pa to delu?* v režiji Jaše Jamnika pred res izredno številno publiko odigral vlogo samostojnega podjetnika (»ali sebi prepuščenega«), vodovodarja Joška Duše, ki si prizadeva, da »bi le vse teklo«, resnici na ljubo pa se dogaja ravno nasprotno. Publike je Joška v četrtek zvečer pred Prosvetnim domom spremljala med obiskom pri stranki, ko naj bi ji popravil vodovodno napeljavo ... klepetavi vodovodar pa ji raje pripoveduje o svojem napornem delu, o sebi, starih Grkih, pravzaprav o filozofu Heraklitu in njegovem citatu »panta rei«, o kavi Illy, SSG, kjer vse nekaj pušča, pa vse do svojih slavnih strank, s katerimi ima neke vrste abonma, ki predvideva, da jih enkrat mesečno obišče in preveri ali je vse v redu. Med njimi je na primer bivši predsednik države Milan Kučan, ki ima kopalnico prilagojeno svoji velikosti, Borut Pahor, ki se težko odloča tudi pred školjko, Dimitrij Rupel, ki je kot plemeniti konj brez sprinta dober le za mesno predelavo, Joško Joras, pri katerem mora ob izhodu iz kopalnice pokazati »pašaport«, Janez Janša oziroma njegova Uršika zala, Boris Popovič, ki se uči s filmi *Il Padrino*, kardinal Rode, ki ima bogato kopalnico iz mozaika in pa Danilo Turk, pri katerem je vedno vse v redu ... Četrtkova predstava je bila nekajliko prilagojena tržaški oz. zamejski publiki, tako da so se med strankami znašli tudi Ace Mermolja, Rudi Pavšič in Drago Štoka ter Miloš Budin oz. njegova »blazina«. V dvorani je bila na ogled razstava »Na Bonomovem domu«, ki so jo ob Trubarjevem letu pripravili dijaki 1. klasičnega liceja France Prešeren. Prihodnji četrtek pa prihaja v goste škotska glasbena skupina New Celeste. (sas)

»Pomembno je, da vse teče« pravi Joško Duša alias Boris Kobal

KROMA

Vtorek v Praproto koncert za Emergency

Mladinski krožek Prosek-Kontovel, Vaška skupnost Praproto in SKD Vigred vabijo v torek, 8. julija, v Praproto na koncert za Emergency. Od 18. do 2. ure bodo na odru med borovci nastopile glasbene skupine Atnarat, Just burning, Kraški ovčarji, Freak waves, Tiresia's Folk Bunch, Jam De Luxe, Alter Ego in 3 prašički. Delovali bodo dobro založeni kioski; v primeru slabega vremena pa bo koncert v torek, 15. julija.

Pupkin Kabarett »on the beach«

Kabaretisti skupine Pupkin Kabarett bodo v ponedeljek, 7. julija, ob 21.21 nastopili v kopalnišču Ausonia s trgkomicno zgodbo današnje vlade.

Ponedeljkovi koncerti pihalnega orkestra Verdi

Začenja se 32. izvedba ponedeljkovih koncertov mestnega pihalnega orkestra Giuseppe Verdi. Šestdesetčlanska zasedba pod vodstvom Fulvia Doseja bo v ponedeljek, 7. julija, ob 20.45 nastopila na sedežu Pristaniškega poveljstva.

podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 19.30, 21.15, 23.00 »Il resto della notte«.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

ARISTON - 21.15 »Tutta la vita davanti«.

CINECITY - 16.00, 17.00, 18.05, 19.10, 20.10, 21.20, 22.15 »Wanted - Scegli il tuo destino«; 16.05, 17.55, 20.25, 22.15 »Boogeyman - Il ritorno dell'uomo nero«; 16.00, 17.00, 18.15, 19.45, 21.00, 22.05 »Un'estate al mare«; 16.00, 19.50 »La notte non aspetta«; 16.10, 18.30, 21.30 »L'incredibile Hulk«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »La notte non spetta«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.15 »Boogeyman 2«.

EXCELSIOR - 18.00, 21.00 »Il divo«.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 21.00 »Once - Una volta«.

FELLINI - 17.30, 21.45 »E venne il giorno«; 19.30 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »La notte non aspetta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.15, 18.50, 20.30, 22.10 »Un amore di testimone«; 20.00, 22.00 »Un'estate al mare«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.10, 17.20, 19.30, 21.40, 23.50 »Hancock«; 16.00, 18.30, 21.00, 23.30 »Prstan zaobljube«; 16.30, 19.00, 21.30, 0.00 »Stregel sem angleškemu kralju«.

LJUDSKI VRT - Festival Maremetraggio - ob 18. uri predstavitev zmagovalnih filmov.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un'estate al mare«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'incredibile Hulk«; Dvorana 3: 16.20

»Impy e il mondo dell'isola magica«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Boogeyman 2«; Dvorana 4: 17.35, 19.05, 20.40, 22.20 »Il diario di Jack«.

SUPER - 17.00 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; 18.50, 21.15 »Sex and the city«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.10 »Wanted - Scagli il tuo destino«; Dvorana 2: 17.50, 19.50, 22.00 »Un'estate al mare«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »L'incredibile Hulk«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.10 »La notte non spetta«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.15 »Boogeyman 2«.

Čestitke

Draga NATAŠA in ANDREJ, naj vas mavrica spremlja na vajini novi skupni poti in naj vaju valovi ljubezni popeljejo kamor si najbolj želite. Tet-a, stric, Mateja, Tanja in Aleksander.

Danes stopata na skupno življenjsko pot NATAŠA in ANDREJ. Mnogo sreče, zdravja in medsebojnega razumevanja na novi življenjski poti vama želijo mama, tata, brat, nono in noni.

Danes bo naša učiteljica NATAŠA ANDREJA za moža vzela. V zakonu mnogo sreče, ljubezni in medsebojnega razumevanja jima želijo vsi od sempoljskega vrtca.

ANDREJ in NATAŠA v objemu se zavrtita in od ledih stana se poslovita. V sreči in veselju ostanita, to so želje strica Albina z družino.

Draga NATAŠA in ANDREJ: v štalcu se je prva iskrica vnela, nato se je prava ljubezen razplamela in sedaj se bosta danes vzela, da bi bila Vajina skupna življenjska pot polna razumevanja, sreče in veselja, to je naša srčna želja. Da bi v Vajinem domu vedno dovolj kruha in smeja bilo, ter, da bi vajino skupno življenje brez grdih skrbiv vedno potekalo, Vama voščimo iz srca, vsi, ki Vaju imamo radi od Vigreda.

Godbeno društvo Prosek

prireja

ŠAGRO NA B'LANCU

danes, 5. julija - Ansambel MI in Marijana Mlinar

jutri, 6. julija

od 17.00 ure dalje Glasbena delavnica za otroke
od 19.00 ure nastop Mladih Kraških Muzikantov
in Ansambel SOUVENIR

ŠD VESNA ŠD MLADINA
SKD VESNA

vabijo na

VAŠKI PRAZNIK V KRIŽU

danes, 5. julija

OASI

jutri, 6. julija

OLD STARS

Pristopite!

Dobro založeni
kioski z ribami,
mesom in zelenjavom!

2. razreda dalje); angleški »Jezikajte!« v Postojni, od 24. do 29. avgusta (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavnico »Mišk@« v Trstu, od 1. do 5. septembra (od 3. razreda dalje). Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: franmilcinski@gmail.com.

RAVNATELJSTVO DTTZG ŽIGA ZOI-
SE v Trstu obvešča, da 15. julija zapeče rok za potrditev vpisa v I. razred višje šole. Prvošolci naj se zato javijo v tajništvu šole do vključno zgoraj omenjenega datuma.

RAZSTAVA NA BONOMOVEM DO-

MU Dijaki 1. klasičnega razreda liceja F. Prešeren in mentorica Vas vladu v Prosvetni dom na Općine na poletni ogled fotografiks in zgodovinske razstave o Petru Bonomu in njegovi palači. Pobudi smo za natečaj sklada FAI in s podporo Zadružne kraške banke pripravili ob Trubarjevem letu, sedaj pa nas je v gostre sprejelo SKD Tabor. Razstava bo na ogled do 31. julija. Odprta bo vsak delavnik, od 17. do 20. ure.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETTS, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinar - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetići

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA

IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA

A.M. SLOMŠKA

sporoča, da bo v poletnih mesecih tajništvu odprtoto

ponedeljka do petka, od 8. do 13. ure.

DTTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med

poletno prekinivito didaktičnih de-

javnosti šola zaprta ob sobotah in si-

cer od danes, 5. julija, do 30. avgusta

2008. Med tednom bo tajništvu od-

prtoto od 9. do 14. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ FRAN

MILČINSKI organizira naslednje po-

letne tabore: Kemijski »Čarobni na-

pon« v Ljubljani, od 6. do 11. julija (od

OPENSKI POLETNI VEČER

Petek, 11. julija

*Odprtje trgovin do 22.30
Gastronomска ponudba*

Prireditve

Nastop godbe Viktor Parma iz Trebič

**Shopping, degustacije in ne samo....
...glasba in zabava...**

A.D.A. Atelje Dom Art
Agraria AGROSOSIĆ
ANTICA TRATTORIA VALERIA – HOTEL
ARRIBA ARRIBA! Otroška obutev
Darilni Predmeti "VIVIANA"
Avtodeli SIMIČ
Avtošole BIZJAK
BAR "AL CANARINO"
BAR GELATERIA "ARNOLDO" - Sladoledi domače proizvodnje
BODY FASHION - Solarium & Esthetics
BRESCIANI Elektromateriali - bela tehnika
BRUNDULA - Avto deli
BUFFET PIZZERIA "RINO"
CAFFE' VATTA - Bar Sladoledi
Obutev RUSSO
CAR 90 - Usluge za avtodome in priklice
COBEZ Snc - Hišni pripomočki - Papirnica - Igrače
Colori-Barve FURLAN & MILIC Snc
COMPLICI - Moško in žensko perilo
CONAD - NOVA Srl - Supermarket
Drogerija COMSTAR
DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH – Jestvine
EDELWEISS - THINK PINK - Športna oblačila
Fotograf LOREDANA
FRANCESCA Konfekcije
GLOBAL STUFF
IDROTHERMO FORNITURE di ČUK ROBERT
IL MONDO DI ALICE - Otroška oblačila
JESSICA HAIR STYLE - Salon za nego vaših las
Keramike Sanitarije SCLIP Srl
LA GIADA SPOSE - Poročne obleke, bonbonjere, pohištvo
LELI Konfekcije - Moška in ženska oblačila ter spodnje perilo

LINEAR - fitness & sportwear
Frizerski salon MAJDA
MALALAN DRAGULJARNA
MALALAN MODA - Čevlji in usnjena galanterija
Zlatarska delavnica MCS - Bottega Orafa
NUOVA ELETTROMARKET – elektromateriali
OPTOSTUDIO - Optika Optometrija Kontaktne leče
Zlatarna JAZBEC
Optika MALALAN
P&E PROJECT Computers
P.I.O.V.E. Snc - Ploščice, sanitarije, kamineti, peči
Parfumerija ISABEL
Pekarna ČOK
Pekarna SOSSI
Pelletteria ROBERTA usnjena galanterija
PODOBNIK Blago in Hišni artikli
Pohištvo KRALJ snc
PUNTO MEDIA - Fiksna in mobilna telefonija, papirnica
RESTAVRACIJA DANEU
RESTAVRACIJA DIANA
RESTAVRACIJA PIZZERIA NAPOLETANA DA VITTORIO "2"
SAINT HONORE' – Slaščičarna
SALONE SALVATORE – Brivec
SANART MALALAN - Sanitarni artikli
SELF SERVICE KATJA - Sadje in zelenjava
Zlatarna Draguljarna SOSSI
START SPORT
TECNOUTENSILI - Železnina, orodje, garden
TRATTORIA MAX
TRATTORIA PIZZERIA "VETO"
UP GIOKIT - Papirnica - Igrače
WINE BAR PICCOLO

Zaključek večera na Nanoškem trgu z »lubenicami«

Izleti

PD NOVA GORICA vabi v nedeljo, 6. julija, na izlet na Pisimoni (1880m), Monte Crostis (1894m) - Karnijske alpe - Italija. Izlet je organiziran v sodelovanju z SPD Gorica, na zeleno piramido nad dolino Bele. Zahtevna označena pot, potrebna zelo dobra kondicijska pripravljenost, predvideno je od 11 do 12 ur hoje z 2000 m višinske razlike. Možnost organiziranega prevoza.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi: Škrilatica (2740 m) - vzhodne Julijske alpe v petek, 11. julija (zvečer), v soboto, 12. julija in v nedeljo, 13. julija 2008. Zelo zahtevna označena pot, potrebna zelo dobra kondicijska pripravljenost, samozavarovalni komplet in čelada. Predviden potek: Vrata- Škrilatica- Dolkova Špica- Kriški podi (prenočitev)- Pihavec- Bovški gamssovec- Luknja- Vrata. Sestanek z udeleženci v društvenih prostorih v torek, 8. julija ob 18. uri. Voda Jasna Kovšica in Jože Sedevič.

IZLET V GARDALAND Socialno Skrbstvo občin Devin Nabrežina, Zgornik in Repentabor, ter zadruga La Quercia, organizirata izlet v zabavni park »Gardaland« v sredo, 9. julija. Odhod z avtobusom ob 7.30 (Hotel Posta v Sesljani), prihod približno ob 23.30. Cena izleta 42,00 evrov po osebi (otroci in odrasli). Za dodatne informacije, vpise in plačila, pokličete na tel. št. 331/7593959 (Daša) ali 335/7611598 (Monica) v popoldanskih urah. Pohitite, saj so mesta omejena!

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV/VTRSTU prireja v soboto, 19. julija, izlet po Notranjski in na Mašun, kjer bo potekalo družabno srečanje s pobraitemi društvom iz Ilirske Bistrike. Informacije med 9. in 13. uro, na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. št.: 040-360072.

KMEČKA ZVEZA IN ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA prirejata v nedeljo, 27. julija, tradicionalni izlet na Kmečki praznik, ki ga prireja Skupnost južno koroških kmetov v Šentjakobu v Rožu na Avstrijskem Koroškem. Cena izleta znaša 20,00 evrov in krije samo stroške prevoza. Zainteresirani se lahko vpišejo v uradih Kmečke Zvezze Trsta, Gorice in Čedad.

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRASA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-2241221, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

Obvestila

DRAGA MLADIH 2008 bo potekala do nedelje, 6. julija, v Gorici in Novi Gorici. V okviru srečanja, namenjenega mladim od 17. leta navzgor, bodo potekale okrogle mize in številne delavnice (novinarska in fotografarska, plesna in glasbena, kuhrska, slikarska, debatna in športna delavnica). Na sprednu so tudi številni izleti. Za vse informacije in prijavo www.dragamladih.org, rast_mladih@hotmail.com ali 040-370846 (Tatjana, ob sredah od 9. do 12. ure) ali 340-0541721 (Patrizia).

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da ponovno odpira svoja vrata »Poletni Net point« v Nabrežini. To je brezplačna računalniška delavnica za otroke in mlade do 14. leta starosti, ki se želijo naučiti pravilno uporabljati računalnik. Polenti Net Point bo odprt s sledenjem urnikom: ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure. Vse informacije in vpisne pole dobite pri okenu urada za stike z javnostjo, v Grudnovi hiši v Nabrežini št. 158 (brezplačna telefonska številka 800-002291, urnik poslovanja: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 14. do 17. ure).

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo do 31. julija 2008 tajništvo odprto s poletnim urnikom: od 9. do 12. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprto od 1. do 23. avgusta 2008. Od 25. avgusta 2008 dalje bo odprt s poletnim urnikom.

KRUT obvešča, da bo pisarna odprta s poletnim urnikom, od 9. do 13. ure.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za drugo skupino za Terme Raden-

ci. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA sporoča, da bo v juliju in avgustu tržaški urad odprt od 9. do 14. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do 12. septembra, delovali s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

SMUČARSKI KLUB BRDINA obvešča svoje člane, da lahko na društvu načrtijo nove smuči po zanimivi ceni. Za informacije lahko pokličete na tel. št.: 347-5292058.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bodo v juliju in avgustu uradi v Trstu, Gorici in Čedadu delovali po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na šagro na »B'lancu« do nedelje, 6. julija, na Prosek. Zabavali vas bodo ansambla »Souvenir« in »Mi« ter Marijana Mlinar. V nedeljo od 17. ure daje glasbena delavnica za otroke, ob 19. uri nastop Mladih Kraških Muzikantov.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 6. julija, odhod avtobusa za koncert v Vitovljah, ob 9. uri, v nedeljo, 13. julija, za koncert v Izoli ob 17. uri. Začetek proslav: Bertoki ob 18.30, Vitovlje ob 11. uri, Izola ob 18.30.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadranske tečaje na jadrnih tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1995 do 2001 in znaajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadronico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure. Tretji tečaj od 7. do 18. julija in četrtni tečaj od 21. julija do 1. avgusta 2008. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah, od 16. do 18. ure, na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel/fax: 040-299858 ali e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi mlade, ki bi radi preživeli eno leto v okolju slovenskih organizacij, in se v njih aktivno udejstvovali, da se prijavijo na razpis. Rok za predložitev prošnje za prostovoljno civilno službo zapade 7. julija 2008. Vse informacije in navodila za predložitev prošnje lahko interesenti dobjijo v uradih Zveze slovenskih kulturnih društev v Trstu, ul. S. Francesco 20 ali na tel. št.: 040-635626, e-pošta trst@zskd.org, vsak dan od ponedeljka do petka, v dopoldanskih urah; ali na sedežu Arci Servizio Civile, ul. F.Severo 31, tel: 040-761683, trieste@arciserviziocivile.it prav tako ob delavnikih v dopoldanskih urah.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Pokrajinskega sveta SKGZ za Tržaško, da bo seja v torek, 8. julija, ob 18. uri ob prvem in ob 18.30 v drugem sklicu na društvenem sedežu SKD Valentin Vodnik (Dolina 230).

MLADINSKI KROŽEK PROSEK KONTOVEL IN RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prirejata kino na prostem na dvorišču rajonskega sveta (Prosek 159) v sredo, 9. julija, ob 21. uri, film »Blood Diamond«, kandidat petih Oskarjevih nagrad. Vstop prost.

MLADINSKI ODSEK PLANINSKEGA DRUŠTVA NOVA GORICA vabi vse osnovnošolske otroke, ki so zaključili 4. ali višji razred OŠ v Mladinski planinski tabor, ki bo potekal v Kamniški Bistrici od 19. do 27. julija 2008. Priprave za tabor znaša 140,00 evrov in je plačljiv v dveh obrokih. Izpolnjene prijavnice z vplačilom prvega obroka sprejemamo na sedežu PD Nova Gorica do 10. julija! Več informacij na tel. št.: 041890468 Erik.

OBČINSKA UPRAVA REPENTABOR obvešča domače ustvarjalce na področju slikarstva, fotografije, oblikovanja kamnitih izdelkov in drugih del, ki želijo sodelovati na razstavi krajevnih umetnikov in ustvarjalcev v sklopu Praznika terana in pršuta v Vitovljah (16. in 17. 8.), da se prijavijo na občinskem tajništvu najkasneje do četrtek, 10. julija.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal dne 10. julija, ob 20. uri, v svojem sedežu (Prosek št. 159).

AŠD SOKOL sklicuje v petek, 11. julij-

ja, redni občni zbor ob 20.30 v drugem sklicanju v prostorih SKD Igo Gruden, Nabrežina 89. Dnevni red: otvoritev občnega zборa ter namestitev delovnega predsedstva, poročilo predsednika, blagajniško poročilo in odobritev obračuna za leto 2007 in proračuna za leto 2008, razprava o predsedniškem in blagajniškem poročilu, poročilo predsednika nadzornega odbora in razrešnica, pozdravi gostov, volebitve novega odbora, razn.

OBČINSKA UPRAVA REPENTABOR sporoča, da bo v prostorih otroškega vrtca na Colu do 11. julija, poletni center namenjen otrokom od 3. do 10. leta starosti. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Info: 040-327335.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, pod pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi na družabno srečanje pod zvezdami, ob kozarcu penine, ob nastopu plesne skupine »Diamante« v petek, 11. julija, ob 21. uri. Vstop samo z vabilom. Za informacije so na voljo naslednje tel. št.: 040-411635 ali 040-415797 ali 338-7845845.

TPK SIRENA organizira tudi letos tri poletne jadranske tečaje za otroke od 6. do 13. leta starosti. Pogoja za vpis sta dobro poznавanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom vso opremo, vpis v Jadransko zvezo in spremstvo na plovbi. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure. 3. tečaj - od 14. julija do 25. julija. Vpisovanje: najkasneje 7 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše informacije so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarški drevored, 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ali na tel. 040-422696.

ŽUPNIJA SV. KRIŽ pri Trstu namenja v sodelovanju z mladimi animatorji iz Slovenije in s šolskimi sestrami De Notre Dame organizirati »Oratorij« za osnovnošolske otroke in dijake nižje srednje šole, od ponedeljka, 14. julija, do petka, 18. julija, v Slomškovem domu v Sv. Križu. Vsi, ki se zanimajo za ta oratorij se priglase čimprej na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123, kjer boste dobili vse ostale informacije. Lahko si Slomškov dom pridete tudi ogledat.

ORATORIJ ZA OSNOVNOŠOLSCHE OTROKE IN DIJAKE NIŽJE SREDNJE ŠOLE - bo potekal od ponedeljka, 14. julija, do petka, 18. julija, v Slomškovem domu v sv. Križu pri Trstu. Zborovanje od 8.30 do 9. ure; ob 9. uri dvig zastave, zgoda, delo po skupinah, malica z odmorom, razne delavnice; ob 12. uri kosilo, popoldanske dejavnosti, igre, petje, itd; ob 15.30 spust zastave in odhod domov do 16. ure. Za vpis lahko pokličete na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123. Vabljeni tudi višješolci in študentje iz Slovenije.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN JSKD prirejata 4. Mednarodni mladinski godbeniški laboratorijski namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Odvija se bo v Dižaškem domu v Portorožu od 20. julija do 26. julija 2008. Dodatne informacije nudi ZSKD (tel. št. 040-635626).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji bodo celotedenski in ob vikendih, v sledenjih izmenah: od 21. do 25. julija, od 10. do 16. ure. Datumi tečajev ob vikendih: 4., 5., 6., 12. in 13. julija; 18., 19., 20., 26. in 27. julija. V petek zvečer teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. V juliju so možne individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel/fax: 040-299858 ali e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo odprt s poletnim urnikom do petka, 29. avgusta od 8. do 16. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od petek, 28. julija do četrtek, 14. avgusta.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko letovanje na Matem Lošinju od 31. avgusta do 7. septembra. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

Prireditve

V KB CENTRU na Verdijevev korzu v Gorici bodo v sredo, 9. julija, ob 11. uri poimenovali predavalnico v tretjem nadstropju po Henriku Tumi ob 150-letnici njegovega rojstva. Na programu bo priložnostni nagovor, delili pa bodo tudi brošuro, ki so jo izdali v Novi Gorici; sledilo bo kramljanje ob kavi.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

in Galerija Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči pripravljata spominsko razstavo ob 50-letnici smrti goriškega umetnika Lojzeta Špacapana. Da bi likovnika čim bolj popolno predstavili, se organizatorja obraca na ustanove in zasebnike s prošnjo po informacijami in eventuelno posojilo del za razstavo. Prosim kličite na tel. št.: 0039-0481-531445 med 8.30 in 12.30 (Kulturni center Lojze Bratuž).

SKD KRSNO POLJE GROČANA, PESEK

in SEK IN DRAGA v sodelovanju s Socialno službo okrožja Milj in Doline vljudno vabi na zaključno prireditev projekta »Vaška skupnost« v okviru Področnega načrta za območje občin Dolina in Milj 2006-2008, ki bo v nedeljo, 6. julija, ob 18. uri, v srenjski hiši v Gročani. Predstavljeni bodo rezultati delavnic o medgeneracijskem prenosu tradicionalne kulture in tradicij iz starejših vaščanov na mlajše z razstavo zbranega gradiva in izdelkov. Prireditev bo popestril znani slovenski animator, igralec in pevec Sten Vilmar, ki bo nastopil z igro »Ko bom velik«. Toplo vabljeni!

SKD LONJER-KATINARA vabi v ponedeljek, 7. julija, ob 20. uri, v ŠKC v Lonjer, na predstavitev mednarodne likovne delavnice »Arteden08« in na odprtje razstave slovenskega slikarja Roka Zelenka. Pobudo bo popestril kvartet pozavn »Henqueleth Brass Ensemble«.

MK PROSEK-KONTOVEL, VAŠKA SKUPN

22. PREMSKA SREČANJA - Združenje književnikov Primorske, Območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica, Občina Ilirska Bistrica

Pozornost Alojzu Kocjančiču Marija Mercina drugič nagrajena

Na tokratnih srečanjih so predstavili knjigo To je moja stvar Vesa Pirnata - Literarni večer in še zborovska revija

V nedeljo, 29. junija, na petrovo in pavlovo, so se na gradu na Premu odvijala že 22. srečanja, ki zadnja leta niso samo literarnega značaja, temveč so postala kulturna manifestacija širokega obsega in pestre vsebine.

Literarno delavnico kreativnega pisanja in poeziji je vodila pesnica Patricija Dodič, zgodaj popoldne pa se je v obnovljeni grajski dvorani odvijala javna tribuna o Alojzu Kocjančiču (1913-1991), istrskem duhovniku, našromnem buditelju in pesniku ob 95. obletnici njegovega rojstva. Okroglo mizo je vodila predsednica Združenja književnikov Primorske Ines Cergol, posegli pa so eminentni raziskovalci in kulturni delavci s Koprskega in Tržaškega.

Rožana Koštjal je obravnavala nagrobnne napisne in posvetile, ki jih je duhovnik in pesnik nalač sestavil ali na prošnjo sorodnikov napisal za umrle farane, znance, cerkovnike ali pomembne vaške osebnosti.

Koštjalova nabira to dragoceno gradivo po pokopališčih in tudi med ljudmi in je opozorila, da se ta Kocjančičeva dediščina počasi izgublja, ker starci nagrobeni kamni izginjajo s pokopališč, ljudi pa, ki so Kocjančiča poznali in z njim sodelovali, je tudi vse manj in manj.

O bardu Slovenske Istre je nato spregovoril škedenjski kaplan Dušan Jakomin, ki je doma od Sv. Antona pri Kopru in je kot 12-letni deček stregel pri Kocjančičevi novi maši v Kubedu 4. julija leta 1937, torej, ko je bil fašizem v največjem razcvetu. Jakomin je na Kocjančiča in njegovo dobo, na življenje v semenišču v Gorici, na Kocjančičeve izgananstvo v Buzet, na marijanske shode na Vzročku ob 15. avgustu, na težko povojno obdobje, ko so Kocjančiča komunistične oblasti neusmiljeno preganjale, obudil maršikateri zanimiv spomin. Dušan Jakomin je povedal, da je v Goriškem semenišču pouk potekal strogo v italijsčini in ko so prosili škofa, da bi jim kot bodočim duhovnikom, ki so se pripravljali na oznanjanje evangelijia med slovenskim ljudstvom, naklonili nekaj ur slovenskega pouka, dobili ukaz, da morajo za svojo predznost, ker so žalili predstojnike, praviti odpuščanja.

Jurij Rosa je orisal Kocjančičovo vlogo v Cirilometodijskem društvu katoliških duhovnikov, ki je bilo ustanovljeno leta 1949 in se je kasneje preimenovalo v Slovensko duhovniško društvo. Alojz Kocjančič je v društvo vstopil 16. decembra 1954 in od takrat dalje polnih trideset let deloval v društvenih organih; leta 1959 je bil član delegacije, ki je obiskala predsednika Tita, leta 1956 je bil v Kobaridu glavni govornik na proslavu ob 50. obletnici Gregorčičeve smrti, leta 1974 ga je država Jugoslavija odlikovala s srebrnim redom za zasluge za narod. Slovensko duhovniško društvo mu je tudi izdalо prvo pesniško zbirko »Šavrinske pesmi« leta 1962. Kocjančič je tudi veliko objavljalo v Istri, Istranih in drugih njemu dragih temah v društvenih glasilih. Tanja Jakomin Kocjančič pa je podala nekaj vtisov, ki jih je o Stanku - tako so v rojstnem Kubedu pravili Alojzu Kocjančiču - nabrala med ljudmi, po raznih publikacijah in po arhivih.

Okroglo mizo so s svojo pristno ljudsko igранo in peto glasbo popestrili Kantadorji iz Gradina, ki delujejo pod vodstvom Emila Zonte.

Okrogli mizi je sledil Literarni panj. Magdalena Svetina Terčon je ne samo predstavila zmagovalca Prema 2007 Vesa Pirnata-Bolskega in nagrajeno knjigo »To je moja stvar«, temveč je z avtorjem tudi vodila pogovor, ki je bil mestoma iskriv, hodomušen in tudi globok v pisateljev mislih in

čustvovanju. Vesa Pirnata je nagrada izjemno osrečila, v nagrajeni zbirki kratke proze pa je pred bralcem razgrnil večplastno podobo svojega življenja ob liku duhovitega in iznadjljivega očeta, ki je imel pogosto navadno vzklikniti: »To je moja stvar!«, še posebno takrat, ko ni želel svojih misli preveč natančno razmotrovati, ko mu je zmanjkalo besed ali ko je menil, da je sogovornik predaleč od tega, da bi uspel dojeti njegov miseln domet. Nekaj najbolj značilnih odlokmov je Veso Pirnat prijazno odtočil v branje piscu teh vrstic.

Sledil je slovesni trenutek, ko je predsednica Združenja književnikov Primorske Ines Cergol, razglasila zmagovalko Prema 2008; zvrst je bila tokrat posvečena radijski igri. Tričlanska žirija, ki so jo sestavljali Cvetka Bevc, Katja Pegan in Sergej Verč je nagrado podelila pisateljici iz Nove Gorice Mariji Mercini za igro Najdaljša noč. Igra bo za nagrado doživelja radijsko uprizoritev.

Literarni panj je sklenilo branje petih pesnikov in pisateljev s Primorskimi. Prvi se je poslušalstvu predstavil Vanja Pegan, avtor knjig za otroke, po katerih so bile uprizorjene tudi nekatere otroške igre. Iz svoje zadnje knjige »Nebo daljnega poletja« je pisatelj prebral zaključno zgodbo. Poemija Berta Pribca, pesnika, ki je bil dolga desetletja razpet med rodno Istro in Avstralijo in ki se je pred kratkim proslavil s prevodom pesmi Sre-

čka Kosovela v angleščino, je prebrala Vanja Sterle. Pesmi so zadišale iz zadnje zbirke »Von po jasminu«, ki je izšla letos spomladin in doživelja veliko laskavih ocen.

Akademski slikar Viktor Snoj, ki je leta 1953 odkril v cerkvi v Hrastovljah Ples smrti, je v svojem dolgem in plodnem življenju izdal tri pesniške zbirke. Zadnja je izšla pred mesecem dni, in sicer v slovenščini, hrvaščini in italijansčini. Viktor Snoj je s svojim tudi filozofska ubranim nastopom prevzel občinstvo in iz svoje triježič-

ne zbirke Lebdenje prebral nekaj najznačilnejših pesmi.

Domačin s Prema, Jožko Stegu, je v književnosti prehodil samorastiško pot. V mladosti je pisal protestniško poezijo, za Litararni panj pa je pripravil tri bolj razmišljajoče pesmi.

Kot zadnja se je predstavila tržaška pisateljica Evelina Umek, ki se je zadnja leta močno uveljavila kot mladinska pisateljica. Njeno poučno knjigo »Spreهد with baronom« uvaja jo po tržaških nižjih srednjih šolah kot dragocen učbenik, na literarnem večeru pa je predstavila uvod v biografiski roman Marice Nadlišek Bartol, ki bo izšel pri založbi Mladika v Trstu prihodnjo jesen.

Po književnih užitkih pa je bila na vrsti na grajskem dvorišču pevska poslastica. Pevski zbori in skupine z območja občine Ilirska Bistrica so imeli letos že svojo tretjo revijo. Tokratno zborovska srečanje pa je bilo namenjeno skupinam, ki gojijo ljudsko petje. Prve so se na prizorišču pojavile dekleta in žene Pevske skupine kmečkih žena iz Ilirske Bistrike, ki skupaj prepevajo že dvanaest let. Druga je bila na vrsti skupina »Vasovalci«, ki je nastala leta 1993 in ki jo vodi Dimitrij Grilj. Ubrano in fantovsko hudo mudno so zapeli med drugimi tudi pesem o »štemani Karlinci«.

Močan vtis pa so tokrat zaposelite Bistrške škuorke; štiri brhka in priljubna dekleta, ki vsa skupaj komajda presežejo sto let starosti, a ki

prevzamejo s svojim pristnim ljudskim glasovnim pečatom, kot bi resnično poslušal perice ob potoku, ali ženjice na žitnem polju, ali nekdanje ljudske pevke pri obrednih opravilih. Zdaj »surovo ognjevit«, zdaj »na polno štimo« ali »značajno zanesenjaško« so obvladale grajsko dvorišče tudi s pravo mero samozavsti, kar je še bolj zaznamovalo njihov suvereni nastop. Največje odobravanje je med poslušalci požela »Ni ga lepšega meseca v letu«. Upati je, bodo »Bistrške škuorke« nadaljevale v poslanstvu, ki so si ga zadale: raziskovanje, zbiranje, ohranjanje, zlasti pa prepevanje ljudskih pesmi.

Revijo so zaključili Hruški fanti, ki kot skupina ljudskih pevcev delujejo že od leta 1995 in so že prerasli v pojem brkinskega ljudskega petja. Pridobili so si veliko simpatij doma in na tujem in s svojim pristnim ljudskim izrazom oplemenili tudi nedavno srečanje predsednikov srednjeevropskih držav, na pristni fantovski način zapeto slovensko ljudsko pesev pa so ponudili tudi predsedniku ZDA Georgu Bushu ob njegovem zadnjem obisku v Sloveniji. Hruški fanti so revijo zaključili primerno slovesu, ki se jih drži.

Potek 22. Premskih srečanj je prijetno povezoval Marjan Štemberger, za primerno in kakovostno ozvočenje pa je poskrbel Borut Kaluža.

Besedilo in fotografije
Boris Pangerc

Na slikah: desno udeleženci okrogle mize o Alojzu Kocjančiču, spodaj pa Marija Mercina, prejemnica literarne nagrade Prem 2008

TRST - Gledališča v gledališču

»Afriško« Pomladno obredje

Koreograf Heddy Maalem je svojo videnje zaupal mladi plesni skupini, ki jo sestavljajo temnopolti interpreti

Prebujenje narave, novo življenje, ki zahteva žrtve, izbruh strasti: vse to, brano iz drugačnih zornih kotov in z različnimi poudarki, so koreografi razbrali v glasbi Igorja Stravinskega in skušali predelati v plesno predstavo. Gre za Pomladno obredje (Le sacre du printemps), ki je doživel nešteto plesnih postavitev in kot toliko del, ki so se s časom zakoreninila v splošno zavest, je tudi ta plesna predstava na krstni predstaviti doživelja neuspeh. Skladatelj je za neuspeh, ki je Pomladno obredje doletel v Pariz 29. maja 1913 krivil koreografa, slovitega Nijinskega, ki je koreografijo pripravil za Ruski balet Diagileva. Verjetno je bil Stravinski ravno toliko »kriv« kot Nijinski: tako glasba kot sam ples sta bila nedvomno prelomna za tisti čas, divja, neobrzdana, brez posebne romantike. To je bilo nadvse očitno tudi v »afriškem« pristopu do tega dela: koreografija, ki jo je za svojo (temnopolto) skupino pripravil koreograf Heddy Maalem, je prežeta s prvinško slo po življenju, po spolno doživeti ljubezni, po prezivjetju, ki lahko zahteva tudi človeške žrtve. Pred polno zasedenim tržaškim rimskem teatrom jo je v okviru pobude Gledališča v gledališču nadvse dinamično podala skupina 13 mladih plesalcev. »Afriški« pečat pa je predstavi vtišnil še tipičen item, ki je časih »podžgal« glasbo Igorja Stravinskega. (bip)

TOMIZZOV DUH

Tatavika

MILAN RAKOVAC

Tatavika, lokalni naziv za jedan parazitski mediteranski grm, iz roda imela, po Ižu i diljem Dalmacije, obrasta i srasla i urasta i prorasta smokve i masline i kuce i puteve. Ako bih slijedio Ilijfa i Petrova, da već samo ime određuje sudbinu, pa ako si rođen kao Baranov (ovn) zgazio te te vlak u tridesetom, a ako pak kao Orllov, bit ćeš u četrdesetoj dirigent moskovske filharmonije; onda već samo ime TATAVIKA, možda ilirskog korijena, ili pak čak indoeuropskoga, sluti na zlo. Tatavika se širi i na čovika, se kapi, i kad te čaša čovik-tatavika, aj brižan ti!

Come nella canzon di San Remo cantata da Nilla Pizzi, se no sbaio, »LEDERA« - e tu avolto intorno a me come l'edera - me par che la va: no 'rivo più capir 'sta gente moderna, cito mio, xe tutto pien d'invidia e cattiveria. Come che saria ben - far mal al altro; 'pna cussi te xe segaio: Fermate il mondo, voglio scendere, cantavano i flower-power, e el bon Giorgio Bocca ghe scriveva un intiero libro col' omonimo titolo.

E primjera: Poučan cro-slo incident u lučici Komoševa na Ižu; jahta pod hrvatskom zastavom, na palubi dva mlađa gola čovjeka, i tako goli, skaču u more i šeću se po brodu i rivi; a oko njih ljudi, žene, znatiželjni djeca, puna riva, škola je već završila. I tada jedan od domaćih ljudi po počne vikati na ovu dvojicu, da gdje im je pamet, da za tako bezočno medju djeecom goli se šeću. Slučaj je htio da su ta dvojica »naturista« Slovenci. Naravno, odmah je na rivi počelo brontuljanje da neka gredu u Ljubljani činiti čine e cirko, dente prez krijancije, pak da će njin cime prisiti...

Ma čekaj jeno malo, rečen ten čoviku u božjeni bisi, imaš račun, nu, samo ča rabi ni vikati ni kleti ni Ljubljana brojiti. Inutile. A onda ozbiljni ljudi, oni Krležini rezoneri&intelligenti, oštromušno rezoniraju da su Kranjci ove blažene vijetje izmisliši samo da napakoste Hrvatima! Jer da Hrvati stalno putujemo tko u Trst, tko u Graz, pa onda udri Hrvata po džepu!

»Mi credo che i scribi 'sta roba solo per insempiar la gente«, diria Carpinteri&Faraguna. Nemreš bilivit, bi rekli Zagrepčani! Osobno, kao i mnogi drugi Istrani koji barem jednom mješečno putujemo na liniji Istra-Zagreb, maksimalno čemo, na primjer, profitirati, jer nam je ganz egal putovali preko Rijeke ili preko Ljubljane; a preko Rijeke cestarina i tunelarina je cca 12 Eura u jednom smjeru, vol dir dodise volte ventiquattro fa Euri-peranno duecentosessantaquattro: A prek Ljubljane nas bo to koštalo dvainpedeset Evrov na leto! Mi ostane već kot dvesto Ev-

rov, cussi che posso marendar ogni volta e come dio comanda al Bivio de Capodistria!

Ma va la va, macaco; in naj živi Gospod Prvi Minister Janez Janša zraven col tovaris fato scrittore a Zagabria anni fa, e diventato ministro per miracolo. OK, za danas dosta meni dragih digresija, u koje zaronim kao da su duboko plavo more; ca su kantali jedna bot u Jugi na Split-sken festivalu »ra-ra-ra-radnička odmara se klasa/ pla-pla-pla-plavi se Jadran talaša...«

I tako se ja, penzionerska klasa ex-jugo-srednji sloj, tranzicijski proletar, lipo kupan u portu Komoševe, i gledan da dva splašena šempija kak njin se puzdri klati na kuverti, pak slušan tega drugega domaćega kako hi kune i šalje hi h materi slovenskoj; pak mu šot voće rečen, daj, čoviče, ne viči, ma ča brojši njin da neka grieđu ča ja znan kamo, su blago nekrsno i ne-spovidano, su, ma nisu Slovenci nego samu blago! Za »utjehu«, u tovernici malo da tin se karaju da ča Rika, ter da je muslimanska a ne hrvacka, i da ča Zadar, ter verudo da je vlaški...

Pjutošto, ako čemo propio po našu mediteransku; lipo se gre dišpet-na-dišpet. Vržmo, uzmeš blak iz santine - che i protletari-i Polesani ghe scriveva sui muri »Tito a Pola - baccoli in cariola« e »No volemo pan bianco inglese«, i lipo mu pituraš puzdru in bel color nero, e dopo che'l se fa maravia davanti de fioi; altroche pedophilia! I zato va rečen da sve sama tatavika u ljudan je danas, ma propio kako za urtu delati dišpete jieni drugin, vol dir da piena ta bot si žgajo i ganac e ciodo, che a Pola una volta al frayer se diseva che el xe CIODO. Pero, dejmo, no, alegria, alegria! - ghe consolava Majk Bondorno el mona che propio el gaveva perso un milion su lassa-radoppia o cossa so mi come se ci-amava, samo ča el Karusel ge jera un'altra roba. Aproposito; me la godo 'sti giorni come el Bekam in Kalafonja, che la RAI ga messo in onda de novo L'ALTRA DOMENICA, con Arbore, Benigni e altri.

Na stranu sad što zapanjuje avantgardni artizam tih emisija, starih oko tri decenije, i britki sakazam kad Benigni papu nazove Vojtilaccio, ali još više sa čežnjom čovjek uživa u duhu i dobrostivoj ironiji, čovječnosti i šarmu; pa se onda zgranjuto pitam, zar naš brod civilizacije zbilja tone u banalnost i kič? Pa valjda još postoji humanistička ideja dobrote i združenog razbora, a nju opet uvizititi i dati joj novi legitimitet - evo novog, teškog!, zadatka za modernog izobraženca: Z tatavikon je lako, basta čapati kosir eli rankun i je posići!

IN MEMORIAM

Zoran Kržišnik: zapisan slovenski likovni umetnosti, še posebej grafiki

»V Ljubljani imam le enega prijatelja, Zorana« je 94-letni Zoran Mušič utrjeni dahnil, ko je svoje povedal še zadnji govornik na otvoriti velike razstave v Gorici. »In to sem jaz, Zoran, tu pred tabo sem«, ga je ganjeno spomnil Zoran Kržišnik. In obema Zoranoma so se v objemu zaiskrile oči, v spomin na skupno preživete neštete večere in noči med Benetkami in Cortino, med Parizom in Ljubljano.

Zapis o žirovniškem vrhunskem likovnem kritiku in organizatorju sem namenoma pricel z anakdotico, saj je Zoran slovel kot človek z neizčrpno zakladnico anecdota iz svojih bogatih življenjskih izkušenj, popotovanj in srečevanj z umetniki, galeristi, predsedniki in člani najrazličnejših zirij velikih likovnih tekmovanj v Evropi, Severni in Južni Ameriki, Aziji in Oceaniji.

Kmalu po vojni - bil je v partizanah od leta 1943 - je postal upravnik Moderne galerije v Ljubljani, kjer je diplomiral iz umetnostne zgodovine. Na začetku petdesetih let, ko se je Mušič preselil iz Benetk v Pariz, se je Zoran porodila zamilost ustanoviti Mednarodnega grafičnega bienala v Ljubljani. V francoski prestolnici sta Kržišnik in Mušič pritegnili k pobudi še ajdovskega rojaka in uglednega Parižana Vena Pilona. Kržišnik pa je takoj postavil pogoj, da v Ljubljani lahko razstavljajo le velika imena svetovne umetnosti. Leta 1955 je bienale zaživel, Zoran pa ga je nepretrgoma vodil polnih 45 let, vse do prestopa v tretje tisočletje. Mednarodni grafični bienale je kmalu zaslovel v svetu, saj je predstavljal v najbolj napetem obdobju železne vojne stičišče, na katerem sta se srečali umetnosti socialističnega vzhoda in kapitalistično-demokratičnega zahoda. Toda pot nikakor ni bila lahka: oblast v Ljubljani in Beogradu nikakor ni bila naklonjena oblikam modernega in postmodernega grafičnega snovanja, ki so bila tako daleč od realsocialističnega videnja.

Klub oviram in metanjem polem je zmagala gorenjska vztrajnost, diplomacija prigovaranja, dialogiranja. Tudi v tem je bil Zoran mojster. In Ljubljana je čez noč postala prestolnica svetovne grafike. Kako sta bila Zorana (Kržišnik in Mušič) povezana najbolj zgovorno priča dejstvo, da je Mušič sodeloval na vseh prvih devetih bienalnih in večkrat tudi kasneje.

Toda Kržišnik ni bil le umetnostni kritiki in organizator, pač pa tudi promotor slovenske likovne umetnosti in grafike še posebej po svetu. Kalin, Debenjak, Bernik, Spacial, Jemec, lahko bi jih našli

Kržišnik s prijatelji-umetniki na svoji 80-letnici

teli še več: vsi so zasloveli tudi s pomočjo prodornih besedil Zorana Kržišnika.

Čeprav je bil stalno na poti, se je redno vračal v rodno Selo pri Žirovnici, kjer si je pričel graditi dom na robu vase. »Tu sem kot otrok pasel krave in se igrал pod smrek, ki se je v desetletjih razrasla in mi v poletni soparici zagotavlja prijeten hlad. Tam doli tik mimo Batičeve skulpture pa je dom sestrične Regine, ki me zalaga s fancljji in domačo slivovko«, je razkazoval dom in okolico. »Če bi imeli še roza obarvano skalove iz Dolimitov, bi se ahko merili z Armentarlo pod prelazom Falzarego, kjer je še leše kot v Cortini«. Sledil je obisk gostilne »Pri Trebušniku«, ki je dobila ime po Zoranovem starem očetu. In medtem ko je gospa Tatjana nosila na mizo gorenjske specialitete, nam je Zoran zaupal, koko se je leta 1947 pod pritiskom partije moral odpovedati karieri pevca lahke glasbe. »Postavili so me pred aut: ali prepevanje z Bojanom Adamičem, ali vodstvo Moderne galerije«.

Klub obveznostim z grafičnim centrom, ki ga je uredil sredi Tivolija, si je vzel čas za sodelovanje pri novih pobudah. S svojimi bogatimi izkušnjami in poznanstvimi je bistveno pripomogel k uspehu razstav v umetnostno-kulturnem centru Škerk v Trnovci. Bil je namreč prepričan, da tržaški Kras lahko postane izredno pomembno umetniško stičišče med snovanju likovnikov iz Slovenije, Italije in Avstrije. Znanje in umetnost st močnejša od grobosti zagovornikov monokulturnega zapiranja vase, svinčnik in paleta pa zmorea več od še tako osrednega meča.

Saša Rudolf

Predstavili 10. filmski festival v Motovunu

Na kulturnem hrvaškem filmskem festivalu v Motovunu bodo letos predstavili več kot sto filmov, 28 pa jih bo v glavnem programu, so napovedali organizatorji v Zagrebu. Na deseti izdaji motovunskega filmskega festivala bodo od 28. julija do 1. avgusta zavrteli tudi nekatere izmed nagrjenih filmov v Cannesu in na Sundanceu. V glavnem programu bo britanski dokumentarni film Man on Wire (Človek na žiči) Jamesa Marsha in irski rock muzikal Once (Nekoč) Johna Carnuya, ki sta nagrajenca Sundancea. S festivala v Cannesu prihaja nagrjeni kolumbijski drama PVC-1 režiserja grškega rodu Spirosa Stathouloupolousa.

»V zahvalo občinstvu, ki že deset let z vseh koncev sveta prihaja na festival, smo pripravili rekorden program«, je na četrtekovi novinarski konferenci poudaril direktor festivala Igor Mirković. Dodal je, da bo v glavnem programu tudi novi hrvaški film Zrinka Ogreste »Iza stakla«. Prostori za predvajanje filmov bodo odprtvi vsak dan ob 10. uri, zaprli se bodo v jutranjih urah naslednjega dne. V enem izmed kino prostorov bodo letos predvajali le ruske filme, in sicer v čast stoti obletnici velike svetovne kinematografije.

Organizatorji so poudarili, da je bilo v preteklih devetih letih na filmskem festivalu predstavljenih več kot 650 filmov; »hriv filmov« je v tem času obiskalo približno 250 tisoč ljudi. (STA)

Wagnerjev festival letos tudi na spletu

Wagnerjev festival v Bayreuthu si bo letos mogoče ogledati tudi preko interneta. Organizatorji festivala so se odločili, da bodo na spletu predvajali opero Richarda Wagnerja Mojstri pevci Nürnberški. Dostop do prenosa bo ljubitelje opere stal 49 evrov, na voljo pa je 10.000 vstopnic, je povedal predstavnik, odgovoren za komuniciranje z mediji Alexander Buche. Vstopnice za sam festival sicer stanejo tudi po 208 evrov. Omeniti velja še, da glasbeno občinstvo na vstopnice čaka tudi deset let.

Sicer pa letosnji festival, stoti po vrsti, prinaša še eno novost: Poleg prizorišča, ki lahko sprejme 2.000 gledalcev, bodo organizatorji postavili ekran, na katerem si bo 15.000 ljudi operne dogodke lahko ogledalo brezplačno. Letosnji festival je po 57 letih zadnji, ki ga vodi vnuč slavnega skladatelja Wolfganga. (STA)

SARDINIJA - Flumini jazz and world

Trio Etnoploč nastopil na festivalu posvečenemu pevcu Andrei Parodiju

BUMBACA

Etnoploč na arhivskem posnetku

Trio Etnoploč širi svoj krog povezav in se vse bolj uveljavlja tudi izven slovenskega ambienta z osebnim prepletom ljudskih in jazzovskih elementov, ki jih črpa predvsem iz balkanske zakladnice. Pred kratkim je skupina nastopila na Sardiniji v okviru prvega festivala Flumini jazz and world - nagrada Andrea Parodi, ki je nastal v spomin na pevca skupine Tazenda.

Na programu festivala so bila znana imena italijanske scene, od saksofonista in pevca Gavina Murgie do skupine Tenores di Bitti, a tudi mednarodno priznani jazz glasbenik Kenny Barron. Harmonikar Aleksander Ipavec, trobenatač Matej Špacapan in saksofonist Piero Purini so koncertirali v kraju Quartu Sant'Elena pred številno publiko. Na koncertu so predstavili tudi izvedbo Parodijeve skladbe »A foa«, kar je bil obenem poklon osebi, kateri je posvečen festival in pa tudi ustanovnim namenom pobude. Festival je namreč nastal z namenom, da ovrednoti sardinski jezik in kulturo, ob tem pa kulture vseh jezikovnih manjšin sredozemskega območja. Sardinija bo še zaznavno prisotna v bočnosti tria, ki bo tu posnel svojo novo cd ploščo.

ROP

NOVA GORICA - Slovenski konzulti iz Gorice na zasedanju z novogoriško komisijo

Čezmejnemu sodelovanju želijo dati novega zagona

Brulc: »Trenutna situacija ni rožnata« - Skupna podpora postavitvi Trubarjeve spominske plošče v Gorici

Konzulti iz Gorice in novogoriška komisija včeraj na delu v dvorani mestne občine

FOTO N.N.

V sejni dvorani novogoriške občine je sinoči potekalo srečanje slovenskih konzultov goriške pokrajine in občine Gorica ter komisije za mednarodne odnose novogoriške mestne občine. Zbrane sta uvodoma pozdravila Stojan Ščuka, ki predseduje omenjeni komisiji, in novogoriški župan Mirk Brulc, ki je izrazil prepričanje, da je treba iskati nov zagon za čezmejno sodelovanje. »O tem skušamo prepričati tudi goriško občinsko oblast, a trenutna situacija ni najbolj rožnata,« je še povedal Brulc in poudaril, da se vsakodnevno dogajajo stvari, ki dokazujo, da drug brez drugega ne moremo.

Tudi predsednik slovenske konzulte pri goriški občini Ivo Cotič je izrazil prepričanje o nujnosti čezmejnega sodelovanja, predsednik pokrajinske konzulte Peter Černic pa je povedal, da so bila srečanja, do katerih je prišlo v obdobju minulih šestih mesecov, usmerjena v postopke združevanja prostora, ki je bil večji del preteklosti enot. »Eden od drugega smo odvisni, zato upam, da se bodo težave premstile in da bodo izvedeni predlogi za boljše sosedstvo,« je še poudaril.

V nadaljevanju zasedanja, ki so se ga udeležili tudi po-

krajinska odbornika Mara Černic in Marko Marinčič ter novogoriški podžupan Vojko Fon, medtem ko je občinski odbornik Stefano Ceretta opravičil odsotnost, so bila predstavljena dela treh komisij, ki so bile ustanovljene na zadnjem srečanju treh teles decembra lani v Gorici. O mešani komisiji za gospodarstvo, ki se je od ustanovitve sestala dvakrat, je poročal njen koordinator Aljoša Sosol. Povedal je, da so člani pripravili skupno projektno idejo o čezmejnem kulturnem parku Goriške, ki vključuje štiri tematske poti. S tem naj bi fizično povezali turistično ponudbo na obeh straneh meje. Za projekt bi potrebovali en milijon evrov, ki bi jih lahko dobili na razpisu Programa Cilj 3 Italija-Slovenija 2007-2013. Poročilo delovanja komisije za okolje, ki se je prav tako sestala dvakrat, je ob odsotnosti njenega predsednika podal Peter Černic. Povedal je, da se je komisija osredotočila na iskanje energij na področju problematike odpadkov, kar pa se je zgradil razlik v zakonodajah izkazalo za težko izvedljivo. Komisija je tudi obravnavala gospodarjenje z vodo iz reke Soče; s tem v zvezi je že predlagala skupno omizje, na katerem bo tekla beseda o tem, kako zgraditi enoten sistem na čezme-

nem območju. Tretjo delovno področje komisije pa je povezano s sistematičnim monitoriranjem zraka, ki bi pokazalo, kako se onesnažen zrak premika in od kod prihaja. O delu komisije za kulturo, šolstvo in šport je v odsotnosti predsednice Ive Devetak spregovoril Stojan Ščuka. Povedal je, da se je komisija sestala enkrat, v poročilu pa je navedena vizija o skupnem sodelovanju znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora, ki predstavlja spodbujanje kulturnih izmenjav, izvajanje skupnih oblik neformalnega izobraževanja in preživljavanja prostega časa, nadgrajevanje že uveljavljenih izmenjav na športnem področju in še marsikaj, med konkretnimi aktivnostmi pa je napovedal bralni maraton v spomin na Franca Bevka, ki bo ob 60-letnici Nove Gorice potekal v septembru.

Poudarek zasluži še okoliščina, da sta novogoriška komisija za mednarodne odnose in pokrajinska konzulta včeraj podprli postavitev Trubarjeve spominske plošče v Gorici, kar želi slovenska konzulta pri občini uresničiti letosno jesen.

Nace Novak

NOVA GORICA - Draga mladih o izzivih sobivanja različnih kultur na sončni strani Alp

Dialoga ni brez trka med kroglicami

Za medkulturni dialog je več naredila popularna kot pa tradicionalna kultura - Po padcu meje sta Gorici lep primer prenosa teorij v praksu

Udeleženci včerajšnje novogoriške okrogle mize

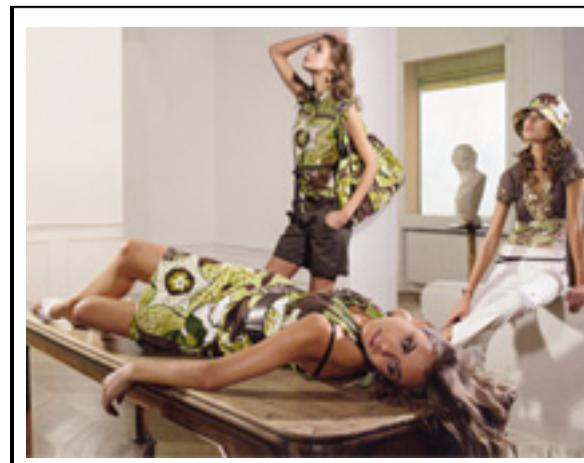
FOTO N.N.

V okviru 18. Drage mladih, ki poteka te dni na Goriškem, je v novogoriškem dijaškem domu včeraj dopoldne potekala okrogl miza z naslovom Medkulturni dialog - Izzivi sobivanja različnih kultur na sončni strani Alp. Vodil jo je Peter Černic, na njej pa so sodelovali državna sekretarka na ministrovstvu za kulturo Jelka Pirkovič, nekdanja ministrica za šolstvo in bivša rektorica Univerze na Primorskem Lucija Čok ter filozof Ernest Ženko.

Ženko je povedal, da je kultura po tradicionalnem pojmovanju kot kroglica, ki je navznoter homogena, navzven pa omejena, tako da edino možnost medkulturnega dialoga predstavlja trk med kroglicami. Pojasnil je tudi, da medkulturni dialog predpostavlja ločenost in razlike. Ta pogled je nadgradil s pojmom transkulturnosti in razložil, da obstaja znotraj neke nacionalne kulture mnogo subkulturi. Vezi med temi subkulturnimi pa so lahko v globalnem svetu močnejše od vezi v neki nacionalni kulturi. Poudaril je tudi, da gre na individualni in globalni ravni vedno za neko mešanico kultur, in izrazil prepričanje, da je za medkulturni dialog več naredila popularna kot pa tradicionalna kultura.

Lucija Čok je uvodoma povedala, da imamo Slovenci srečo, ker skozi zgodovino ves čas živimo na stičišču kultur. »Medkulturni dialog je skup okoliščin, ki omogočajo pristop k nekomu, ki je drugačen,« je še izjavila in dodala, da je pozitiven oz. negativen odnos do tujega in tuje kulture v veliki meri odvisen od vzgoje. V nadaljevanju je predstavila model didaktikov medkulturne komunikacije, ki gre od odklanjanja različnosti preko obrame pred razlikami, minimaliziranja in sprejemanja razlik do prilaganja razlik v nekaj skupnega in končne faze, ko je mogoče v heterogenosti ohraniti ustvarjalno harmoničnost med lastnim in drugačnim. Ob koncu je še enkrat poudarila, da je obmejno območje kamen preizkusa temeljnih odnosov v Evropi, saj so se na takih območjih reševali zgodovinske povezave, mejna

vprašanja in podobno. Jelka Pirkovič je o programu medkulturnega dialoga za mlade povedala, da je znotraj procesa šolanja in ob vstopu na trg dela vsekakor pozitiven, saj jim prinaša odprtost in nove možnosti. Poudarila pa je, da je lahko to tudi problem, saj sposobnejši in bolj iznajdljivi odhajajo drugam. »Slovenci smo se vedno zelo hitro vključili v tuja okolja, že po tradiciji pa znamo sprejeti tudi druge medse,« je še dejala. Z drugim delom njene izjave se vsi prisotni niso strinjali. Ena od mladih udeleženek okrogle mize je izrazila prepričanje, da so s strpnostjo do drugih v Sloveniji velike težave. Ni se ji zdelo prav, da se to posplošuje in govor, da se trudimo biti čim bolj strpni in da tudi smo strpni, medtem ko so dejstva precej družačna. Mladi udeleženci okrogle mize so izpostavili tudi prepričanje, da kulturna identiteta ne vpliva več toliko na življenje mladih, kot je nekoč, na kar je Ženko odgovoril, da začnejo kulturna identiteta in tradicija človeka zanimati z leti, ko postane tudi bolj konzervativen. »Tradicija ne obstaja. Je le konstrukt. Iz ne poberemo to, kar vsakemu ustrezá,« je še pojasnil. Ob zaključku razprave

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
ZAČENJA SE VELIKO
SEZONSKO ZNIŽANJE
NOCOJ ODPRTO DO 22. URE

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

GORICA - IRIS

Spojitev v roku devetih mescev

Skupščina delničarjev IRIS-a je včeraj izglasovala stališče, s katerim poziva vrh družbe, da naj v najkrajšem možnem času izvede spojitev z drugo družbo na področju energetskega sektorja. Delničari so obenem predvideли naknadno spojitev na področju ravnjanja z odpadki, do česar naj bi prišlo v doglednem času in vsekakor pred marcem 2009. Spojitev naj se po možnosti izvede - so sklenili - s subjekti, ki imajo sedež v deželi FJK. Včerajšnje skupščine delničarjev so se udeležili župani ali namestniki vseh občin goriške pokrajine z izjemo Gradeža, Števerjana in Dolenja; skupno so zastopali 91,12-odstotni delež lastništva. Omenjeno stališče so izglasovali skoraj soglasno. Vzdržal se je le župan iz Medee Alberto Bergamin, ki se je ogreval za možnost, da bi že včeraj sprejeli odločitev o spojiti IRIS-a z drugo družbo na vseh področjih delovanja. Delničarji so tudi zahtevali, naj jih vrh družbe seznaní z vsako novostjo, ki bi lahko vplivala na odločitev.

»Do spojitev bo torej prišlo,« je ocenil goriški župan Ettore Romoli. »Kljud različni politični barvi so delničarji dokazali visoko stopnjo enotnosti, kar pomeni, da so v mislih imeli le interese družbe in občanov. Morda pa bi že včeraj sprejeli odločitev o takojšnji popolni spojivti, ko bi predsednik pokrajine Gherghetta pred upravitelji leve sredine ne zagrozil z odstopom,« je polemico Romoli. Odprto ostaja vprašanje, s katero družbo bo IRIS stopila na pot spojitev. V igri sta ACEGAS in AMGA, je potrdil Romoli.

GORICA - Nova prometna ureditev v Škabrijelovi ulici

Prepoved udarila po gostih tržnice

Redarji prišli na zahtevo krajanov, ki opozarjajo na pomanjkanje parkirišč

O pondeljku v Škabrijelovi ulici veja nova prometna ureditev, ki je uvedla prepoved parkiranja ob desnem pločniku v smeri Nove Gorice in omejitve hitrosti. V ta namen so namestili znamenja in z ustrezno signalizacijo označili cesto. Kot je bilo pričakovati, je novi režim prišel v navzkrije z včerajšnjo tržnico v ulici Catterini. Kupci niso upoštevali prepovedi parkiranja, promet je bil gost, krajan so spet pobesneli in s telefonskimi klici navalili na poveljstvo mestnih redarjev, ti pa so kršiteljem izdali rafal denarnih kazni.

Kdor se je včeraj dopoldne zapeljal po Škabrijelovi, je bil priča običajni gneči ob petkovi tržnici. Povod avtomobili, na slovenski strani tudi na pločnikih vzdol Kolodvorske ceste, trg Europe je bil parkirišče. Večina kupcev se je pripeljala iz Slovenije. Tako kot že v preteklosti so včeraj ničesar hudega slutec parkirali tudi tam, kjer v Škabrijelovi velja prepoved. Stanovcem, ki so tudi sami moral prilagoditi prepovedi, je prekipelo. Obrnili so se na mestne redarje, ki so prestopnike kaznavali. Glob je bilo kar nekaj, je povedal pristojni občinski odbornik in hkrati podzupan Fabio Gentile. Krajan tudi opozarjal, da je zaradi tržnice in navala petkovih kupcev parkiranje zanje nemogoče. »Zavedam se stiske stanovalcev, pričakovam sem tudi včerajšne težave. Zato sem si šel v četrtek po 22. uri ogledat ulico Catterini. Opazil sem sedem parkiranih vozil. Njihovi lastniki nimajo izbiro, kot da parkirno mesto poiščajo kje drugje v bližini,« je zaključil Gentile.

Kot da prepovedi ne bi bilo...

teo 349-2934023 v večernih urah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da bo za izlet na Pokljuko odpeljal avtobus v soboto, 12. julija, ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori in pri Pevmanskem mostu (pri vagi).

SPDG obvešča udeležence izleta na Sau- leck v Visokih Turah, da je odhod iz parkirišča pri Rdeči hiši, predviden v soboto 12. julija ob 8.30. Do koče A. Smith Haus (2.272 m), kjer bomo prenočevali je približno 3 ure lahke hoje. Od koče do vrha (3.085 m) je potreben zanesljiv korak in cepin (snežišča). Informacije pri Borisu na tel. 0481-81965 ali 339-7047196.

Obvestila

AŠD SOVODNJE vabi člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 7. julija, ob 20.30 v prvem sklicu in ob 21. uri v drugem sklicu, v dvorani Zadružne banke Doberdob v Sovodnje na Prvomajski ulici v Sovodnjah.

AŠZ OLYMPIA GORICA obvešča, da je na spletni strani »www.youtube.be« pod gesmom »Saggio Olympia Gorizia« možen ogled povzetka zaključne akademije, ki je bila 7. junija na sedežu društva.

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 6. julija, ob 13. uri.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da bosta v zvezi s prireditvijo Srečanje V moji deželi - Starosta Mali princ 6. julija odpadla izlet v Vipavski Križ in kosišo v Zaloščah. Zbor upokojencev, ki bodo nastopili ob 15. uri v Kromberku, morajo biti tam prisotni že ob 11. uri istega dne, ko bodo vaje in nato ob 12.30 pa snemanje.

GLASBENA MATICA - Gorica obvešča, da bo poletni urnik urada do 31. avgusta od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure. Od 21. julija do 20. avgusta bo urad zaprt za dopust. Sprejemamo prijave za poletno delavnico, ki bo poteka v Doberdalu od 25. avgusta do 29. avgusta.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti s radarjem: ul. Giustiniani - v ponedeljek, 7. julija - 17.30-18.30; bivši mejni prehod v Štandrežu - v četrtek, 10. julija - 9.00-10.30; ul. Tabai - v sredo, 15. julija - 17.30-18.30; ul. San Gabriele - v petek, 18. julija - 9.00-10.30; Corso Italia - v sredo, 23. julija 17.30-18.30; ul. Trieste - v soboto, 26. julija - 9.00-10.30; ul. Kugy - v sredo, 29. julija - 17.30-18.30.

KNJIGARNA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da bo do 5. septembra odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda in četrtek od 8. do 16. ure, torek od 8. do 12. ure, petek od 8. do 13. ure; zaprto 4. in 16. avgusta.

KULTURNO ZDRAŽENJE PORTO AR-

TE je Trsta organizira seminarje risanja in slikarstva, ki jih bo vodil Paolo Cerri Kervischer. Potekali bodo od 6. do 13. julija, od 19. do 27. julija in od 9. do 17. avgusta v vili Folli Farfalle v bližini goriska gradu v Gorici; informacije na tel. 347-3629751, 377-1317334 ali na www.pck.it.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da bodo v juliju in avgustu v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti.

OBČINSKA KNJIZNICA V SOVOD-

NJAH

obvešča, da bo zaradi dopusta

zaprta do 18. julija. Nato bo odprta po

običajnem urniku: ponedeljek in sreda

od 10. do 12. in od 15. do 18. ure, pe-

tek od 10. do 12. ure.

OVERNIGHT, sobotni nočni avtobus bo na voljo mladim do septembra. Iz Gorice (pri Rdeči hiši) bo startal ob 21.45;

ob 22.15 bo ustavljal v ulici Pocar v

Tržiču, ob 22.25 v ulici Valentinis, v Se-

sljanu pa bo prispel ob 22.40. Prvi avto-

bus iz Sesljana v Tržič bo odpotoval ob

1.10, prvi avtobus za Gorico pa ob 2.10.

Iz Sesljana v Tržič bosta peljala še dva

avtobusa (ob 3.10 in ob 4.10), zadnji av-

totbus pa bo v smeri Gorice startal ob

4.10.

PROSVETNO DRUŠTVO VRH SV. MI-

HAELA

obvešča, da je odpadlo pone-

deljkovo kresovanje. Spet ga bodo pri-

redili v ponedeljek, 7. julija, po 20. uri

na prizorišču ob vhodu v vas, ki mu do-

mačini pravijo Larga; na programu igre

ter zabava ob žlahtni kapljici in pri-

grizku.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA PO-

KLICKO IZOBRAŽEVANJE

iz Gorice obvešča, da je še v teku vpisovanje za

Martini in Ivanu

ob današnjem "CIAK-u" glavne scene njunega filma plosko

Havir, Elvia, Nordio in Bruno

podiplomski tečaj Tehnike fornt-office v potovni agenciji, ki se bo začel v kratkem. Trajal bo 300 ur v razredu, ki jim gre prišesti dva meseca delovne prakse (predvidena štipendija: 2,30 evra za vsako uro delovne prakse); interesenti naj pohitijo z vpisom. Tečaj bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, korzo Verdi 51, v prvem nadstropju KB centra; namenjen je brezposelnim z diplomo višje srednje šole z bivališčem na območju dežele FJK, ki so dopolnili 18. leto starosti. Dodatne informacije so na razpolago na spletni strani www.sdzpi-irsip.it, preko naslova elektronske pošte go@sdzpi-irsip.it ali na tel. 0481-81826.

URAD ZSKD v Gorici bo do 15. septembra posloval po poletnem urniku: vsak dan od 8. do 14. ure.

ZDROŽENJE CUORE AMICO iz Gorice obvešča, da bo sedež v ul. Cipriani 71 v Gorici (tel. 0481-523153) do 31. avgusta odprt ob ponedeljkih in četrtekih med 10. in 12. uro, od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro.

ZSKD iz Gorice prireja klepet na dvořišču na temo Mladi za mlade: Kultura v očeh mladih. Vodil ga bo Albert Vončina; v torek, 8. julija, ob 18.30 na dvorišču KB centra v Gorici.

ZSKD organizira delavnico za bodoče mentorje gledaliških skupin, ki bo potekala pod mentorstvom Vesne Tomšič od 14. do 18. julija v prostorih KB centra v Gorici, na Korzu Verdi, 51. Delavnica bo obdelala kompleksnost gledališke uprizoritve, od ideje do načrtovanja postavitve predstave, razvijanja zgodbe in dramskega jezika. Celoten tečaj stane 30 evrov; informacije na tel. 0481-531495 (ZSKD), 389-9987154 (Vesna).

Prireditve

18. DRAGA MLADIH na temo medkulturnega dialoga Slovencev v različnih kulturnih bo potekala že danes, 6. julija v Novi Gorici in Gorici. Več o Dragi mladih na spletnem naslovu www.dragamladih.org ali na tel. 040-728218 (Bojan Mevlja) ali 0038631-371735 (Zdenka Oblak).

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici prireja srečanje z avtorji na notranjem dvořišču knjigarne: danes, 5. julija, ob 17.30 bodo gostili Franca Giliberta in Giuliana Piovana, avtorja knjige »Alla larga da Venezia. L'incredibile viaggio di Pietro Querini oltre il circolo polare artico nel '400«.

Mali oglasi

DEKLE ISČE DELO kot varuška otrok (pol dneva), tel.: 339-2893919.

İŞÇEM OSEBO z dobrim znanjem latinsčine. Tel. na 339-8127569.

KUPIM KNJIGE za 5. r. znanstveno-tehnološkega liceja »S. Gregorčič«. Klicati na mobi.: 340-0030154.

PRODAM KNJIGE za 1., 2., 3., in 4. r. znanstveno tehnološkega liceja S. Gregorčič; tel. 340-0030154.

V ULICI CADORNA 34 v Gorici, 3. nadstropje, oddam v najem 60-metrsko dobro ohranjeno, neopremljeno stanovanje, takoj na razpolago; najemina 410 evrov na mesec vključno s stroški; tel. 0481-81361.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Gianpaolo Marras iz pokopališča v Gradišču v cerkev sv. Duha in na pokopališče v Gradišču; 11.00, Anna Ippaviz vd. De Angeli iz splošne bolnišnice v cerkev na Svetogorski ulici in na pokopališče v Mošu; 12.30, Ada Sellan vd. Bortoluzzi iz kapele pokopališče v Beljanu (11.50) v goriško stolnico in Spineo za upeljetve.

DANES V KRMINU: 10.00, Silvio Miani iz goriške splošne bolnišnice v stolnici in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Giacomo DELLA Libera iz kapele tržiške bolnišnice v cerkvi (sv. Redentore) in na pokopališču.

Dvorana 3: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Boogeyman 2«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »L'incredible Hulk«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.10 »La notte non aspetta«.

Koncerti

12. MEDNARODNO SREČANJE SAK-SOFONISTOV v Sloveniji: danes, 5. julija, ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica zaključni koncert udeležencev poletne šole saksofona in Orkestra Saksofonista.

38. FESTIVAL narodno-zabavne glasbe Števerjan 2008 med Borovci v Števerjanu bo potekal do 6. julija: danes, 5. julija, ob 20.30 drugi tekmovni večer, v nedeljo, 6. julija, ob 17.30 finalni del, sledilo bo nagrajevanje.

GLASBENI FESTIVAL MED ZVOKI KRAJEV: v tork, 8. julija, ob 21. uri v parku občinskega središča v Koprivenem koncert harmonika Giannija Fassettija, kvinteta d'Archi, Tango in Buenos Aires; vstop prost.

Izleti

AKŠD VIPAVA iz Peči organizira enodnevni izlet v Terme Čatež v nedeljo, 13. julija. Za informacije in vpisino: Mat-

KOROŠKA - Tiskovna konferenca Vouka in Pippa o problemu dvojezičnih krajevnih napisov

NSKS od Slovenije pričakuje, da problem prenese na evropsko raven

Ustavno sodišče sprejelo že 17 pozitivnih zasodb, toda niti ena še ni bila uresničena - Finančni pritisk na NSKS

CELOVEC - Za Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je po novih petih pozitivnih razsodbah ustavnega sodišča v zadevi dvojezičnih krajevnih tabel na južnem Koroškem prišel »trenutek, da Republika Slovenija prenese nerešeno vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem na evropsko raven ter da postane še vedno nerešeno vprašanje tudi predmet intenzivnih pogоворov na bilateralni ravni«. To sta včeraj na tiskovni konferenci v Celovcu poudarila podpredsednik in tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev Rudi Vouk in Marjan Pipp. Oba manjšinska politika sta pri tem spomnili na napoved slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla, češ da bo Republika Slovenija po predsedovanju Svetu Evropske unije, če bo potreben, vprašanje prenesla na evropsko raven. »Upoštevajoč novih pet razsodb ustavnega sodišča je do sedaj sprejetih že 17 pozitivnih razsodb ustavnega sodišča, Avstrija pa niti ene še ni uresničila,« sta poziv Slovenij k ukrepanju utemeljila Vouk in Pipp. Obenem sta napovedala, da Narodni svet v svojem boju za uveljavitev manjšinskih pravic ne bo popustil in bo zadevo dvojezičnih tabel tudi sam prenesel na evropsko raven, med drugim pred Svet Evrope. Prav tako je v pripravi internacionačizacija topografskega vprašanja pri Organizaciji združenih narodov (-OZN).

Vouk in Pipp sta na tiskovni konferenci uvodoma z zadovoljstvom komentirala najnovejšo razsodbo ustavnega sodišča na Dunaju, ki je na svoji juninski seji kot protiustavne razveljavilo enojezične, nemške krajevine table v petih krajih: Dobrli vasi, Žitari vasi, Šentjakobu v Rožu, Podgorjah in Ločilu. Čeprav so bile pritožbe vložene proti uredbi o dvojezični topografiji iz leta 2005 in je medtem v veljavi nova uredba, ki pa mdr. spet ne vsebuje omenjenih krajev, avstrijska država ne bo mogla mimo dejstva, da bo morala uresničiti vse razsodbe, sta poudarila Vouk in Pipp. Oba od sedanje vlade rešitve sicer ne pričakujeta, bo pa to morala storiti prihodnja vlada, kajti najkasneje junija prihodnje leto bo padla tudi uredba črno-oranžne vlade nekdanjega kanclerja Wolfganga Schuessla iz leta 2006, je bil prepričan podpredsednik NSKS, odvetnik Vouk. Najkasneje teden je namreč pričakovati novo razsodbo ustavnega sodišča o Dobrli vasi, je še napovedal slovenski odvetnik.

Vouk, ki je v zvezi z neizvajanjem razsodb ustavnega sodišča govoril o »sistematičnem kršenju ustawe« in avstrijski državi očital »grob prezir do pravne države«, je na tiskovni konferenci opozoril tudi na očitno zavlačevanje postopkov, nanašajoč se na akcije samoovadbe po hitri vožnji. Mdr. je tudi tajnik NSKS Marjan Pipp prejel pismo pristojnega oddelka okrajnega glavarstva Celovec, v katerem le-to zahteva, da naj prinese izvedensko mnenje, kakšne pnevmatike so bile na avtomobilu - zimske ali poletne, kako stare so bile pnevmatike in koliko kilometrov je prevozil z njimi. Odvetnik Vouk je spričo takšnega postopanja oblasti poudaril, da gre za »nameren poskus zavlačevanja uradnikov in poskus preprečitve nadaljnji pritožb po akciji samoovadbe«, Pipp pa je pristaval, da na postavljenia vprašanja ne bo odgovoril, ker je medtem avto prodal in kupil novega ...

Kar se tiče nadalnjih političnih ukrepov Narodnega sveta koroških Slovencev za uveljavitev manjšinskih pravic oz. razsodb ustavnega sodišča pa je Pipp še opozoril, da je Avstrija pod vse večjim pritiskom. Tako na številne neuresničene razsodbe ustavnega sodišča mdr. spominja tudi po-

ročilo Sveta Evrope o spoštovanju Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin v Avstriji. Dunaj da je s tem v zvezi prejel jasen poziv k upoštevanju zakonodaje, je še opozoril tajnik NSKS.

Na tiskovni konferenci sta predstavnika NSKS nadalje informirala javnost, da je krovna organizacija slovenske manjšine na Koroškem medtem soščena tudi s finančnimi pritisiki s strani avstrijske države. Tako Urad zveznega kanclerja od organizacije zahteva, da vrne Republiki Avstriji skoraj 40.000 evrov iz leta 2007 prejetih finančnih podpor iz naslova pospeševanja narodnih skupnosti. To pa zato, ker je NSKS v letnem zaključku izkazala omenjeno vsoto kot dobiček. Pipp in Vouk sta s tem v zvezi opozorila, da gre za računski presežek, prejeta sredstva s strani Republike Avstrije pa da so bila v celoti uporabljena namensko in po kriterijih podpiranja narodnih skupnosti.

Ivan Lukanc

Tajnik in podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Marjan Pipp (levo) in Rudi Vouk (desno) med včerajšnjo tiskovno konferenco v Celovcu

LUKAN

PRIREDITVE - Praznovanje se je začelo že sinoči, najbolj zanimivo pa bo danes

V Kropi so tudi letos s Kovaškim šmarnom poskrbeli za ohranjanje tradicije

Kropa je zibelka slovenskega kovaštva in žebjarstva

BLOKE - Predstavitev projekta

Dobri obeti za Bloški smučarski muzej

NOVA VAS - V Novi vasi na Blokah so predstavili projekt Bloška smučarska kultura (BloSki), za katerega so prejeli subvencije finančnih mehanizmov Norveške in Evropskega gospodarskega prostora (EGP). Eden glavnih ciljev projekta je na osnovi natančne študije pripraviti podlago za ustanovitev Bloškega muzeja smučanja in ga prek različnih akcij promovirati.

S projektom BloSki želijo vzpostaviti temelje za poznejšo ureditev Bloškega muzeja smučanja. "Izdelali bomo podrobno študijo o pogojih in potrebah za ustanovitev muzeja, v kateri bomo opredelili vsebinsko zasnova zbirke, analizirali potencialne lokacije ter opredelili potrebne finančne vire in načine vključevanja muzeja v turistično ponudbo," je na novinarski konferenci pojasnila vodja projekta Jana Kus Veenvliet.

V okviru projekta BloSki bodo

poskrbeli tudi za promocijo bloškega smučarja in smučanja. "Kljub temu da je bloško smučanje nacionalna posebnost, se tega marsikdo ne zaveda," je prepričana vodja projekta. Med drugim bodo posneli kratek film o izdelavi bloških smuč, pripravili predavanja in potupočno razstavo, predstavnike občine pa povabili na delavnico o zasnovi muzeja. Februarja prihodnje leto naj bi na Blokah organizirali srečanje starosvetnih smučarjev.

Projekt BloSki je vreden 37.100 evrov, 90 odstotkov tega zneska je Turistično društvo Bloke prejelo kot subvencijo Islandije, Liechtensteina in Norveške prek finančnega mehanizma EGP in norveškega finančnega mehanizma, v višini 10 odstotkov pa projekt sofinancira občina Bloke. Poleg turističnega društva pri izvedbi projekta sodelujejo še športno društvo Bloke, Klub bloških študentov in zavod Symbiosis. (STA)

KROPA - Tradicionalno praznovanje Kovaški Šmaran bo ta konec tedna v Kropi ponovno obujalo etnološko, zgodovinsko in kulturno izročilo fužinarskega kraja. Tokratno slavje, ki izhaja iz leta 1705, 12. leto zapored pa poteka v obliki prireditve Kovaški Šmaran, bo še večje. Kovaški muzej je namreč v Klinarjevi hiši odprt obnovljene in dodatne prostore.

Tridnevna prireditve se je začela s sinočnjo otvoritvijo razstave razglednic, ki v muzejski hiši Fovšaritnica prikazujejo Krop v zadnjih sto letih. Razstava dopoljuje samo muzejsko vrednost hiše, v kateri je mogoče videti, kako so živeli nekoč. Na razglednicah je razvidno, kakšna je bila Kropa v začetku 20. stoletja in kako se je v zadnjih desetletjih spremeni-

la. Ime Fovšaritnica za enega najlepših biserov fužinarske arhitekture izhaja iz Kroparske zgodovine. V 18. stoletju je namreč v Kropi v le 70 hišah živel 1400 ljudi, kar pomeni, da je bilo v vsaki hiši tudi do 80 ljudi oziroma osem družin in s tem osem gospodinj, ki so sočasno kuhalo žgance, polento, ričet ali fižolovec in z zavidanjem ena drugi dvigovale pokrovke. "Iz tega je tudi pregovorno v Kropi, kjer stoji hiša zraven hiše in kjer vsakdo ve vse o drugem, doma fova-

rija," je pojasnila predsednica Turističnega društva Kropa Metka Kavčič.

Sinoči pa je svoja vrata odprli tudi prenovljeni Kovaški muzej, v katerem bodo potekale projekcije filmov Kroparski kovači in Koledniki, na ogled pa je tudi razstava Kovanje umetnosti in umetnost kovanja. S približno 100.000 evrov vredno prenovo, ki sta jo od lani vodila občina Radovljica in ministrstvo za kulturo, se Klinarjeva hiša pod budnim očesom spomeniškega varstva vrača v 18. stoletje.

Najpomembnejša pridobitev muzeja, ki deluje od leta 1952, pa so novi prostori v pritličju, kjer bodo odsele na voljo predavalnica, muzejska trgovina, sprejemnica, turistično informacijski center, internetni kotiček in tisto, kar Kropa s svojimi turističnimi ambicijami najbolj potrebuje - javno stranišče. Letno namreč samo Kovaški muzej obiše 12.000 ljudi iz vseh koncov sveta, še enkrat več pa je tistih, ki se samo sprehodijo skozi kraj ali pa pridejo na nedeljsko kosilo.

Posebno doživetje je obisk Krop ob Kovaškem Šmarnu, ki letos ponuja zelo bogat program. Še posebej pestro bo danes, ko bodo potekale otroške likovne delavnice in slikarska kolonija z motivom Krop ter ko se bo bodo pokazala vsa kroparska društva. Med njimi ima letos posebno vlogo gasilsko društvo, ki praznuje 115 let in je pomembno prispevalo k temu, da je Kropa preživila lansko ujmo. Njene posledice pa so v dnevih pred kovaškim praznikom cestni delevci še pospešeno odpravljali.

"Stara trška Kropa diha za Kovaški Šmaran," je ocenila Kavčičeva, ki je zagotovila, da bodo danes na voljo tradicionalne kroparske jedi, od žonte do štrukljev. Na ogled pa bo poleg muzejskih objektov, med katere spada tudi vigenjc, predstavitev domače obrti - od kuhanja oglja, do tajenja rude in kovanja žebeljev.

Kovaški Šmaran je sicer za Kroparje že od nekdaj predvsem prilžnost za sprostitev in druženje. Bil je namreč dan oddih za kovače, rudarje, oglarje in ostale, vajene težkega dela. Vedno so ga praznovali 2. julija, ko je bila pred 303 leti posvečena Cerkev kroparske Matere Božje, v novejših časih pa ga, da ga lahko v celoti užijejo, praznujejo prvo soboto po 2. juliju. Zaključi se v nedeljo z mašo za pokojne kovače. (STA)

KOPER - 15. PPF

Saša Pavček je že deset let »bužca«

Na vrtu Glasbene šole v Kopru bo drevi ob 21.30 Saša Pavček spet zaigrala v komediji Marjana Tomšiča Bužec on, bužca jaz. Gre za nedvomno uspešnico,

saj uprizoritev praznuje svojo desetletnico in je v teh letih ubirala samostojno pot. Ob desetem rojstnem dnevu pa so jo ponovno uvrstili program PFF.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Teatri a teatro

V torek, 8. julija, ob 21.30 / v rimskem gledališču / in v sredo, 9. julija, v devinskom gradu / »Euridice« - povzeto po Rainerju Marii Rilkeju, Marini Cvetaevi, Italju Calvinu in Claudiu Magrissu. V izvedbi Gledališča Rossetti, igra Daniela Giovannetti, režija: Antonio Calenda.

15. Postaja Topolove

Vsi dogodki se vrstijo nekje proti večeru

Danes, 5. julija, v Juljovi hiši bo odprtje Postaje z razstavo slik holandskega umetnika Jana van der Ploega; sledila bo Bitka pri Potoku, zvečer pa koncert skupine Les Tabmours de Topolo.

Jutri, 6. julija, tradicionalni semenj z glasbo; popoldan predstavitev dela Potovanje iz Topolovega v Abitant; zvečer bo srečanje s slovenskim režiserjem Janom Cvitkovičem nakar bodo predvajali film Alvara Petriciga Mala apokalipsa.

V ponedeljek, 7. julija, bo nastopil glasbenik Giovanni Maier.

V sredo, 9. julija bo v popoldanskih urah delavnica za otroke, vodi Barbara Kanc.

V četrtek, 10. julija bosta med ostalim v Juljovi hiši nastopila z glasbenimi in vizuelnimi improvizacijami Cian in Cosimo.

V petek, 11. julija koncert v kuhinji Fabije Bonelli, zvoke proizvaja avtor s kulinjskimi pripomočki, sledi koncert nove ljudske glasbe v Benečiji v izvedbi skupine BK-evolution. Gost literarnega večera Glasovi iz čakalnice bo Giacomo Scotti;

V soboto, 12. julija bo italijanski pisatelj Luciano Paronetto daroval mimočim portrete v besedah. Gost Čakalnice bo Drago Jančar, v nočnih urah bo glasba.

V nedeljo, 13. julija je na vrsti več dogodkov: delavnica Barbare Klanc, koncert sakralne glasbe (v cerkvi) skupine Liške Deklice, sledile bodo likovne in druge delavnice.

V sredo, 16. julija bo na vrsti dokumentarec Carla Della Vedove.

V četrtek, 17. julija bo koncert skupine Extra3, sledil bo nastop dvojice Live duo, to je Renata Rinaldija in Stefana Pilla.

V petek, 18. julija bo srečanje s pesniki: Stankom Hrasteljem, Ivanom Cricom in Marinom Morettijem; zvečer bo z video-poezijo nastopila Antonella Bukovaz.

V soboto, 19. julija bo predvajanje dokumentarca EU-forja Nadje Velušček, sledil bo koncert Šumi, tišina v gozdu. Zvečer bo nastopila Topolovska Minimalkna Orkestra.

V nedeljo, 20. julija bosta v jutranjih urah pri vodnem izviru nastopila Sai Hua Kuan in Wang Robing; pozno popoldan bo z glasbo in refleksijami nastopil G. L. Favetto; zvečer pa bodo prvič izvedli v živo glasbo znanega filma o Andreottiju Il Divo, ki jo je napisal Teho Teardo. Sodeloval bo avtor.

SLOVENIJA

15. Primorski poletni festival

V sredo, 16., v petek, 18. in v soboto, 19. julija ob 21.00, Tartinijevo gledališče, Piran / Milena Marković: »Tračnice«, premiera. Nastopajo: Primorski poletni festival, AGRFT Ljubljana, FDU Beograd.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

39. Mednarodni festival operete

Nastopa orkester, zbor in balet gledališča Verdi iz Trsta.

Carlo Lombardo: »Cin-ci-là« / režija:

Maurizio Nichetti, dirigent: Elisabetta Maschio, koreografija: Sandhya Nagraja. V gledališču Verdi v torek, 15. in v sredo, 16. julija, ob 20.30 ter v nedeljo, 20. julija, ob 17.30.

Carlo Lombardo: »Scugnizza« / glasba:

Mario Costa, režija: Davide Livermore, dirigent: Julian Kovatchev, koreografija: Laurence Fanon, dirigent zbor: Lorenzo Fratini. V dvorani Raffaello de Banfield - Tripovich v torek, 8. in v soboto, 12. julija, ob 20.30.

Ludwig Herzer in Fritz Löhner: »Il paese del sorriso« / dirigent: Alfred Eschwe, režija: Damiano Michieletto, koreografija Sandhya Nagraja, dirigent zbor: Alberto Macri. V gledališču Verdi v sredo, 9., v petek, 11., v četrtek, 17., v petek, 18. in v soboto, 19. julija, ob 20.30, v nedeljo, 13. julija, ob 17.30.

Teatri a teatro

V nedeljo, 6. julija, ob 21.30 / v rimskem gledališču / Igor Stravinskij: »Oedipus Rex« v izvedbi Simfoničnega orkestra Furlanije-Julijske krajine in z nastopom Madžarskega državnega zabora. Režija: Gergio Pressburger.

Serestate - Trst

Vse predstave se pričnejo ob 21.00

Veliki trg

12. julija / Fundacija Luchetta Ota D'Angelo - Novinarska nagrada Marco Luchetta.

13. julija / Folkest - Koncert, Hevia.

14. julija / La melarancia - Musical Vaudeville.

15. julija / Arteffetto - Gala plesnih šol.

Trg Verdi

10. julija / Fundacija Luchetta Ota D'Angelo - Prednagrjevanje.

11. julija / Združenje Incanto - gospel in ameriški songi - koncert.

19. julija / Tiste LOves Jazz - Anna Lauvergnac - koncert.

Trg Hortis

16. julija / Jezzovski koncert: Peaches Staten.

18. julija / Gledališka skupina Incontro: »Controvoglia«.

VIDEM

Udin&Jazz

V torek, 8. julija ob 21.30 / Videm - grajsko dvorišče / Ansambel Cassandra Wilson, koncert.

Folkfest 2008

30. izvedba

Vsi koncerti se pričnejo ob 21.15

V torek, 8. julija / Koper, Trg Carpaccio / Acquaragia Drom (Srednja Italija).

V petek, 9. julija / Hrvatini / Claudia Bombardella Trio (Italija).

V četrtek, 10. julija / Koper, Trg Carpaccio / Boban Marković Orkestar (Srbija).

V nedeljo, 13. julija / Trst, Veliki trg / Hevia (Asturija).

V sredo, 16. julija / Zgonik, na trgu pred občino / Gael Sli (Irsko).

V soboto, 19. julija / Milje, Trg Marciona / The Rising Spring (Irsko).

SVETENIJA

PIRAN

Križni hodnik

Minoritskega samostana

XXX. piranski glasbeni večeri

V petek, 11. julija, ob 21.00 /

koncert: Primož Novšak - violina, Irina Kevorkova - violina, Mile Kosi - viola, Miloš Mlejnik - violončelo in Petra Gačnik - violončelo.

V petek, 18. julija, ob 21.00 / koncert: Dušan Sodja - klarinet in Tatjana Kaučič - klavir.

Punta v Piranu

V četrtek, 10. julija, ob 21.00 / koncert skupine Oni.

V četrtek, 17. julija, ob 21.00 / koncert skupine Gipsy Quartet Remake.

PORTOROŽ

Auditorij

Danes, 5. julija, ob 21.00 / koncert: Eroica s simfoničnim orkestrom RTV Slovenije.

V soboto, 12. julija, ob 21.00 / plesna predstava »Prologue«, nastopa L'Ecole-Atelier Rudra Bejart Lausanne, koreografija: Maurice Bejart.

V petek, 18. julija ob 20.00 / koncert: Špičikuc orchestra. Vstop prost.

V soboto, 19. julija ob 21.00 / koncert: Duo Gušti & Polona in rock skupina Hladno pivo.

10. Mednarodni Festival Kitare Kras

Danes, 5. julija ob 20.00 / cerkev sv. Kancijana, Škocjan pri Divači: Koncert udeležencev masterclassa.

Jutri, 6. julija ob 17.00 / cerkev sv. Kancijana, Škocjan pri Divači: Nastop udeležencev delavnice »Easy Guitar«.

TOLMIN

Od 15. do 19. julija / Soča Reggae Rivesplash 2008.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V ponedeljek, 14. julija ob 20.00, Galusova dvorana / Koncert opernih arij ob 25-letnici delovanja Branka Robinšaka; zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana. Dirigent: Loris Voltolini. Sodelujejo: Branko Robinšak,

Vlatka Oršanić, Martina Zadro, Mitjam Kalin, Marko Kobal in Saša Čano.

Hala Tivoli

V ponedeljek, 14. julija ob 20.00, Trg francoske revolucije / Caravan Palace (Francija).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

Palača Gopčević: od danes, 5. julija do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: 1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprt.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Prosvetni dom: SKD Tabor vabi do 31. julija na ogled razstave »Na Bonomovem domu«, ki so jo ob Trubarjevem letu pripravili dijaki 1. klasičnega liceja F. Prešernja iz Trsta, pod mentorstvom prof. Marte Ivašič. Razstava bo odprt ob delavnikih med 17. in 20. uro ter med prireditvami.

REPEN

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih med predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisah.com.

Muzej Kraška hiša: do 20. julija bo razstavljal pod naslovom »Panta rei« Jasna Merku. Razstava bo odprtja ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 10. avgusta so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laur

PARIZ - Na letališču francoske prestolnice jo je pričakal predsednik Nicolas Sarkozy

Navdušen sprejem za Ingrid Betancourt

Začela so se pojavljati ugibanja o pristnosti zgodbe o osvoboditvi

PARIZ - V sredo osvobojena Ingrid Betancourt je včeraj v spremstvu svojih otrok, 22-letne Melanie in 19-letnega Lorenza, prispevala v Francijo, kjer jo je sprejel francoski predsednik Nicolas Sarkozy. Ob tem je pokazala neizmerno navdušenje, da ponovno »diha francoski zrak«, Sarkozy pa je imenu cele Francije izrazil veselje ob njeni osvoboditvi. »Že sedem let sanjam o tem trenutku. To je zelo, zelo ganljiv trenutek zame: dihati francoski zrak, biti z vami,« je v svoji prvi izjavi na francoskih tleh povedala Betancourtova, ko je z nasmeškom na obrazu izstopila iz letala, ki jo je iz Boga pripeljala na vojaško letališče Villacoublay, vzhodno od Pariza, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Zbrani na letališču so njen prihod pozdravili z aplavzom, Sarkozy pa je v imenu vseh Francozov izrazil veselje ob njeni osvoboditvi. »Draga Ingrid, dolgo smo čakali na to. Cela Francija je vesela, da ste tu, in cela Francija je navdušena nad vašim načinom prihoda, s tem nasmeškom, to močjo,« je v besedah dobrodošlice povedal francoski predsednik.

Betancourtova, ki je v Franciji odrasla, študirala in živelá z družino, se je zahvalila Sarkoziju za vse, kar je storil za njeno osvoboditev, in zatrnila, da vse dolguje Franciji. »Veliko sem prejokala zaradi žalosti in jeze. Danes jočem zaradi veselja,« je povedala vidno ganjena Betancourtova, ki ima poleg kolumbijskega tudi francosko državljanstvo.

Dodal je še, da je bila strategija, ki je pripeljala do njene osvoboditve, plod skupnega premisleta Kolumbije in Francije.

Na sprejemu v Elizejski palači, kamor se je po sprejemu na letališču odpravila skupaj s francoskim predsednikom in njegovo ženo Carlo Bruni Sarkozy, je nato kolumbijska političarka pozvala Sarkozyja k nadaljevanju prizadevanj za osvoboditev več sto talcev, še vedno v rokah gverilske levičarske skupine Farc. »Naj bo jasno, nadaljevali bomo,« je na to odgovoril Sarkozy.

Zvita reševalna akcija, v kateri so se kolumbijski vojaki izdajali za posadko civilnega helikopterja, s katerim so uporniki zeleli prepeljati talce, je bila velik uspeh za kolumbijskega predsednika Alvara Uribeja. Ob tem pa so se začela pojavljati ugibanja o pristnosti zgodbe o osvoboditvi, saj se govori, da je bila osvobodilna akcija le kulisa, pravi razlog za svobodo Betancourtove pa naj bi bila vsota 20 milijonov dolarjev odkupnine. (STA)

Betancourtova s svojimi otrokoma in francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozijem

ANSA

TEHERAN - General Mohamed Ali Džafari, vodja revolucionarne garde

Iran je ob morebitnem vojaškem napadu zagrozil z vojno

Komisar EU za zunanje zadeve Javier Solana

ANSA

TEHERAN - Vodja iranske revolucionarne garde, general Mohamed Ali Džafari, je v četrtek zvečer opozoril, da bi vsak napad ZDA ali Izraela na iranske jedrske objekte pomenil začetek vojne. Iranski nacionalni radio pa je po navedbah ameriške tiskovne agencije AP poročal, da se bo Iran še danes odzval na mednarodni predlog glede spornega jedrskega programa. »Vsako akcijo proti Iranu bomo razumeli kot začetek vojne,« je dejal Ali Džafari v četrtek zvečer in pri tem poudaril, da bodo ob morebitnem iranskem posredovanju »agresorji obžalovali svojo odločitev za začetni napad«. ZDA namreč nikoli niso izključile možnosti posredovanja svojih sil v povezavi s spornim iranskim jedrskim programom, za katerega se Zahod boji, da služi razvoju jedrskega orožja v Iranu.

Izrael je medtem v zadnjem času večkrat poudaril, da bo Teheranu razvijanje jedrskega orožja preprečil za vsako ceno. Tudi ameriški mediji so v zadnjih dneh poročali, da se je več kot 100 izraelskih letal skupaj z grškimi pretekl mesec urilo za morebitno posredovanje, kar naj bi bilo tudi opozorilo Iranu. Džafari je Izrael opozoril pred morebitnim napadom na Iran in izpostavljal, da je celoten Izrael znotraj območja dosega iranskih raket. Medtem Iran še vedno vztraja, da je njegov jedrski program namenjen le pridobivanju energije in zavrača vsakršne očitke o razvijanju jedrskega orožja.

Vsi predstavniki EU za skupno zunanjino in varnostno politiko Javier Solana je sredji junija kot znak prizadevanj za rešitev iranske jedrske krize Teheranu predlagal nov predlog šesterice, ki sodeluje v jedrskih pogajanjih z Iranom (ZDA, Rusija, Kitajska, Velika Britanija, Francija in Nemčija).

V tem predlogu so Teheranu ponudili gospodarske in trgovinske spodbude, šlo pa naj bi za »osveženi predlog«, ki ga je Solana Iranu izročil že junija 2006 in v katerem je šesterica izrazila pripravljenost pomagati Teheranu pri razvoju bolj sodobne tehnologije in pri nabavi obogatenega urana v miroljubne namene. V predlogu šesterica priznava pravico Iranu do jedrske energije, ob tem pa ga poziva, naj deluje v skladu z resolucijami Varnostnega sveta Združenih narodov.

Iranski nacionalni radio je včeraj poročal, da se bodo iranske oblasti še danes odzvale na omenjeni predlog, kar naj bi po telefonu Solani zagotovil tudi glavni iranski jedrski pogajalec Saed Džalili. Sogovornika naj bi se ob tem tudi sporazumela, da se bodo pogajanja med stranema nadaljevala v drugi polovici julija. (STA)

LONDON - Po neobjavljenem poročilu Svetovne banke

Biogoriva naj bi bila glavni vzrok za višje cene hrane

LONDON - K zvišanju svetovnih cen hrane so največ, 75 odstotkov, »prispevala« biogoriva, navaja neobjavljeno poročilo Svetovne banke, ki ga je včeraj objavil britanski časnik The Guardian, povzema pa ga francoska tiskovna agencija AFP. Koščica hrane, ki so jo v študiji preučevali, se je od leta 2002 do februarja letos podražila za 140 odstotkov. V poročilu ocenjujejo, da je vpliv višjih cen energije in umetnih gnojil na podražitev le 15-odstotek, biogoriva pa so odgovorna, kot omenjeno, za 75-odstotno zvišanje v tem obdobju. Poročila, ki je bilo končano aprila, niso objavili, da ne bi spravili v zadrgo ameriške vlade, ki meni, da so goriva, pridelana iz rastlin, kriva le za triodstotno povišanje cen hrane.

Največji vpliv na podražitev hrane naj bi imele spodbude EU in ZDA k večji uporabi biogoriv. V EU in okviru truda za povečanje uporabe obnovljivih virov energije teče razprava o zvišanju deleža biogoriv v vseh gorivih za prevoz na do 10 odstotkov do leta 2020, še poroča AFP. Bencin in

dizel v Veliki Britaniji morata od aprila vsebovati vsaj 2,5 odstotka biogoriva. Predelava sladkornega trsa v gorivo v Braziliji pa po podatkih poročila na podražitev nima večjega vpliva.

V Evropski komisiji se na to odzvali s pojasnilom, da bo EU kritike, ki jo obtožujejo, češ da z ambicioznimi in zavezujočimi cilji glede rabe biogoriv prispeva k zviševanju cen hrane, zanemarila, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Kot je povedal tiskovni predstavnik evropske komisarke za kmetijstvo Michael Mann, bo komisija vztrajala pri svojem predlaganem cilju glede biogoriv, ker nezavezujoči cilji do slej niso prinesli uspeha. Komisija ob tem pravi, da so višje cene hrane posledica povečanega povpraševanja po mesnih in mlečnih izdelkih, še posebej na Kitajskem in v Indiji, slabih vremenskih razmer po svetu v letu 2006 ter špekulacij glede cen žita.

Brez zvišanja uporabe biogoriv se zaloge pšenice in koruze ne bi znatno zmanjšale in podražitev zaradi ostalih dejavnikov držav sveta in Rusije (G8).

Biogoriva, za katera njihovi privrženci trdijo, da so okolju bolj prijazna kot fosilna goriva in proizvajajo manj toplogrednih plinov, in naraščajoče cene hrane bodo tudi na dnevnem redu vrha predsednikov držav in vlad sedmih najrazvitejših držav sveta in Rusije (G8).

Biogoriva, za katera njihovi privrženci trdijo, da so okolju bolj prijazna kot fosilna goriva in proizvajajo manj toplogrednih plinov, in naraščajoče cene hrane bodo tudi na dnevnem redu vrha predsednikov držav in vlad sedmih najrazvitejših držav sveta in Rusije (G8).

Devet ranjenih med strijanjem v Makedoniji

SKOPJE - V strijanju v slogu spopadov med tolparji je bilo v četrtek v Makedoniji ranjenih devet ljudi, več med njimi huje, so včeraj po poročanju nemške tiskovne agencije dpa sporočile oblasti v Skopju. V napadu je bil ranjen tudi Besfor Haliti, sin poslanca in vidnega člena albanske stranke Demokratična unija za integracijo (DUI) Rafiza Haliti. Napad se je zgodil v vasi Raduša, kjer živi pretežno albansko prebivalstvo. Napadalci so se pripeljali v dveh avtomobilih in začeli streljati z avtomatskim oružjem in puškami. Več podrobnosti o napadu še ni znanih, policija pa nadaljuje s preiskavo. Rafiz Haliti je za dpa povedal, da je bil napad politično motiviran. »Za to ne more biti nikakršnih drugih motivov, kot so politični,« je menil Haliti. Nasilje med rivalskima albanskima strankama DUI in Demokratično stranko Albancev (DPA) je zasečilo tudi predčasne parlamentarne volitve 1.

junijsa, ko je v nasilju umrla ena oseba, devet pa je bilo ranjenih. Volitve so na nekaterih voliščih zaradi nasilja tako morali ponoviti celo dvakrat.

V 120-članskem parlamentu ima absolutno večino s 63 poslanci koalicija Za boljšo Makedonijo pod vodstvom stranke VMRO-DPMNE mandatarja Nikola Gruevskega. Sledi ji koalicija Sonce za Evropo s 27 sedeži, DUI z 18, DPA z 11 in Stranka za evropsko prihodnost z enim poslancem.

Španska vlada s tožbo proti samoodločbi Baskije

MADRID - Španska vlada želi s tožbo na ustavnem sodišču preprečiti za oktober načrtovani referendum o samoodločbi severnošpanske pokrajine Baskije, razpis katerega je baskovski regionalni parlament s tesno večino potrdil pred enim tednom. Španska vlada namreč trdi, da je razpis referendumu s strani regionalne vlade v nasprotju z ustavo. Španska centralna vlada izhaja iz tega, da bi že sama vložite tožbo zadostovala, da se načrt predsednika baskovske vlade Juana Josefa Ibarretxeja odloži vsaj do razglasitve sodbe. Kot je v Madridu povedala namestnica španskega premiéra Maria Teresa Fernandez de la Vega, naj bi imela vlada zadostne pravne argumente za tožbo. Po njihovem mnenju je namreč predlog v nasprotju z ustavo, ki naj ne bi dovoljeval razpisa referendumu s strani regionalne vlade, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Dojenček naprodaj za en evro

BERLIN - Dojenček, ki so ga njegovi starši v Nemčiji dali naprodaj na spletino dražbo z začetno ceno en evro, je spet doma, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Tožilec Johannes Kreuzpointer je za dpa povedal, da so dojenčka vrnili staršem, potem ko sta povedala, da je bila prodaja le ponesečena šala in se s tem resila obtožbe trgovanja z otroki. 23-letna mama in 24-leti oče sta ostala neimenovana. Oglas, s katerim sta dojenčka dajala na prodaj, se je glasil: »Svojega skoraj novega dojenčka dajem na prodaj, saj je postal preveč glasen. Je moškega spola, velik skoraj 70 centimetrov, uporaben pa je za voziček ali za otroški sedež.« V dveh urah in pol, kar je trajala dražba, dokler oglasa niso odstranili, ni bilo nobene ponudbe.

Daimler junija uspešen

FRANKFURT - Nemški avtomobilski proizvajalec Daimler je junija zabeležil osem odstotkov višjo prodajo, in sicer predvsem na račun smarta. Daimlerjeva divizija Mercedes-Benz je od januarja do junija prodala 668.000 vozil; prodaja znamke Mercedes je bila višja za štiri odstotke, prodaja smarta pa je narasla za 64 odstotkov.

NAŠ POGOVOR - Italijanski odbojkarski reprezentant Luigi Mastrangelo že tretjič na OI

»Z Lorisom sem štiri tedne delil lepe in grde trenutke«

Z njim sem sodoživil rojstvo prvorjenčka - Ekipa se je vrnila na nivo, ki ga je dosegala pred nekaj leti

Temperamenten, ko igra, simpatičen in razpoložljiv, ko se z drugimi pogovarja, »seksi«, ko ga ocenjujejo ženske. Luigi Mastrangelo (Gigi ali Mastro za prijatelje), eden najboljših odbojkarov v Italiji, nastopa v izbrani vrsti nastopa od leta 1999. Kot 19-letnik je opravil krstni nastop v A1-ligi, in od takrat je bil italijanskemu prvenstvu vedno zvest. Letos je igral pri ekipi Roma Volley: s klubom je osvojil evropski klubski pokal, strokovna komisija pa ga je proglašla za najboljšega blokerja in igralca z najbolj učinkovitim servisom. V reprezentančnem dreusu je v svoji karieri osvojil bron in srebro na olimpijskih igrah, 3 evropske naslove, v svetovni ligi je bil z reprezentanco dvakrat prvi, enkrat drugi in tretji. V naslednjem sezoni bo nastopal z rimske ekipo v A2-ligi, na katero ga veže še dveletna pogodba: »Odločitev, da bom ostal v Rimu, je vezana tudi na družino. Čez nekaj tednov bom postal še drugič oče, starejši sin pa že hodi v šolo,« je pojasnil odbojkar, ki se v prostem času (ki, ga je vedno premalo, kot pravi), posveča predvsem družini.

Zadnje odličje italijanske izbrane vrste je bil evropski naslov leta 2005. Se sušno obdobje italijanske reprezentance sedaj zaključuje?

V ekipi se je s prihodom mladih in novih igralcev, z več motivacijami ter z bližajočim se olimpijskim nastopom, se je marsikaj uredilo. Povrnili smo se na nivo, ki smo ga prej dosegali. Ne bi vedel, kaj ni šlo v prejšnji ekipi. Nasploh lahko recem, da je bila ekipa šibkejša od zdajšnje. Tudi zamenjava trenerja nas je navdala z novim elanom in dodatnimi motivacijami. Spremembe in nasploh dobro vzdružje pogojuje seveda olimpijsko leto.

Vse do zadnjega ste se borili za vstopnico za OI, sedaj pa ste na pragu najboljših reprezentanc na svetu. Kaj je bilo odločilno za tak preobrat?

V Izmiru v Turčiji na prvih olimpijskih kvalifikacijah smo imeli tudi nekaj smole, saj so bili nekateri igralci odsotni oziroma poškodovani. V Tokio na dodatne olimpijske kvalifikacije pa smo odpotovali s popolno postavo, torej z 12 igralci, ki so si bili povsem enakovredni. Sedaj pa se z ekipo borimo za vstop na final six. Ali nam bo uspela uvrstitev med najboljših šest držav, pa ne bi vedel.

Ekipo so dopolnili letos nekateri novi igralci. Med njimi je tudi Loris Ma-

Na prvi tekmi proti Koreji Luigi Mastrangelo (zgoraj) ni stopil na igrišče zaradi bolečin v kolenu. Pred 2.000 gledalci je bil na igrišču najboljši Hristov Zlatanov (desno), ki je bolgarskega rodu

KROMA

nià, s katerim si delil sobo kar štiri tedne.

Z Lorisom sva se zelo dobro ujela. Z njim sem sodoživil rojstvo prvorjenčka in prve tedne, ko je bil mali Daniel že doma, midva pa v Tokiu, na Kubi in v Koreji. Na Kubi sem ga na primer tolazil, ker je hotel čim prej domov, ker je čutil pomankanjanje sina in žene. V teh tednih smo skupaj delili lepe in grde trenutke. Bilo je prijetno in upam, da bomo na naslednjih potovanjih spet spali skupaj. Kot človek je dobrer kot kruh, v vlogi libera pa je ob Corsanu najboljši v Italiji.

Po svetovni ligi vas čaka nastop na OI. selektor Anastasi in Andrea Gardini, pomožni trener, sta bila zelo previdna. Ti si se iz obeh nastopov na OI vrnil z medaljo. Bi želel še tretjo olimpijsko klonajo?

Seveda ... No, cilj na OI je uvrstitev v finalno fazo. Žoga je okrogla, tako je razplet lahko kakršen koli. Cilj pa je po mojem mnenju dosegljiv. Rusija ni nepremagljiva, najhujša tekmeča sta Bolgarija in Brazilija.

Zate bodo to že tretje olimpijske igre. Kako pričakuješ ta dogodek?

Pred odhodom na kraj tekmovanja se zdi, da je to navadni turnir. Šele ko si tam, ugotovis, kaj so olimpijske igre. Doživljanje take prireditve je enkratno: vzdušje je po-

sebno. Tam nisi sam, ampak sodoživila to izkušnjo z drugimi športniki, s katerimi se vsak dan srečuješ. Zame je to najlepši dojodek v karieri športnika. Seveda so to sanje vsakega športnika. Povedal bi še, da še ne vem, če bom med potniki. Selektor Anastasi še ni odločil, kdo bo še v Pekingu.

Če se povrnemo k tebi. Italijanske

ženske so te v anketi izbrale za najbolj »seksi« športnika.

Tako je. Začuden sem bil, da so izbrale odbojkarja. Navadno smo mi vedno v zakulisju, prednjačijo pa nogometniki, teniški igralci in košarkarji. Medijska pozornost za odbojko je namreč manjša. Anketa pa potrjuje, da je veliko zanimanja tudi za odbojko, predvsem za reprezentanco.

Kakšen odnos imas s svojimi navjacji?

Zelo dober. Sem razpoložljiv po tek-mah. Rad odgovarjam na elektronsko pošto in to mi je v veliko veselje.

Naslednjo sezono boš igral v A2-lige ...

Tako. Ostajam pri Romi, kjer me veže dveletna pogodba.

V nasprotju z ostalimi si ostal vedno zvest italijanskemu klubskemu prvenstvu. Zakaj se nisi nikoli odločil, da bi šel v tujino, kot na primer naš Matej Černic?

To so živiljenjske odločitve, ki pa jih pogojujejo tudi denarna sredstva. Visoke vsote denarja, ki jih ponujajo nekateri klubi, so ena glavnih gonilnih sil za take izkušnje. Odločitve so tudi vezane na to, ali te na domači kraj veže družina ali pa si samski. Odločitev, da ostanem v A2-ligi, je vezana na družino. Ne da se mi, da bi se vsi sedaj selili drugam.

Veronika Sossa

Zmaga Italije predvsem po zaslugi bloka

Italija - Južna Koreja 3:1 (22:25, 28:26, 25:20, 25:23)

ITALIJA: Vermiglio 4, Sala 10, Martino 3, Fei 9, Bovolenta 9, Zlatanov 24, Manià (L); Gavotto, Casoli 2, Travica, N.v.: Cisolla e Mastrangelo. TRENER: Anastasi.

Prvi tržaški nastop italijanske odbojkarske reprezentance proti Koreji se je zaključil z zmago »azzurrov«, ki so z izjemo prvega niza zaigrali zelo dobro predvsem v napadu in v bloku (skupno 15). Protagonist na igrišču je bil neustavljeni Zlatanov, ki je ob 19 točkah iz napada dosegel še tri bloke in 2 asa, junak večera pa naš libero Manià, ki je ob medijski pozornosti, privabil tudi navijače, ki so mu postavili velik transparent. Tokrat je bil nastop Lorisov povprečen: v sprejemu je bil 33 % (17 dobitnih sprejemov in 4 napake), zbral je 16 obramb (10 odličnih in 6 napak).

Selektor Anastasi je tokrat na klopi pustil kapetana Cisolla in centra Mastangela, ostali pa so vsi stopili na igrišče. Na krilu je večji del srečanja igral Casoli namesto Martina, saj so imeli »azzurri« kar nekaj težav pri sprejemu. Po porazu v prvem nizu se je preobrat zgodil v drugem, ko so v končnici prevladali še na 28:26. Tretji set je bil že od začetka enosmeren, v zadnjem nizu pa je Italija zaigrala nihajoče: povedala na 12:9, nato še 23:19, a se neutrudni Korejci niso predali, se približali na 24:23, a je bilo to vse, kar so zmogli. Srečanje je spremjalo 2.000 gledalcev.

GRAND PRIX - Izid: Italija - Turčija 3:1 (25:20, 21:25, 30:28, 25:23), Piccinini 27 točk, Aguero 13. Danes: Italija - Poljska.

Moški finale Federer - Nadal

LONDON - Moški finale na teniškem turnirju v Wimbledonu bo postregel s sanjskim dvobojem prvih igralcev sveta. Federer je v treh nizih s 6:3, 7:6 (3) in 6:4 premagal Rusasa Safina. Federerju bo načrte skušal prekrižati Španec Nadal, ki je v drugem polfinalu s 6:1, 7:6 (3) in 6:4 premagal Nemca Schüttlerja. Slovenska teniška igralka Kata-rina Srebotnik se je z ameriškim partnerjem Bryanom prebila v finale tekmovanja mešanih dvojic.

»Azzurri« septembra v Vidmu

VIDEM - Kvalifikacijsko tekmo za nogometno svetovno prvenstvo leta 2010 v Južni Afriki med Italijo in Gruzijo, ki bo 10. septembra, bodo igrali na videmskem stadio-nu Friuli. Videm je zadnji gostil »azzurre« pred desetimi leti.

Bečirović k rimski Lottomatici

RIM - Slovenski košarkar Sani Bečirović je z rimsko Lottomatico podpisal triletno pogodbo.

Vidoz »neodločeno« v Turčiji

ANKARA - Na dvoboru za evropski naslov v najtežji kategoriji med goriškim boksarem Paolom Vidozem in Turkom Samom ni bilo zmagovalca.

Odbojka: Bled proti Trentu

DUNAJ - Odbojkarji ACH Volleya so dobili tekmece v ligi prvakov v prihodnji sezoni. Slovenski prvak bo nastopil v skupini E, v njej pa so: Trentino Volley, francoski Be-aubois Oise in aon hotVolleys Dunaj. Macerata bo igrala proti ekipam Palma de Mallorca (Špa), Roeselare (Bel) in Crveni zvezdi (Srb), Piacenza pa proti Paris Volley (Fra), Kazanu (Rus) in Piet Zoomersu (Niz).

KOLESARSTVO - Danes se bo v Normandiji začel 95. Tour de France

Konkurenca bo delno osiromašena

Poleg Avstralca Evansa med glavne favorite sodijo Cunego, Rus Menčov in Španca Valverde ter Sastre - Dve etapi tudi po italijanskem ozemlju - Valjavec stavi na gorske preizkušnje

PARIZ - Danes se v Brestu začenja kolesarska dirka po Franciji. Prvi po letu 1967 na dirki ne bo prolog, tekmovalce že takoj čaka navadna, zelo razgibana, 167 kilometrov dolga etapa s ciljem v Plumelec. Ker med etapo ne bo bonifikacijskih bonusov, bo zmagovalec etape obdelal rumeno majico. Zaradi dejstva, da je cilj na rahlem vzponu, to najbrž ne bo sprinter.

Letošnja dirka je, kar se tiče jakosti konkurenčne, zaradi dopinških afer v preteklosti nekoliko osiromašena. Zaradi lanskih grehov (Aleksander Vinokurov, Andrej Kašečkin, Andreas Kessler) na startru ne bo kolesarjev Astane, tako da Španec Alberto Contador - letos je že dobil tudi Giro, ne bo branil rumene majice. Tako bo edini tekmovalec, ki že ima dragoceno majico z največje dirke na svetu, Španec Oscar Pereiro, še on pa jo je na obdelal naknadno. Dobil jo je namreč šele la-ni, potem ko so za dirko leta 2006 dokončno razveljavili zmago Američana Floydja Landisa.

Med karavano nastopajočih ne bo

OD LETA 1997

1997	Jan Ullrich (Nem)
1998	Marco Pantani (Ita)
1999	Lance Armstrong (ZDA)
2000	Lance Armstrong (ZDA)
2001	Lance Armstrong (ZDA)
2002	Lance Armstrong (ZDA)
2003	Lance Armstrong (ZDA)
2004	Lance Armstrong (ZDA)
2005	Lance Armstrong (ZDA)
2006	Oscar Pereiro (Špa)
2007	Alberto Contador (Špa)

REKORDERJI

7X	Lance Armstrong (ZDA)
5X	Eddy Merckx (Bel)
5X	Miguel Indurain (Špa)
5X	Jacques Anquetil (Fra)
4X	Bernard Hinault (Fra)

26-letni Damiano Cunego je leta 2004 osvojil Giro d'Italia. Leta 2006 je na francoskem Touru oblekel belo majico (najboljši mladi kolesar). Letos je slavil zmago na klasični enodnevni dirki Amstel Gold Race

ANSA

Fränk Scleck, Belgijec Stijn Devolder, Kolombijec Mauricio Soler in zmagovalec po kraljevskem etapu, Čeh Roman Krauziger.

Ime edinega Slovenca Tadeja Valjavca se med napovedmi strokovnjakov ne pojavi. Toda kolesar francoskega moštva AG2r se zaradi tega ne obremenjuje. Zaveda se, da je v svojem tretjem nastopu

sposoben dobre uvrstitev. Želi si izboljšati 16. mesto iz leta 2006 (lanj je bil 19.), njevog cilja je deseterica. Slovenski adut bo seveda stavil na zahtevne gorske preizkušnje. Tek bo kar devet, štiri se bodo končale na vrhu vzpona. Kraljevska etapa bo 17., ko se bodo moralni tekmovalci spopasti s tremi vzponi na prelaze, cilj bo na slo-

vitem Alpe-d'Huezu. Skupno bodo morali kolesarji v 21 etapah prevoziti 3554 kilometrov, edina tuja država, ki jo bo Tour obiskal, bo Italija (20. in 22. t.m. v Piemontu in Val d'Aosti). Kar nekaj priložnosti za etapne zmage bodo imeli seveda tudi sprinterji (ne bo Toma Boonen in Davide Bennati).

KOŠARKA - Novosti pri Jadranu

Madonia prva okrepitev, igrali pa bodo na Opčinah

Z Borovim košarkarjem, ki je sicer prost igralec, so sklenili enoletno pogodbo

Miko Madonia (letnik 1985) je letos v prvem delu sezone igral do 25 minut na tekmo, s prihodom Štefana Samca in drugačno postavljivijo na igrišču se je njegova minutaža zmanjšala (do 20 minut). Pri prostih metih je bil 68 %, 44 % pri metih za dve točki, 19 % pa pri metih izza šestmetrske črte. Minuli dve sezoni je igral pri Boru Radenski v C1-ligi, v sezona 2004/05 in 2005/06 pa pri Bregu v D-ligi.

KROMA

V Jadranovem dresu bo naslednjo sezono v državni C1-ligi igral tudi Miko Madonia (Bor), ki je v minulem letu igral pri Boru Radenski prav tako v državni ligi. Gre za 200 cm visokega igralca, ki bo pri Jadranu igral na krilu. Madonia, ki ima svojo izpisnico, je z Jadranom sklenil enoletno pogodbo. Madonia ima dveletno izkušnjo v državni C1-ligi, v sezoni 2006/07 je imel manj priložnosti za igranje, letos pa je predvsem na začetku sezone igral več - bil je vedno v prvi postavi. Dosegel je 168 točk. 23-letni študent prava bo z ostalimi začel priprave 18. avgusta. Pri združeni ekipi, ki jo bo tudi letos vodil Bojan Popovič, pa še niso zaključili z iskanjem okrepitev. »Iščemo še igralca za krilno vlogo. Ne bomo jemali igralca za vsako ceno, ampak samo, če bo zagotivil dvig kakovosti ekipe,« je pojasnil športni direktor Marko Corsi. Saša Ferfoglia je ta čas še član Jadranove ekipe. Zanj se zanima Marostica iz B2-lige (Vicenza), a odločitev o selitvi še ni padla.

Novost v Jadranovem taboru predstavlja tudi igrišče, kjer bo združena ekipa igrala v naslednjih sezoni. Jadranovci bodo v naslednji sezoni igrali na Opčinah v Polisportivi. »Urediti moramo še zadnje formalnosti, ampak lahko skoraj z gospodstvo povem, da bomo igrali na Opčinah,« je pojasnil Corsi.

ROLKANJE - Slabo vreme v Nemčiji

Matejo Bogatec zaustavilo močno neurje

Mateja Bogatec v dresu italijanske reprezentance

Prvo tekmo nemške druge etape svetovnega FIS pokala v rolnjanju so motali organizatorji prekiniti zaradi močnega neurja, ki je zajelo kraj Markleeburg pri Leipzigu. »Lilo je kot iz škafa. Organizatorji so bili potrati in so se odločili, da bomo tekmo v sprintu speljali do konca jutri (danes op. ur.),« nam je po telefonu povedala Mladinina »azurra« Mateja Bogatec, ki v Nemčiji brani prvo mesto na skupni razvrsttvitvi.

»Na kvalifikacijah sem se z najboljšim časom uvrstila na prvo mesto. V dvobojih, v osmini finala, sem premagala Rusinjo Valentino Kislichino, četrfinala pa mi ni uspelo izpeljati, saj je začelo deževati,« je potek včerajšnjega dne opisala Bogatčeva.

Finalni del sprinta bodo torej speljali do konca že danes ob 14. uri. Po sprintu (ob 18. uri) bo Mateja nastopila še na prologu. Gre za 10 kilometrski krog. Proga je večinoma ravninska, s krajšimi spusti in vzponi. Skratka, idealno za Matejo, ki je v dobrini formi.

Jutri bo na sporednu še zadnja preizkušnja nemške etape svetovnega pokala. Rolkarji se bodo pomerili v zasledovalni vožnji.

Obvestila

SMUČARSKI KLUB BRDINA obvešča svoje člane, da lahko na društvu naročijo nove smuči po zanimivi ceni. Za informacije lahko poklicete na tel. št.: 347-5292058.

SK DEVIN prireja v nedeljo 13. julija kolesarski izlet v Avstrijo. Start iz Nabrežine na trgu ob 6.30, zbirališče v kraju Koetschach Mauthen na 9.00-9.30 (40 km dolga polozna proga), povratek na startno mesto z vlakom, vpisovanja do 10. julija na info@skdevin.it ali na 3402232538.

KOŠARKARSKA KOMISIJA ZSŠDI organizira v soboto 12. julija z začetkom ob 17. uri tekmovanji v košarki 3 proti 3 na odprttem igrišču v Prosvenem domu na Opčinah. Tekmovanje bo odprtga tipa v treh starostnih kategorijah: mlajši (1994 in mlajši), srednji (1990 in mlajši) in kategorija open (1989 in starejši). Vsaka ekipa je sestavljena iz 3 do največ 4 igralcev. Nastopajo lahko tudi mešane ali ženske ekipe. Ekipa se lahko prijavijo do vključno petka do 20. ure na elektronski naslov: andrej@vremec.it ali po SMS sporočilu na 3385889958.

ŠZ GAJA - SEKCIJA ZA ORIENTACIJSKI TEK - organizira v soboto, 12. t.m., v sklopu vaškega praznika orientacijski tek v okolici športnega centra Gaja na Padričah. Tekmovati boste lahko na dveh progah: za izkušene in za začetnike. Prvi start ob 18.00, prijava ob 17. ure dalje. Info: posta@origaja.it ali 3496932994 ter 3495939712, www.origaja.it.

AŠJ JADRAN sklicuje redni občni zbor v torek, 8. julija ob 20.30, v prostorih SKD Tabor v Prosvenem domu na Opčinah, Ul. Rizreatorij 1.

AŠD SOKOL sklicuje v petek, 11. julija 2008 redni občni zbor ob 20.30 v drugem sklicanju v prostorih SKD Igo Gruden, Nabrežina 89. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zборa ter namestitev delovnega predsedstva, 2. poročilo predsednika, 3. blagajniško poročilo in odobritev obračuna za leto 2007 in proračuna za leto 2008, 4. razprava o predsedniškem in blagajniškem poročilu, 5. poročilo predsednika nadzornega odbora in razrešnica, 6. pozdravi gostov, 7. volitve novega odbora, 8. razno.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira pod pokroviteljstvom ZSŠDI »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke od letnika 1998 do letnika 2004 v telovadnicah pri Banah v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpis in info na tel. št. 040-226332 ali na info@cheerdancemillenium.com.

KOŠARKARSKI KLUB BOR vabi starše, da čimprej vpšejo svoje otroke na košarkarski kamp, ki bo od 24. do 31. avgusta v Gorenju. Za vse informacije sta na razpolago Stojan Corbatti 339-1788940 in Robi Jakomin 338-376446.

TENIS - Finale U12 Gajevki za deželni naslov proti TC Grado

Gajevki teniški igralki Nicoletta Furlan in Petra Corbo bosta danes (ob 15.00) na Padričah igrali deželni ekipni finale v starejši kategoriji do 12. leta starosti.

V prvem delu prvenstva sta Gajevki osvojili prvo mesto v skupini. V polfinalu pa sta premagali ekipo TC Triestino. V drugem polfinalu je TC Grado premagal goriško Campagnuzzo. Nasprotnik Gajine dvojice bo tako ekipa iz Gradeža, ki sta jo 12-letna Nicoletta in 11-letna Petra že premagali v prvem delu prvenstva. Končni izid je bil 2:1. Mladi Gajevki ne smeta podcenjevati goraške dvojice.

ODBOJKA Trofeja dežel: ženske FJK na 6. mestu

Zenska mladinska deželna odbojkarska reprezentanca, pod takstirko trenerske dvojice Glauco Sellan - Donatella Soldan, je včeraj odigrala še zadnjo tekmo na Trofeji dežel, ki se je ta teden odvijala na Sardiniji. Odbojkarice iz naše dežele, s katerimi igra tudi igralka goriškega Golvoleya Matja Zavadlav, so z 2:0 izgubile proti Piemontu. Igralke Piemonita so v obeh setih zmagale s 25:22. Furlanija Julijnska krajina se je tako moralna zadovoljiti s končnim 6. mestom.

Moška selekcija, ki jo je vodil Lorenzo Zamò s pomočjo Dinge Poletta, pa se je uvrstila še na končno 16. mesto.

NOGOMET 7X7 Na Padričah še finale turnirja Gaje

Na Padričah so odigrali polfinalne srečanja nogometnega turnirja 7X7, ki ga organizira ŠZ Gaja v okviru vaškega praznika.

V prvem polfinalu sta se pomerali ekipi Ediltecnica iz Bazovice in Pekarna Pacor, ki jo v glavnem sestavljajo igralci repnega Krasa. »Peki« so gladko s 6:1 premagali »zidarje« in se tako uvrstili v nočojšnji finale, v katerem bodo igrali proti ekipi Ribarnica Malu Osmica Špiljn. Slednji so namreč v drugem polfinalu šele po sedemmetrovkah (5:4, 2:2) premagali Prosek 9 sorelle.

Danes: 19.00 za 3. mesto Ediltecnica - 9 sorelle, 20.00 za 1. mesto Malu Špiljn - Pekarna Pacor.

SMUČANJE - Kljub poletni vročini so smučarji že začeli priprave na novo sezono

Najmlajši vadijo na Kaprunu

Mlade smučarje združene ekipe Gadov sta spremljala trenerja Alessio Sibilla in Matej Štolfa - V kratkem tudi priprave na Rogli

Ob koncu letosnje sezone so pri SK Devin že pripravili načrt za prihodnjo sezono in že takoj v začetku maja začeli s kondicijskimi atletskimi pripravami, ki potekajo dvakrat tedensko v Trnovci pod vodstvom izkušenega trenerja Aleša Severja. To so najmlajši, ki seveda pridajo skupnemu projektu Ski Pool Gadi in ki so se pretekli konec tedna prvič podali na ledenič, na avstrijski Kaprun. Spremljali so jih nekateri starši ter oba trenerja, ki bosta v prihodnji smučarski sezoni skrbeli za to skupino otrok, to sta Alessio Sibilla in Matej Štolfa. Čeprav jih je v petek spremjal dež, so imeli v soboto in nedeljo čudovito vreme in tudi snežna podlaga je bila posebno zjutraj idealna za vadbo in utrjevanje smučarske tehnikе. Ob smučanju so se tudi kopali v bazenu in imeli na razpolago še druge razvedrilne igre.

Po tej prvi uspešni preizkušnji na ledenuku vsi že nestрпno pričakujejo 19. julij, ko se bodo podali na enotedenske priprave na Roglo, nato pa je na programu spet večkratni obisk avstrijskih ledeničkov.

Smučarji združene ekipe Gadov so se prejšnji konec tedna osvežili na avstrijskem ledenuku Kaprun

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČKEGA DRUŠTVA „KOMUNIT“ SA PRIMORSKE

Edinost je tokrat pisala o javnem shodu za slovenske šole pri Svetem Jakobu, »ki je bil s prva nameravan kakor zaupen shod in ki se je vršil sinoči ob osmi uri v vrtu 'Konsumnega društva', se je razvil v veliko manifestacijo slovenskih starišev okrožja sv. Jakoba. Prostran vrt je bil napolnjen zborovalcev, katerih je bilo najmanj osemsto. Shod je otvoril sklicatelj gospod Može s primernim nagovorom, v katerem je pojasnil namen shoda. Govorili so na shodu državni poslanec dr. Rybar, gospod Može, Muha, dr. Gregorin in drugi, nakar se je izvolil odsek sedmih oseb, katemu se je nalozilo, da sklepa in predlaga korake, katere bi se imelo storiti, da se napravi enkrat konec naši šolski mizeriji. Vsi govorniki so zahtevali, da se pride enkrat k dejanjem ter da se upriatori obhod po mestu in pred namestništvom s šolskimi otroci. Nekateri govorniki so celo predlagali šolski štrajk, dokler se ne ugodji upraviče-

nim zahtevam po slovenskih šolah. Ogorčenje in senzacijo je vzbudila izjava dr. Rybara, da je glavna in takorekoč edina ovira prevzetju slovenskih šol od strani države v osebi naučnega ministra dr. Marcheta in izjava dr. Gregorina, da je pred par leti, ko se je šlo za državnozborsko volilno reformo ministerski predsednik baron Beck se pod častno besedo zavezal rešiti tržaško šolsko vprašanje v smislu naših zahtev, ako odstopijo tedenji slovenski liberalni poslanci od uloženih nujnih predlogov. Tej slovesni obljudi da je prisostvoval in kumoval češki državni poslanec dr. Kramer. Po končanem govoru dr. Rybara je bil vsprejet ter takoj odposlan na ministerskega predsednika in na naučnega ministra sledeča brzovajka: »Osemsto slovenskih staršev danes zbranih in sv. Jakobskem mestnem okraju urgira končno rešitev vprašanja slovenskih šol v Trstu še pred začetkom šolskega leta!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

V tem tednu so na dnevnem redu zaključne prireditve na slovenskih osnovnih šolah v Trstu in okolici. Primorski dnevnik je zelo podrobno opisal šolsko prireditvev Nabrežini: »Na hodniku osnovne šole v Nabrežini so pripravili oder za zaključno prireditvev, na kateri so se izkazali nabrežinski učenci z bogatim in pestrim programom. Neva Terčon, učenka iz drugega razreda, je pozdravila občinstvo, ki je zasedlo vsa mesta, pripravljena za to priliko. Dobro pa je napovedala navzочim vsako točko programa Sonja Gruden, učenka petega razreda.

Najprej je nastopila Vera Caharija, ki je recitirala pesmico Moja mamica, nato pa Robert Franco, ki je deklamiral Sonček prosim. V tretji točki programa smo slišali pevski zbor iz prvega in drugega razreda, ki je zapest pesem Mamici. Nato sta nastopili se dve učenki iz drugega razreda in sicer Nada Caharija in Nada Knez, ki sta deklamirali Rdečo kapico in Kadar se mamica jo-

ka.« Prvi del sporeda so zaključili učenci tretjega razreda, ki so recitirali tri pesmi, nato pa zapeli še pesmi Moja mamica, Zila, So ptički, Pridi Gorenjc in Domovina. »V drugem delu programa smo videli najprej priporoček Prodajalec Mihec, ki sta ga prav dobro podala učenka prvega razreda Franka Mora in Savo Ušaj. Nato pa so učenci iz drugega razreda Sonja Rolih, Neva Terčon, Savina Knez in Nada Caharija podale prizor Letni časi. Medtem ko sta Pavel Kukanja in Savo Ušaj končala deklamirati Oba junaka, so nastopili učenci petega razreda in podali prizor Izgubljena stava. Za zaključek te lepe šolske prireditve so nam učenci četrtega razreda zaigrali Trbuc in razbojniki.«

Zaključno prireditev in razstavo ročnih del pa so pripravili tudi v Trebčah. Učilnica je bila nabito polna staršev, ki so skrbno sledili recitacijam svojih malih prijateljev. Sodeč po ploskanju so bili poslušalci zelo zadovoljni z izvajanjem programa.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

	SESTAVIL LAKO	GOST NA POROKI	GRŠKI MATEMATIK IN FILOZOF	ŠPANSKI KOLESAR (ABRAHAM)	FRANCOSKI FILOZOF IN PISATELJ (ERNEST)	NAJVVIŠJA GORA V TURCIJI		ITALIJANSKI TV KOMIK TECOLI	AMERIŠKI IZUMITELJ, THOMAS ... EDISON	INDUSTRIJSKO MESTO PRI BENETKAH	POŠTNA POSILJKA	SLOVENSKI GLASBENIK SOSS	BERI PRIMORSKI DNEVNICKI	NAJVECJI TEKMEC KOLESARJA COPPIJA	SEČ	KRALJICA V ŠAHU
	CELICA ZA NESPOLNO RAZMNOŽEVANJE						PRISTANIŠČE NA FLORIDI						ITALIJANSKI IGRALEC SPENCER			
	SLOVENSKA PEVKA (ELDA)						PRIPADNIK GR. FILOZOF-SKE SOLE NEKD. ARABI						DOLGOREPA TROPSKA PAPIGA			
	MAKEDONSKI PESNIK (MIHO)												VECNO MESTO			
	ITALIJANSKI SLIKAR (SERGIO)						GR. BOGINJA NESREČE KRAJ V ALBANIJI					OGNJENIK NA SICILIJI MESTO V SEVERNİ ITALIJİ				
	FASISTIČNO KONCENTRACIJSKO TABORIŠČE V ITALIJİ							VISOK GORSKI VRH GOJITELJICE ZIVALI						REKA V MONGOLIJI	ČESKA TENISACICA MANDLIKOVÁ	
	AZIJSKA DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM BEJRUT															
	LAURENCE OLIVIER			RIMSKI GRIC S PALAČO ITALIJANSK. PREDSEDNIKA	POGORJE V ZAHODNIH KARPATIH								OKRUTNI SEMITSKI BOG MAKED. PESNIK (HRISTO)			
	REKA NA POLJSKEM					LASTNINA, IMETJE	BRITANSKI ATLET (SEBASTIAN) POLI				ZNAČILNA ZA SECO					
													GLINA, ILOVICA			
					SEZNAM IMEN CHATEAU-BRIANDOV ROMAN								OBREŽNO JEZERCE IT. IGRALKA ZOPPELLI			
					PREVIDEN KUPEC LEONARDO-VA ... LISA								ITALO SVEVO GLASBENI ZNAK			
	PIVNICA, VINSKA KLET															
	NEMŠKI FIZIK, NOBELOVEC (JOHANNES)													MALTNÄ ZIDNA OBLOGA	MJUNSKI ZLEB	
	PRIMORSKI DNEVNICKI, TWOJ DNEVNICKI	VLEČNI STROJ VLAKOV INDUSTRIJSKA RASTLINA						TRINIDADSKI ATLET BOLDON	AVTOR ROMANOV O JAMESU BONDU FLEMING PALESTINSKA OSVOBO-DILNA ORGANIZACIJA				TRENJE ORNA ZEMLJA			
	JUZNO-AMERIŠKA TOVORNA ŽIVAL				SPOLNO SAMOZADO-VOLJEVANJE IGOR KOMEL											
	SUROVINA ZA IZDELAVO BARVIL IN ZDRAVIL					UMETNA VOLNA IZ KAZEINA							TRAVA TRETJE KOŠNJE			
	NIKOLA TESLA			REKA V SIBIRIJI			KRILO RIMSKE LEGIJE		NEKDNAJI PREDSEDNIK ZSDI KALAN				POJEDINA OB SLOVESU, PO MATURI			

SLOVARČEK - ATANASOVSKI = makedonski pesnik • OLANO = španski kolesar • ONON = reka v Mongoliji • SAN = reka na Poljskem • SILJANOV = makedonski pesnik • STOLIT = kraj v Albaniji • TANARA = italijanski slikar

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Pesem mladih 2008: OPZ Kraški Cvet - Trebeče

20.30 TV Dnevnik, sledi Utrip evangelijska

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: La famiglia Pellet
7.00 Aktualno: Sabato & Domenica Estate
9.20 Aktualno: Settegiorni
10.10 Vremenska napoved
10.15 Nan.: Un ciclone in convento
11.45 Aktualno: Pongo & Peggy... gli animali del cuore
12.35 Nan.: La signora in giallo

13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Lineablu
15.30 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
16.15 Dok.: Overland 7
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Aktualno: A Sua immagine
17.45 Aktualno: Easy Driver
18.50 Kviz: Alta tensione
20.00 Dnevnik
20.35 Variete: Supervarietà
21.30 Variete: Usa la testa
23.35 Nočni dnevnik
23.40 Supervarietà 2008
0.35 Aktualno: Appuntamento

Rai Due

6.35 Aktualno: L'avvocato risponde
6.45 Aktualno: Il mare di notte
7.00 Nan.: Girlfriends
8.00 9.00 Dnevnik
8.20 Nan.: Joey
9.05 Random
10.00 Aktualno: Sulla via di Damasco
10.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
10.35 Aktualno: Quello che
11.15 Aktualno: Nati in Italia
13.00 Dnevnik
13.25 Šport: Olimpijski Dribbling
14.00 Avtomobilizem: VN v Veliki Britaniji

15.30 Nan.: Hidden Palms
16.10 Nan.: Una banda allo sbando
16.30 Nan.: Streghe

- 17.20** Nan.: Le cose che amo di te
- 18.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 18.10** Nan.: Squadra speciale Cobra 11
- 19.50** Risanke
- 20.25** Žrebanje lota
- 20.30** Dnevnik
- 21.05** Film: McBride - Omicidio dopo mezzanotte (srh., ZDA, '05, r. K. Connor, i. J. Larroquette)
- 22.40** Nan.: The 4.400
- 23.30** Nočni dnevnik
- 23.30** Dok.: Dossier Storie
- 0.20** Aktualno: Dnevnik - Mizar

Rai Tre

- 7.00** Aktualno: Art news
- 8.00** Aktualno: Diario di famiglia, con gli occhi dei figli
- 8.30** Aktualno: Explora Science Now! La storia dei Contenuti
- 9.00** Film: Nel blu dipinto di blu (kom., It, '58, i. D. Modugno)
- 10.30** Risanke
- 11.00** Variete: Il videogiornale del Fantabosco
- 11.45** Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved in rubrike
- 14.00** Deželne vesti in vremenska napoved in rubrike
- 15.35** Šport: Sabato sport
- 17.15** Šport: Avtomobilizem
- 19.00** Deželne vesti in vremenska napoved
- 20.05** Variete: Blob
- 20.30** Film: Pearl Harbor (vojaški, ZDA, '01, r. M. Bay, i. B. Affleck)
- 23.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 23.50** Dok.: Blu notte - Misteri italiani

Rete 4

- 6.50** Dnevnik - Pregled tiska
- 7.20** Nan: Sei forte maestro
- 9.35** Dok.: La terra dei contrasti
- 11.00** Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** 14.50 Dnevnik in prometne vesti
- 12.10** Aktualno: Melaverde
- 13.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 14.00** Nan.: Le comiche di Stanlio e Ollio
- 14.15** Nan.: Il Conte di Montecristo
- 16.30** Film: Panico nello stadio (srh., ZDA '76, i. C. Heston)
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Nan.: Il Commisario Cordier
- 21.30** Nan.: Maigret e il vagabondo
- 23.30** Film: Sideways - In viaggio con Jack (kom., ZDA, '04, i. P. Giamatti)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
- 8.00** Jutranji dnevnik
- 8.50** Aktualno: Super Partes
- 9.30** Nan.: Circle of Life
- 10.30** Film: Avventura nel deserto (pust., Poljska, '01, i. A. Fidusiewicz)
- 13.00** Dnevnik, okusi in vremenska napoved
- 13.40** Nan.: Everwood
- 14.40** Nan.: Anni '60
- 16.40** Nan.: Nati ieri
- 17.40** Film: A proposito di Henry (dram., ZDA, '91, i. H. Ford)
- 20.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.30** Variete: Veline
- 21.10** Variete: La Corrida - Dilettanti allo sbaraglio - Il meglio e il peggiore (vodi Gerry Scotti)
- 23.30** Aktualno: Nonsolomoda 25...
- 0.00** Nan.: Ally McBeal
- 01.00** Nočni dnevnik

Italia 1

- 6.25** Nan.: Otto sotto un tetto
- 6.55** Risanke
- 10.45** Nan.: Willy, il principe di Bel Air
- 11.15** Nan.: Più forte ragazzi
- 12.25** Dnevnik in vremenska napoved
- 13.00** Dnevnik: Studio Sport
- 13.45** Nan.: La vita secondo Jim
- 14.05** Film: 134 modi per innamorarsi (kom., ZDA '03, i. C. Pope)
- 16.00** Film: Due gemelle a Roma (kom., ZDA, '02, i. A. Olsen)
- 17.50** Nan.: Love Bugs
- 18.00** Nan.: A casa di Fran
- 18.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.05** Nan.: Friends
- 20.05** Nan.: Love Bugs
- 20.30** Film: Il signore degli anelli - Le due torri (fant., ZDA/Nova Zelandija, '02, r. P. Jackson, i. E. Wood)
- 0.00** Film: Wild 2 - La caccia è aperta (fant., ZDA '05, i. R. Carradine)

Tele 4

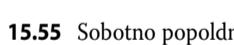
- 7.00** 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.00, 1.30 Dnevnik
- 7.15** 17.00 Risanke
- 8.10** Pregled tiska
- 10.30** Nan.: Il primo cittadino
- 12.40** Aktualno: L'ape regina
- 13.30** Aktualno: Viva le vacanze
- 13.50** Aktualno: Mosaico
- 14.20** Lavoro donna
- 15.35** Dokumentare o naravi
- 19.10** Aktualno: A.com Automobilissima
- 20.00** Aktualno: Campagna amica
- 20.30** Deželni dnevnik
- 20.55** Film: Omicidio! (srh., ZDA, r. A. Hitchcock)
- 22.40** Aktualno: Eventi in Provincia
- 23.30** Film: Mio marito è innocente (dram., ZDA'95)

La 7

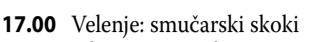
- 7.30** Nan.: Troppo forte
- 9.20** Aktualno: L'intervista
- 9.50** Dok.: I segreti dell'archeologia
- 10.30** Film: La strada della felicità (kom., ZDA '47, i. P. Goddard)
- 12.30** Dnevnik in športne vesti
- 13.00** Nan.: In tribunale con Lynn
- 14.00** Film: Condorman (kom., ZDA, '81, i. M. Crawford)
- 16.00** Nan.: Hustle
- 18.00** Film: Per piacere...non salvarmi più la vita (kom., ZDA, '84, i. C. Eastwood)
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Nan.: Doctor*ologz
- 21.10** Nan.: Jack Frost
- 23.05** Film: Sant'Antonio (kom., VB, '04, i. G. Lanvin)
- 0.55** Nočni dnevnik

Slovenija 1

- 7.00** Zgodbe iz školjke (pon.)
- 7.30** Risanka
- 7.55** Kviz: Male sive celice (pon.)
- 8.40** Dok.: Od klovna do kavboja
- 9.15** Risana nan.: Smrcki
- 10.45** Polnočni klub (pon.)
- 12.00** Tednik (pon.)
- 13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.25** Nan.: Berlin, Berlin (pon.)
- 13.50** Film: Gospod Verdoux

Slovenija 2

- 6.30** 1.30 Zabavni infokanal
- 9.30** Skozi čas
- 9.40** 50 let televizije
- 11.35** Dok. nan.: Afna Friki (pon.)
- 12.00** Dok.: serija: Horovo oko
- 13.30** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
- 15.00** Wimbledon; prvenstvo Velike Britanije v tenisu
- 17.00** Velenje: smučarski skoki
- 18.45** Film: Roger Federer
- 19.10** Dok. odd.: S poti po Mehiki
- 19.45** Kronika Lenta
- 20.00** Film: Snežna plast
- 21.45** Podobe iz srednje Evrope
- 22.15** Sobotno popoldne
- 0.30** Nad.: Anna Pihl

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
- 14.20** Euronews
- 14.30** Arhivski posnetki
- 15.15** Dok. oddaja
- 16.15** Avtomobilizem
- 16.30** Globus
- 17.00** Vesolje je...
- 17.30** Fuori servizio (glasbena oddaja)
- 18.00** Brez meje (program v slovenskem jeziku)
- 18.35** Vremenska napoved
- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** 22.00, 0.40 Vsedanes - TV dnevnik, športne vesti
- 19.25** Verska odd.: Jutri je nedelja
- 19.40** Odmev
- 20.10** Potopis
- 20.40** Srečanje z...
- 21.15** Glasbena oddaja
- 22.20** Rokomet: 2004- finale (posnetek)
- 23.50** Alpe Jadran
- 0.55** Čezmejna TV - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni večer; 21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 6.45, 8.20 Vremenska napoved; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne predmete; 9.15 Na val na Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Sobotna akcija; 11.15 Zapis iz močvirja; 12.00 Moja soseska; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 17.40 Športna oddaja; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

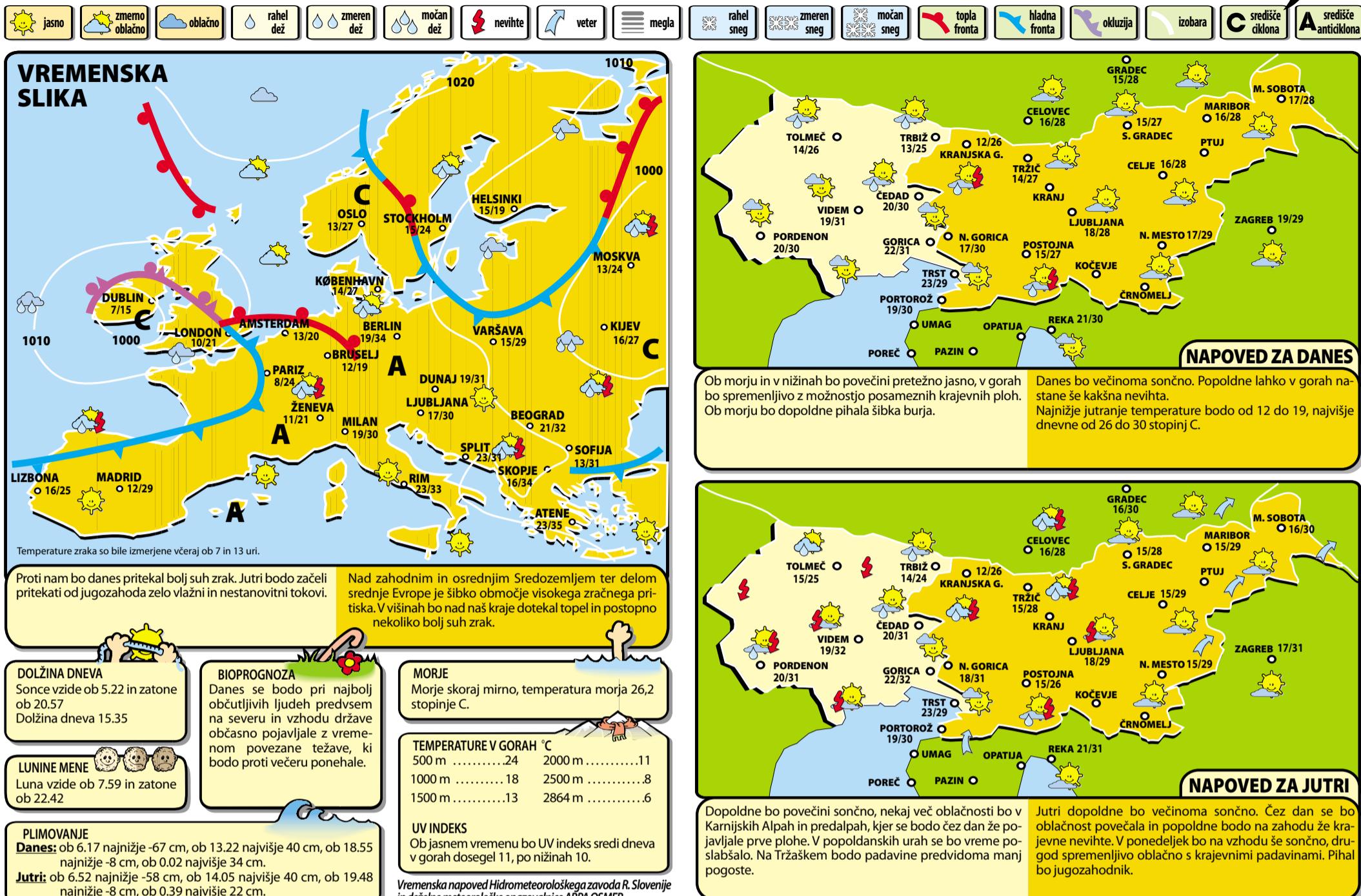
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Divertimento; 15.00 Intermezzo; 15.30 DIO; 16.05 Baletna glasba; 17.00 Operni koncert; 18.00 Izbrana proza; 18.30 V podvečer; 20.00 Vincenc Martin y Soler; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založ

BOCEN - Postavil jo je gostilničar in turistični delavec Josef Staffler

Pred sto leti prva gondolska žičnica

Iz južnotirolskega mesta je peljala do kraja Kohlern na nadmorski višini okrog 1100 metrov - Bila je prva kabinska žičnica na električni pogon na svetu

Junija letos je minilo sto let od pogaona prve električne kabinske žičnice za prevoz oseb na svetu. Zgodilo se je 29. junija 1908 v Bocnu, po večletnih vztrajnih prizadevanjih gostilničarja in turističnega delavca Josefa Stafflerja. Žičnica je bila speljana iz predmestja Bocna do naselja in planine Kohlern, na nadmorski višini okrog 1100 metrov.

V omenjenem kraju je Staffler ob prehodu stoletja uredil gostišče, vendar pa je bil dostop do kraja zelo težaven. Obiskovalci so v kraj lahko prišli le peš oziroma na konjskem hrbtu. Trajalo je skoraj deset let, da je Staffler končno le uspel uresničiti svojo zamisel.

Josef Staffler se je rodil leta 1846 v kraju Deutschen, v hiši, kjer je bila gostinska tradicija doma, pri Postwirtu (gostišče pri pošti). Odraščal je v času, ko so pospešeno gradili železniške proge, kar je po eni strani pomenilo nove in velike možnosti gospodarskega razvoja, pa drugi strani pa spremembe in novosti v dotedanjem načinu in ritmu življenja.

V letu 1867 dograjena železnica preko Brennerja je odvzela veliko prometa tudi Postwirt. Bolj kakor s kočijami, so se ljudje vozili z vlakom. Na železnicu se je selil tudi tovorni promet. Mladi Josef se je ob spoznanju, da v domači gostilni bo zmeraj manj posla, odpravil v svet, najprej v Innsbruck in nato v Verono, kjer se je poklicno spopolnjeval v gostinstvu. Kmalu zatem se je tudi oženil. Kakih dvajset let sta z ženo Katharino delala kot natakarja ali najemniki gostinskih lokalov v raznih krajih na Južnem Tirolskem, predvsem v okolici Bocna. V začetku devetdesetih let sta prevzela gostišče "Zum Riesen" v strogem centru Bocna in ga povsem prenovila ter uspešno vodila.

Deset let zatem je družina kupila veliko kmečko poslopje v kraju Kohlern nad mestom in ga preuredila v prijetno gostišče, namenjeno vse številnejšim turistom obiskovalcem.

Težave pa so bile predvsem glede dostopa, saj je med mestom, ki je nadmorski višini okrog 250 metrov in planoto kakih osemsto metrov višinske razlike.

Po prvi Stafflerjevi zamisli naj bi Kohlern in mesto povezala nekakšna sedežnica, podobna napravam, ki danes služijo na smučiščih. Verjetno tudi sam bil povsem prepričan, da bi se dalo zamisel tudi uresničiti in je zato iskal druge možnosti in drugačne tehnične rešitve.

Najprej se je začel zanimati za gradnjo ozkotirne železnice, ki bi se premikala s pomočjo posebnega vlečnega kabla. Izgradnja takega objekta, z vmesno prestopno postajo, bi veljala okrog 300 tisoč krov.

Z sicer podjetnega gostinca je bil to najbrž prevelik zalogaj in začel je razmišljati o cenejši rešitvi, kabinski žičnici na električni pogon.

Tu pa so se začele birokratske težave, saj je načrt, ki ga je izdelalo pod-

Dve ponazoritvi prve žičnice na svetu na električni pogon, zgrajene v Bocnu leta 1908

votne tovorne žičnice v žičnico za prevoz oseb. Načrt je predvideval zamenjanje lesnih nosilcev z železimi, namestitev posebnih varnostnih naprav za ustavljanje oz. zaviranje itd.

Po izdaji dovoljenja so preureditvena dela hitro stekla in že 27. junija 1908 so uspešno opravili koladvacijo. Na praznik svetih Petra in Pavla je žičnica tudí začela redno obratovati.

V naslednjih letih so na prvi kabinski žičnici za prevoz oseb opravili več posodobitvenih posegov. Zadnji se je zaključil maja leta 1913, dobro leto pred izbruhom prve svetovne vojne.

Obisk gostov je po začetku vojnih operacij začel usihati, osebjaj za upravljanje je bilo vse manj, zaradi vpoklicev v vojsko in tako so žičnico v oktobru leta 1914 ustavili. Vendar ne za dolgo. Že na-

slednjo pomlad so jo znova pognali, tokrat za potrebe vojske. Postala je pomemben strateški objekt za oskrbovanje fronte. V letu 1918, zadnjem letu vojne, pa so bile naprave poškodovane.

"Oče" in edini lastnik prve kabinske žičnice, Josef Staffler, je leta 1919 umrl. Upravljanje naprave je prevzela družba, ki je uspešno gospodarila naslednjih 24 let, do 2. decembra 1943. Ob letalskem napadu na Bocen so bile močno poškodovane tudi naprave žičnice na Kohlern.

Žičnico so, že tretjič, obnovili in preuredili še dvajset let zatem (1963).

Na Južnem Tirolskem, v Avstriji in tudi Nemčiji so stoletnici prve kabinske električne žičnice za prevoz oseb namenil veliko medijsko pozornost.

Vlado Klemše